

آغاز سال جدید میلادیرا تبریک می گوئیم

اعتراضات گسترده علیه
تровер نویسندگان و
روشنفکران صفحه ۱۲

بیانیه هیئت اجرایی
کمیته مرکزی سازمان
اتحاد فدائیان خلق ایران
صفحة ۳

تدارک انتخابات
شوراهای اسلامی شهر و
روستا و تشدید کمشکش
جناحها صفحه ۱۵

گزارش‌هایی از ایران

صفحة ۱۶

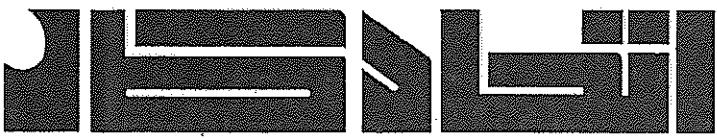
سوسیالیسم یا کمونیسم؟
تعمقی پیرامون مفهوم
سوسیالیسم بازار
نوشته تونی اندره آنی
ترجمه: اکبر سیف

صفحة ۱۹

سیاست جدید اتحادیه های
کارگری در اروپا

هاینس بیریام
ترجمه: ناهید
صفحة ۲۶

حزب چپ سوئیڈ
صفحة ۲۵

ارگان مرکزی سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران
دی ۱۳۷۷ شماره ۵۷ سال پنجم

مبازه برای آزادی را سازمان دهیم

* جنبشی که در مقابله با ترورهای اخیر شکل گرفته است، نباید با توقف ناگزیر ماشین ترور رژیم، کار خود را پایان یافته تلقی کند. عقب نشینی آدمکشان حاکم بر کشور ما، تنها در شرایطی عملی شده است که در مقابل آن جنبش اعتراضی صفحه ۲ وسیعی سر برآورده است.

نامه جمعی از نویسندگان خطاب به مردم:

***محیبت بر محیبت افزوده می شود و کسی پاسخگو نیست**
صفحة ۱۱

جمهوری اسلامی اعتراف کرد که مأموران وزارت
اطلاعات سازماندهی کشتار نویسندگان و فعالان
سیاسی را انجام داده اند صفحه ۲۸

درباره کشتارهای سیاسی اخیر

صاحبہ با رضا اکرمی

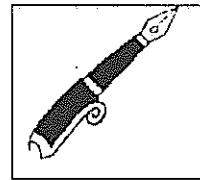
عضو هیئت اجرایی سازمان

گفتگوی "اتحادکار" با عباس سماکار

نویسنده و عضو کانون نویسندگان ایران (در تبعید) صفحه ۷

گروهی باد

خطره نویسندگان مبارز
محمد محمد مختاری
محمد جعفر پوینده

مبارزه برای آزادی را سازمان دهیم!

است. همین امر نیز توضیح دهنده اهمیت مبارزات صنفی نویسنده‌گان برای کل جامعه و هم روشنگر چرائی اقدامات جنون‌آمیز استبداد علیه آنان است.

جنبیشی که در مقابله با ترورهای اخیر، شکل گرفته است، نباید با توقف ناگزیر ماشین ترور رژیم، کار خود را پایان یافه تلقی کند. عقب نشینی آدمکشان حاکم بر کشور ما، تنها در شرائطی عملی شده است که در مقابل آن جنبش اعتراضی وسیعی سر بر آورده است. این جنبش نه یک شبه ایجاد شده است و نه بدون زمینه بوده است. اساس این جنبش را کانون‌ها، محافل، گروه‌ها و نیروهایی تشکیل می‌دهند که برای تامین حقوق مردم مبارزه می‌کنند. این جنبش اکنون با تجربه اخیر خود یک کام جلوتر نهاده و سیمای جدیدی در مقابله با استبداد را به نمایش کذاشته است. باید این کام را ثقیلت کرد و به سازماندهی واحد و هماهنگ همه بخش‌های جنبش دست یافت. ضرورت این امر هماهنگی و همکامی همه نیروهای آزادیخواه در مبارزه علیه استبداد و برای دفاع از حقوق مردم ایران است.

آنها که ترورهای اخیر را سازمان دادند، قدمشان نبود که بعد از قتل چندین نفر به تقيقی آنها پیردازند، بر عکس، هدف این بود که با آغاز این ترورها، نفس‌ها را در سینه‌ها حس کرده، دوباره آب رفته را به جوی باز آورند، حکومت مطلقه فیله را پیمه نموده و جنبش مردم را خفه کنند. اکنون، اقداماتی که قرار بود تخم هراس و وحشت را در جامعه بکارد و نفس‌ها را در سینه‌ها حبس کند، بر آتش زیر خاکستر جنسی دمیده است که شریان اصلی استبداد را نشانه گرفته است و مبارزه برای رهائی از بخت حکومت مذهبی را بر سر لوحه خود نوشته است.

جنبش ما باید همه امکانات خود را به کار کیرد تا بادامنه بخشیدن بر آتش این جنبش راه به کور سپردن جمهوری اسلامی را هموار سازد.

خواستار پایان دادن به این وحشت‌آفرینی‌ها و برسیت شناختن حقوق خود شدند و در بحث‌های این کشтарها، با انتشار نامه‌ای در خطاب به مردم، از تدارک عمدی این خشونت سازمانیافته پرده برداشتند. طی نامه دیگری از رئیس جمهوری رژیم خواستند: امنیت کامل نویسنده‌گان برای فعالیت عادی و فرهنگی شان تأمین شود. شرائطی فراهم شود تا بتوانند کانون نویسنده‌گان ایران را بعنوان سازمان صنفی خود، به صورت علنی تشکیل دهند و عوامل قتل‌های اخیر شناسائی، محاکمه و مجازات شوند.

عامل مؤثر بعدی واکنش سریع جنبش در خارج از کشور بود. واکنش در خارج از کشور گسترده و در عین استمرار، همه گیر نبود. شیوه نیروهای شرکت کشته بمراتب فراتر از حرکت‌های پیشین بود. در آکسیون‌های اعتراضی اخیر، علیرغم پراکندگی نیروها و دوباره کاری‌های معمول، دفاع از آزادی‌ها، پیش از پیش به زبان مشترک نیروها با تعلقات متفاوت نظری و سیاسی مبدل گشت.

اکنون رژیم اجبارا ترورها را متوقف نموده است، اما به هیچ وجه حقوقی را که قربانیان ترورهای اخیر بخاطر دستیابی به آن‌ها مبارزه کرده‌اند، به رسمیت نشانه‌های است. هیچ کسی از حکومتیان گامی از آنچه که تاکنون و در طول بیست سال حکومت جمهوری اسلامی در محو حقوق نویسنده‌گان راچ بوده، عقب نشسته است. همه حکومتیان بخوبی می‌دانند که برسیت شناختن حقوق نویسنده‌گان یعنی گردن نهادن بر آزادی بیان و آزادی عقیده، در مغایرت با اساس رژیمی قرار دارد که ارگان آن بر نقی حقوق و آزادی‌های مردم استوار است. اتفاقی نبود که سازماندهنده‌گان ترورهای اخیر، قربانیان خود را از میان روش‌نگران و نویسنده‌گان انتخاب کرده بودند. آزادی بیان گلید رسیدن به آزادی‌های دیگر است. برین زبان نویسنده‌گان، پیشدرآمدی بر اختناق هر چه بیشتر جامعه

تعرض جدید استبداد به جنبش مردم که با قتل و ترور شخصیت‌های سیاسی و نویسنده‌گان آغاز شد، در مواجهه با واکنش گسترده جنبش توده ای مجبور به توقف شد. سازماندهنده‌گان ترور و قتل، زبان به تقيقی اعمال خود گشودند تا خود را از زیر تبعی حمله بیرون بکشند. خامنه‌ای مسئول اصلی ترورهای اخیر، انگشت اتهام را به سوی "دشمنان" واهی حکومت نشانه رفت و همزمان به تهدید مابقی مشمولین لیست مربوط به برین زبان‌ها و زدن کردن‌ها پرداخت. سران رژیم یکی پس از دیگری از این ترورها تبری جستند. در این میان خاصی نیز ترور و قتل را "حماقت" عده ای محسوب داشت که تحت تاثیر حرف‌های دیگران دست به کشن آزادیخواهان و نویسنده‌گان زده‌اند.

بدون شک جنبش وسیع علیه ترورهای اخیر، نقش تعیین کننده ای در عقب نشینی آدمکشان رژیم داشت. برای نخستین بار در حیات جمهوری اسلامی، جنبش اعتراضی علیه ترورها به یک جنبش توده ای فرار و نیز و ابعادی به خود گرفت که گنترل آن برای رژیم میسر نبود. بحران حاکم بر جامعه و تناقضات درونی نیز میدان عمل رژیم را هر چه محدودتر می‌نمود، اما آنچه که سازماندهنده‌گان ترورها را سرآسیمه ساخت، رشد و گسترش جنبشی بود که سر برآورده بود و هر روز قوی تر از روز قبل می‌شد. افکار عمومی یکبار دیگر برانگیخته شده، مطبوعات حتی حول و حوش رژیم، آینه‌های انگاس التهاب عمومی، در مواجهه با ترورها بودند. مراسم خاکسپاری، مجالس یادبود و نیز چهلم قربانیان ترورها، هر کدام به حادثه ای مهم در جامعه و به صحنه ای دیگر از اعلام آشکار عزم و اراده هزاران نفر برای مبارزه با رژیم ترور تبدیل می‌کشت.

عامل مهم، مقاومت خود نویسنده‌گان بود. آن‌ها علیرغم ریودن و کشن یارانشان، هم چنان بر خواست‌هایشان پای فشندند.

بیانیه هیئت اجرایی کمیته مرکزی سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران

هموطنان

دانشجویان، دانش آموزان، استادان و معلمین، با به دست آوردن آزادی بیان، وسیله و امکان درهم شکستن بخت سیاه حکومت مذهبی بر محیط کار خود، یعنی عرصه تعلیم و تعلم را فراهم می کنند.

کارگران و زحمتکشان، با کسب آزادی بیان، راه تحقق خواستهای اولیه شان را هموار می کنند.

حتی منتقدین حول و حوش حکومت نیز، با دفاع از آزادی بیان، در واقع امر، از حق حیات خود در مقابل یک حکومت تمامیت طلب و مستبد که بخشان خود نیز در ایجاد آن نقش داشته اند و امروز در دام آن گرفتار آمده اند، دفاع می کنند.

ما همه مردم کشورمان، اعم از کارگران و زحمتکشان، هنرمندان، روزنامه نگاران، استادی دانشگاهها، معلمین و دانشجویان، دانش آموزان و... را به حمایت گستردۀ مبارزات حق طلبانه نویسندگان و روشنفکران کشورمان دعوت می کنیم.

ما از مجتمع و کانونهای ذمومگراتیک ایرانی در خارج از کشور می خواهیم اقدامات خود در حمایت از نویسندگان را با یکدیگر هماهنگ نموده و سازماندهی ضروری برای ارتباطات گستردۀ و پایدار با سازمانهای مدافعان حقوق بشر، سازمان ملل و احزاب و نیروهای مترقبی در کشورهای مختلف ایجاد نماییم. با بسیج افکار عمومی روی سیاستهای دولتهای محل اقامت خود، به خصوص با توجه به تغییرات یکسال گذشته در برخورد با جمهوری اسلامی، تأثیر گذاشته و با حضور در مجتمعی مثل دفتر سازمان ملل در ژنو، پارلمان اروپا و... فشار بین المللی به جمهوری اسلامی را برای پایان دادن به قتل نویسندگان و به رسیدن شناختن حقوق اولیه آنها تشید کنند و خواستار شوند که

۱ - هیئت بین المللی مستقلان از طرف کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل برای بررسی قتل‌های اخیر به ایران اعزام شود.

۲ - دفتر نمایندگی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در تهران دایر شود.

ما از همه سازمانها، احزاب و شخصیتی‌های مترقبی می خواهیم با درک اهمیت اوضاع خطیر سیاسی در ایران، جنبش دفاع از حقوق نویسندگان را با واکنش گستردۀ و سراسری خود تقویت نماییم. برای حصول به چنین واکنشی ضروری است که نشستی از همه احزاب و سازمانهای آزادیخواه در سطح رهبری برگزار شود تا بتواند تصمیمات لازم برای یک حرکت سراسری را اتخاذ نماید.

ما به نوبه خود، آمادگی خویش را برای شرکت در چنین نشستی جهت حصول به هدف حمایت یکپارچه و متحد اپوزیسیون مترقبی و دموکرات از خواستهای نویسندگان اعلام می داریم.

هیئت اجرایی کمیته مرکزی سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران

۱۶ آذر ماه ۱۳۷۷ دسامبر ۱۹۹۸

طی هفته‌های اخیر و به دنبال قتل فجیع داریوش و پروانه فروهر، ربودن و کشتن نویسندگان و روشنفکران جزو حوادث روزمره در کشور ما شده است. بعد از ربودن و کشتن مجید شریف، محمد مختاری و محمد جعفر پوینده، اکنون دیگر هیچ نویسنده ای امنیت جانی ندارد. تهدیدهای خامنه‌ای و شرکاء به مرحله عمل در آمده است و جامعه روشنفکری کشور ما در معرض خطر دائمی است. باندهای حاکم بر سرنوشت کشور ما، در صدد شکستن نه فقط قلمها، که نابود کردن اهل قلم هستند.

جامعه نویسندگان کشور ما در نامه خود به درستی بر این واقعیت انکشافت گذاشت که "مرگ‌های دلخراش اهل قلم در ماههای اخیر نشانده‌هندۀ خشونتی مهارگسیخته است که هدفش نابودی آزادی و امنیت شهروندان و ایجاد آشفتگی در متن جامعه مدنی است".

هموطنان

ما باید متحد و یکپارچه در قبال سر به نیست کردن اندیشه ورزان کشورمان که تنها جرم آنها نویسنده بودن و تنها خواستشان به رسیدن شناختن هویت آنها و برچیدن موافع فرا راه حضور آزادانه شان در جامعه است، واکنش نشان دهیم. روشنفکران کشور ما برای متوقف ساختن تعریض آدمکشان حکومتی به جانشان، نیازمند دفاع فعال همه ما از خواستهایشان هستند. تنها حضور یکپارچه همه اقشار و طبقات و گروههای مختلف مردم در صحنه مبارزه با تروریسم حکومت علیه نویسندگان و در دفاع از خواستهای آنان است که می تواند باندهای آدمکش حاکم را عقب نشانده و دولت جمهوری اسلامی را وادار سازد که حقوق نویسندگان ایران را به رسیدن بشناسد و بیش از این سد راه اعاده فعالیت علنی کانون نویسندگان نشود.

ما ابتکار اخیر نویسندگان کشورمان را در ارسال نامه سرگشایه به مسئولین حکومتی و مورد خطاب قرار دادن مردم، یک اقدام کاملاً بجا و مهم ارزیابی نموده و از خواستهای آنها کاملاً پشتیبانی می کنیم و از همه هموطنان می خواهیم در هر کجا که هستند، به هر طریق ممکن با جامعه نویسندگان کشورمان اعلام همبستگی کرده، فعالانه در کارزار همگانی برای عقب راندن ارتجاج شرکت کنند.

خواست محوری نویسندگان یعنی آزادی بیان، از اهمیت اساسی برای کل جامعه برخوردار است. آزادی بیان شرط اول تصور یک جامعه آزاد است. هیچکس جز آنان که موقعیت خود را مرهون سرکوب و انهدام حقوق و آزادیهای اولیه مردم هستند، از فقدان آزادی بیان سودی نمی برد.

هنرمندان کشور ما، اعم از سینماگران، نقاشان، پیکرسازان، و... با شرکت در مبارزه برای آزادی بیان و از حق خود در ارائه آزادانه آثار هنری شان دفاع می کنند.

روزنامه نگاران و خبرنگاران مطبوعات، با دفاع از خواست نویسندگان، برای حق اولیه خود در رهائی از حاکمیت سانسور بر مطبوعات مبارزه می کنند.

محاجبه با رضا اکرمی

عضو هیئت اجرائی سازمان

در رابطه با کشتار های اخیر جمهوری اسلامی

شود و این بیگانگان را نسبت به عاقبت کارشان تهدید می کند، نور امیدی در دل تمامی انساندوستان شعله می گیرد، که شاید این پایان این دور قتلها باشد و احتمالاً دوره ای آتش بس داشته باشیم.

س: تور و قتل مخالفین در خارج از کشور، اگرچه حربه اصلی رژیم برای از میدان به در کردن رهبران و فعالیت اپوزیسیون بود، اما در داخل به طور غیر عده به اجرا کنادسته می شد و شکل اصلی سرکوب، دستگیری و شکنجه و حتی اعدام بود. چه تغییری در شرایط جامعه به وقوع پیوسته است و یا با کدام ارزیابی حکومت به این تاکتیک روی آورده است؟

چ: قبل از هر چیز باید به این نکته توجه داشته باشیم که در پیش گرفتن این شیوه قتل مخالفین و دگراندیشان، ناشی از ضعف حکومت است و نه اقتدار آن. رژیم بدیل بحرانهای عدیده اقتصادی، سیاسی و ایدئولوژیک، بدیگر قادر نیست با اشکال سنتی سرکوب، صدای آزادیخواهان و فعالیت چنینهای اجتماعی و سیاسی در کشور را خاموش سازد. هر چند ارگانهای اطلاعاتی و پلیسی آن همچنان دست نخورده باقی مانده است و در جهت توسعه امکانات آن می کوشد.

در نقطه مقابل، مردم به دفاع از حقوق مدنی و سیاسی خود به صحنه آمده اند. هر چند هنوز نمیتوان گفت جنبش مردمی در ایران به لحاظ آمارگی قدم گذاشتن در مسیر سرنوشت ساز براندازی رژیم، از سازماندهی و توان لازم برخوردار است، اما با قطعیت می توان گفت مردم بدیگر حاضر نیستند آنچه با تفات، درد و رنج و مبارزان کوچک و بزرگ خود به اشکال گوناگون کسب کرده اند، از دست بدنه. به عنوان مثال می توان موضوع شکنجه در زندانهای جمهوری اسلامی را مورد توجه قرار داد. نزدیک به پانزده سال وحشیانه ترین شکنجه ها روی پاکباخته ترین فرزندان کشور ما اعمال شد، تنها یکی دو سال است که تابوی طرح شکنجه در نظام اسلامی در سطح مطبوعات داخلی شکسته شده است. اگرچه هنوز یک صدم آنچه بر مبارزین راه آزادی رفته است به گوش مردم نمی رسد، اما انتشار این اخبار به مبارزه خانواره های شهدا و زندانیان جان تازه ای می بخشد و هر روز همدردی و همراهی بخش بزرگتری از مردم را همراه خواهد داشت.

پست و مقام می گردد. مسعود هندی با تدارک وسایل قتل، ماموریت نیمه تمام این نقاش را به سرانجام می رساند، وی دستگیر، محکمه، بالاخره مورد عفو قرار گرفته و به تهران فرستاده می شود، قاتلین دکتر کاظم رجوی، دستگیر می گردند و آنها نیز در جریان معامله ای دیگر و یا پشت پا زدن به تمامی قوانین بین المللی از تحويل آنها به پلیس سوئیس خودداری و تحويل مقامات ایرانی می گردند و بالاخره، دادگاه برلین بالاترین مقامات رژیم جمهوری اسلامی را در فرماندهی قتل دکتر صادق شرفکنی و یارانش محکوم می شناسد، آنها این اقدام را ناشی از نفوذ سازمان های جاسوسی امریکا و اسرائیل در جریان کار دادگاه اعلام کرده، ولی هنوز چند سال از بازداشت کاظم دارابی، مزدور بدیگر رژیم در زندان ها نگذشته است، که باز گروگانگری در تهران برای انجام معامله ای دیگر جهت آزادی وی صورت می پذیرد. تداوم این لیست و ارائه اسناد و مدارک مسجل چنان دشوار نیست. اما این نیز مانع ادامه رذالت، فریبکاری و دروغگویی آقایان حج الاسلام و آیت الله های حاکم بر کشور مانند خواهد بود که بار بدیگر و آنگاه که با واکنش خشم مردم و اعلام فشارهای بین المللی مواجه شوند از انجام جنایتی دیگر توسط عوامل بیگانه، البته برای ضربه زدن به نظام انتقامی و با ثبات اسلامی دم برزند.

امروز بر هیچ کس پوشیده نیست، که نویسنده ای آزادیخواه، فرج سرکوهی چه ساعت چنانکه در درنای را زیر شکنجه در زندان جمهوری اسلامی سپری می کرد و در همان حال آقای رفسنجانی، که هنوز در پست ریاست چهارمین قرار داشت، در مصاحبه ای مطبوعاتی خود از شواهدی که پیرامون حضور سرکوهی در هلن دست داشت سخن می گفت. بی جهت نیست که اولین موضع گیری از این دست، این بار نیز از دهان همین فریبکار باید خارج شود و تنها پس از آن رهبر و بدیگر اعوان ریز و درشت جناح حاکم به حرف می آیند و خواهان پیگیری "نوطله" می شوند. زهی بی شرمی، چند سال است در دستگاه های تبلیغی خود از کیهان هوابی، کوهان، جمهوری اسلامی و... تارادیو و تلویزیون برای پاکباختگانی چون مختاری و یاران و همکران وی همیشه بیگانگی می تراشید و نهایتاً بدست بیگانگان به قتل رسند و تنها وقتی رهبر نظام وارد صحنه می

س: خبر قتل های سیاسی هفته های اخیر اکنون در ایران و خارج بازتاب گسترده ای یافته است و حتی سران رژیم هم این اوآخر سکوت خود را شکسته و انجام این جنایت را به عوامل خارجی نسبت داده اند. طبیعتاً مقدم ترین سؤال این است مسئول و مجری قتل دو مبارز آزادیخواه بروانه و داریوش فروهر، فرهیختگان آزاداندیش و فرهنگ سازان، محمدمختری و محمدجعفر پوینده و محقق و روزنامه نگار منتقد مجید شریف کیست؟

ج: مروع بسیار کوتاه بر عملکرد حکومت جمهوری اسلامی از ماه های اولیه ای پس از انقلاب، در برخورد با مخالفین و منتقدین رژیم، از ترسور، تمواج و یارانش در ترکمن صحراء گرفته تا ده ها اقدام تروریستی دیگر در داخل و خارج از کشور، که تقریباً در تمامی آن ها، مسئولیت مستقیم آن ها یا از طرف مسئولین بلندپایه ای جمهوری اسلامی مورد تایید قرار گرفته است و یا مدارک غیرقابل اثکاری از طرف تعییب کنندگان پرونده ها ارائه گردیده است و آخرین آن حکم روشن و صریح دادگاه میکونوس می باشد کمترین تردیدی باقی نمی گذارد، که ترسورهای اخیر نیز از همان مراکز هدایت شده اند و مجریان آن ها، ارگان هایی جز سازمان اطلاعات و سپاه پاسداران و دیگر اندام های قتل و کشتار رژیم نمی باشند.

التبه جدا از مواردی هم چون قتل عام زندانیان سیاسی در سال ۶۷ و یا بسیاری از قتل ها و اعدام هایی که در ایران انجام گرفته است و رژیم در قبال آن ها یا سکوت کرده است و یا برای نشان دادن قاطعیت انقلابی مسئولیت آنها را پذیرفته است، در بقیه موارد، بخصوص تا جایی که احساس خطر و پیگرد قضایی کرده است، تلاش داشته است آن را به نسبت داده و بدین صورت ضمن فرار از مجازات، به مهره های تروریست خود، در انجام عملیات جنایتکارانه قوت قلب بخشد. اما همان طور که همه می دانیم این انتقام، مانع آن نبوده است که هنوز جوهر احکام صادره علیه مزدوران خشک نشده است، جهت آزادی آن ها با طرف های معامله، وارد مذاکره شود. اینس نقاش به جرم مشارکت در قتل دکتر بختیار زندانی می شود، طبیعتاً رژیم مشارکت خود در قتل را تکذیب می کند، ولی سرانجام در لیست معاملات وزیر خارجه ایران با دولت فرانسه قرار می گیرد و در تهران صاحب

بلکه با موضع‌گیریهای مبهوم و کلی و راد انداختن بحث گماشتن هیئت تحقیق و امثالهم، در چشم مردم خاک می‌پاشد و در راه کشف حقایق سنگ اندازی می‌کند.

آقای منتظری زمانی بر سر چین دو راهی در ترکیب رهبری رژیم قرار گرفت. ولی لاقل در این آزمون سریلند بیرون آمد و صدای مخالفت خود در قبال قتل عام هزاران زندانی سیاسی و عدم تحقیق در مقابل خمینی، رهبر بالمناز آنروز، را به قیمت از دست دادن جانشینی وی به جان خرید. آیا خاتمی از چین ظرفیتی برخوردار است، حرفهای شیرین وی این موضع را برمی‌تابد، اما اقدامات عملی وی در برخی از مهمترین اتفاقات سیاسی یک ساله اخیر خلاف اثرا به نمایش گذاشته است.

در همین مقوله می‌توان به بررسی مواضع جریانات همسو با وی در حکومت و پیرامون آن نگریست. همواره خودگرضانه بودن آزادیخواهی این جریانات از جانب بسیاری از نیروهای اپوزیسیون مورد طرح و انتقاد قرار گرفته بود، اما کمتر تصور می‌شد که این نیروها که شامل مجتمع روحانیون مبارز، مجاهدین انقلاب اسلامی، گرداندانگان نشریه تعطیل شده جامعه و توسعه وغیره می‌باشند، تا بدین حد در حریم خودیها اسیر باشند که توانند در قبال یکی از هولناکترین وقایع تاریخ اخیر ایران لاقل موضعی متفاوت از مقامات رسمی داشته باشند.

س: ارزیابی نسبت به واکنش دیگر نیروهای سیاسی، مجتمع دمکراتیک و محافظ و شخصیت‌های سیاسی، فرهنگی در داخل و خارج از کشور؟

چ: در صفحه نیروهای آزادیخواه، آزاداندیش و انساندوست، همانطور که انتظار می‌رفت وضع به گونه‌ای دیگر بود، این اقدام جنایتکارانه بار دیگر وجودهای بیدار را برانگیخت و صدای انزجار و نفرت آنها، ابعاد جهانی یافت. در صفحه اول این استبدادستیزان باید به نامه خردمندانه و شجاعانه نویسندهان در داخل کشور اشاره کرد و آنجاکه ندا می‌دهند: از تمامی کسانی که این موقیت ضد آزادی و امنیت عمومی را بر نفی تابند، می‌خواهیم به این وحشت آفرینی خاتمه دهند. و در جای دیگر دردمدانه می‌نویسند: هنوز از فاجعه هولناک قتل داریوش فروهر و همسرش دیری نگذشته است که جسد محمد مختاری، نویسنده، شاعر، متفکر، پس از ربوده شدن وی، در سردهخانه پزشکی قانونی بیدار می‌شود. و هنوز نعش این شهید بدر روی دست ما مانده است که خبردار می‌شویم محمد پوینده، نویسنده و مترجم ارجمند ناپدید شده است. و بالاخره با خطاب قرار دادن مسئولین حکومت، می‌نویسند: ما ضمن افسای این خشونت سازمانیافته و ابراز عدم امنیت جانی اهل قلم و اندیشه، خواستار پاسخگویی صریح مقامات مسئول مملکت هستیم و اعلام می‌داریم در

ضمن فرار از مسئولیت تزورها، به جو رعب و وحشت در جامعه دامن بزند و بدینصورت اسیاب شکستن قلمها و بستن دهانها را فراهم آورند.

س: آیا سران رژیم با ارتکاب به این جنایت هولناک توانستند به اهداف خود دست یابند و اصولاً امکان حاکم کردن خلقان مطلق، آنطور که مورد نظر ولی فقیه و همدستان وی در حکومت می‌باشد میسر است.

چ: همانطور که پیشتر اشاره شد توسل به این جنایت، خود ناشی از ناامیدی رژیم در برقراری نظم مورد نظرش در جامعه است. اما این اقدام جنایتکارانه می‌توانست به نتایجی در کوتاه مدت در راستای اهداف جناح غالب و

فوق ارتجاعی رژیم برسد، هرگاه با سکوت مواجه می‌شدو یا واکنش لازم در صفوی اپوزیسیون، مخالفین و منتقدین و جامعه روش‌نگرانی در داخل و خارج از کشور برنسی ازگیخت. سکوت طولانی مدت خامنه‌ای و رفسنجانی و موضع‌گیری بعدی آنها مبنی بر دخالت بیگانگان در این ماجرا خود گویای بسیاری از واقعیت‌های است. بدون تردید اگر روند حوادث به شکل دیگری پیش می‌رفت، این موج مرگ همچنان تداوم می‌یافت و باز از میان آزادیخواهان و دگراندیشان قربانی می‌گرفت.

س. با توجه باینکه عموماً از مسئولیت مستقیم و یا اطلاع بالاترین مقامات جمهوری اسلامی در انجام این قتل‌های سیاسی صحبت می‌شود، می‌خواستیم بدانیم نقش و موضع خاتمی در جریان این واقعه چگونه ارزیابی می‌شود؟

چ: همانطور که پیشتر گفته شد برخی از بالاترین مقامات رژیم، با وقاحت تمام انجام قتل‌های اخیر و طبعاً مسئولیت آنرا به عوامل بیگانه نسبت می‌دهند. عوام‌گریبانی در پیرامون و یا خارج از حکومت نیز ضمیمن اشاره به دخالت جناح غالب رژیم در تزورها، هدف اصلی آنها را تضعیف دولت خاتمی تلقی می‌کنند، که از این طریق تلاش دارند وی را از هرگونه مسئولیتی مبرا کنند. اما در حقیقت مسئولیت خاتمی به هیچوجه نسبت به سایرین کمتر نیست.

مسئولیت نه از این جهت که وی در چین تصمیمی مشارکت داشته است یانه، و یا اصولاً در مقطع کوتی با چین شیوه برخوردی در قبال مخالفین و منتقدین رژیم می‌تواند توافق داشته باشد یانه، موضوعی که به صورت برای مدتی طولانی در پرده ابهام نخواهد ماند. بلکه از این جهت که وی بیش از هرگونه می‌داند که این قتلها از طراحی می‌شوند، کدام بخش از اندامهای رژیم سازمانده آنند و نه تنها این واقعیتها را با مردم در میان نمی‌گذارد و نه تنها اقدامی جدی در جهت بازداشت آنها بکار نمی‌گیرد،

آزادی اندیشه و بیان، که از اولیه ترین حقوق انسانهایست، برای نویسنده، هنرمند و نسماً کسانی که به خلق آثار هنری و فرهنگی مشغولند در حکم هواست، که بدون آن زندگی غیرممکن خواهد شد. نویسنده یا هنرمندی که به این محدودیت گردن نهاد، راهی جز تایم در مقابل دستگاه زور و قدرت نخواهد داشت. خردمندان و متفکران جامعه ما به خوبی درک کرده اند که دفاع از آزادی بیان و برخورداری از تشکلی که بتواند حقوق صنفی و حق آزاداندیشی آنها را تضمین نماید امریست حیاتی. این احساس مسئولیت روز به روز در میان افشار بیشتری از جامعه روشنگری ایران جان می‌گیرد و قدرت بسیج کننده می‌یابد.

جنبش دانشجویی که پس از انقلاب فرهنگی و طی سالهای ۶۰ تا ۷۰ زیر سلطنه سنگین ارکانهای پیشی و ایدئولوژیکی رژیم قرار داشت به نوسازی خود دست می‌زند و بار دیگر همچون سالهای دهه ۵۰ و پیش از سرنگونی رژیم سلطنتی به نیروی مهندسی در صحنۀ سیاسی و روشنگری جامعه تبدیل می‌گردد.

زنان و جوانان که تحت حاکمیت جمهوری اسلامی با تبعیض و محدودیتهای چندگانه ای نسبت به قبل مواجه شده اند، طی سالهای از رزش‌های ایدئولوژیک رژیم را به مصاف جدی فراخوانده اند و هر روز با آگاهی بیشتری شبیت به حقوق اجتماعی، سیاسی و مدنی خود عرصه را بر یکه تازی آخوندهای مرتجعی چون یزدی‌ها، ناطق نوری‌ها، جتنی‌ها و... تنگتر می‌نمایند.

جنبش اعتراضی و مطالباتی کارگران و زحمتکشان که در تمامی سالهای حاکمیت جمهوری اسلامی بروز می‌یافتد، در سالهای اخیر بر تعدد و تنوع اشکال آن افزوده گردیده، به طوری که تنها در یکی دو سال اخیر صدها حرکت اعتراضی، اعم از اعتصاب، تحصن و تظاهرات، منعکس شده است، که بزرگترین آنها حرکت نفتگران می‌باشد. اگرچه مطالبات سیاسی در این حرکات جایگاه کمتری داشته است، اما بر هیچکس پوشیده نیست که تحمل رنج، محرومیت، فقر و بیکاری حدی خواهد داشت و با خیفتم شدن اوضاع اقتصادی این حرکات می‌تواند به خیزشی عمومی علیه چپاولگران جمهوری اسلامی تبدیل شوند.

در چین شرایطی پر کردن زندانها از رهبران و فعالین جنبش‌های اجتماعی سیاسی و فرهنگی فوق الذکر نه تنها باعث خاموش شدن این حرکات نمی‌شود بلکه خود می‌تواند موجب گسترش اعتراضات گردد. امری که رژیم به شدت از آن در هراس است. اینجاست که رژیم آدم ربانی و قتل برخی از چهره‌های پرشناس مخالف و منتقد در ایران را در دستور قرار می‌دهد تا به خیال خود یک تیر و دو نشان بزند. رهبران رژیم می‌خواستند تا

سازمان از احزاب و سازمانهای سیاسی چپ، دموکرات و ترقیخواه دعوت کرد تا در سطح رهبری برای هماهنگ کردن شعارها، مطالبات و اقدامات مشترک به تبادل نظر پوشینند. ما تسامی انجمنها، کانونها و نهادهای دموکراتیک و شخصیتی‌های سیاسی و فرهنگی در خارج از کشور را به هماهنگی حول شعارها، خواستها و مطالبات واحد فراخوانده و می‌خوانیم. اعزام هیئت یا هیئت‌های بین‌المللی به منظور تحقیق پیرامون ترورهای اخیر و همچنین فرام کردن زمینه محاکمه مسیبین این قتلها، و درخواست ایجاد دفتر دائمی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در تهران، از جمله اهدافی است که می‌تواند به دنبال اقدامات اعتراضی کنونی تعقب شود. البته تعقیب این اهداف و اقدامات دیگری که در این محدوده انجام می‌گیرد، همانطور که همگی می‌دانیم، اقداماتی هستند عمدتاً دفاعی. آنچه بیش از هر چیز جنبش آزادیخواهانه ما از آن رنج می‌برد نبود نقشه روش، مبارزه هماهنگ، و در یک کلام، آتشناکی دموکراتیک و انقلابی برای سرتکونی رژیم حاکم بر ایران و هموار نمودن مسیر دموکراسی و تحقق پیشرفت و عدالت در جهات مختلف زندگی اجتماعی است.

ما فکر می‌کنیم یافتن اشکال مناسب حرکت و دستیابی به تقاضا در صفت نیروهای رادیکال چندان دشوار نیست، هرگاه عزم تغییر وجود داشته باشد و منافع مردم مستقیده ما قبل از هر چیز در مرکز توجه قرار گیرد.

برخوردارند و نه نسبت به تحولات آتی جامعه از برنامه و دیدگاه نظری مشترک دفاع می‌نمایند، اما همانطور که پیشتر اشاره شد امروز در رأس فعالیت و شعار تسامی آنها دفاع از آزادی و نفی استبداد وجه بارزی یافته است، آیا در تحت زیر مجموعه هر یک از دو وجه این شعار، یعنی مبارزه علیه سرکوب، ترور، شکنجه، اعدام و برای آزادی اندیشه، عقیده و بینان آزادانه آن، جدائی دین از دولت، برخورداری از حق ایجاد احزاب و تشکلات سیاسی و صنفی و غیره، نمی‌توان به زبان مشترکی رسید و فعالیت هماهنگی را سازمان داد، بدون تردید این مهم انجام پذیر است اگر به خطیر بودن اوضاع سیاسی کنونی واقف باشیم و بتوانیم بر گروهگرایی، خودمحوریها و پیشداوریهای رایج تا حدی فائق آییم و برای یک شرایط پایدار برنامه ریزی نماییم. ما این اقدامات متعدد اعتراضی را پاس می‌داریم و خیانت متمهم می‌کنند. و بدین ترتیب نشان می‌دهند که این بار نیز تیر آنها به سنگ خورده است، البته با قربانی گرفتن جان چند تن از پاکباخته ترین پیشوaran و اندیشمندان کشون.

س: اقدامات اعتراضی، اعم از تظاهرات، گردهمائی، تحصن و بالاخره بیاننامه‌های شخصیتی‌های سیاسی و فرهنگی کشور، با گرایش‌های فکری مختلف، در محکومیت جنایات اخیر رژیم و همیستگی با بازماندگان قربانیان، در ابعاد نسبتاً گسترده‌ای جریان داشته و خواهد داشت، ما در همین شماره نشریه، در حد امکان، گوشه‌هایی از این اقدامات را منعکس خواهیم کرد. نقاط ضعف و قوت این فعالیتها کدامند؟

ج: برجسته ترین نقطه قوت، همصدایی اکثریت قریب به اتفاق نیروهای چپ و دموکرات، طور ویژه بخش لاثیک، در محکومیت تمامی قتلها، خارج از ملاحظات فکری، سیاسی و عقیدتی قربانیان این موج ترورها می‌باشد. متأسفانه در همین زمینه، اصلاح طلبان مذهبی، در صفت اپوزیسیون و یا مخالفان قانونی و منتقدین خودی در تمامی موارد، یکسان واکنش نشان نداده اند. اما اگر این قتلهای هولناک، نیروهای متوجه نسبت به دولت خاتمی را اچار افعال و سردرگمی نمود، در نقطه مقابل و در صفت نیروهایی که رژیم جمهوری اسلامی را در کلیت خود، عامل ترور، سرکوب و اختناق در سطح جامعه می‌شناسند، تحرك جدیدی ایجاد کرد و فعالیت پیشتری را به مبارزه جلب نمود. ولی همانطور که همه شاهدیم، جنبش ما، اعم از بخش متشکل آن در احزاب و سازمانهای سیاسی و یا نهادهای دموکراتیک و شخصیتی‌های سیاسی و فرهنگی، هنوز قادر هماهنگی لازم در تعیین دورنمای حرکت و ادامه کاری آن می‌باشد. همه ما به خوبی می‌دانیم که جریانات اپوزیسیون چپ و ترقیخواه، نه از موقعیت طبقاتی، اجتماعی و فرهنگی واحدی

انجام رسید که رژیم هجوم خورد به دستاوردهای انقلاب را به شکل علنی و به اتکای پشتونه اولیه اش از سوی بخششی ناآگاه توده های مردم و یا به بهانه شرایط جنگی در کشور به انجام می رساندند. ولی کشتار مخفیانه هزاران زندانی سیاسی در زمان بعد از جنگ، و یا توطئه های اخیر آدم ربائی، شکنجه و کشتار پنهانی مبارزان و شخصیتهای سیاسی، و نویسندهان داخل ایران پدیده تازه ای است.

پیش از محکومیت سران جمهوری اسلامی ایران در دادگاه میکونوس، رژیم کسانی را از میان نویسندهان ربود و پس از شکنجه و کشتار، جسدشان را در خیابانها انداخت. در این موارد می توان به شکل مشخص از توطئة قتل احمد میرعلائی، و ابراهیم زال زاده یاد کرد. در مورد به دره انداختن مینی بوس نویسندهانی که به مسافرت می رفتند و یا در مورد فرج سرکوهی نیز چنین طرحهایی در جریان بود که ناکام ماند. در واقع شواهد شنان می دهد که این طرح، و این توطئة ها، در آن مقطع، یعنی پس از حرکت مبارزاتی جدید مردم در دوم خرداد، می رفت تا به مرحله عمل در آید ولی، محکومیت سران رژیم جمهوری اسلامی ایران در دادگاه میکونوس و فشارهای بین المللی برای مدتی اجرای آن را به تأخیر انداخت. و اکنون، با شدت یافتن اشکال تازه مبارزات علنی مردم، اجرای آن در دستور کار قرار گرفته است.

اک: آیا محمد مختاری و محمد جعفر پوینده را از نزدیک می شناختید؟

ع.س: بله، محمد مختاری را از نزدیک می شناختم. ما با هم در سازمان فدائیان فعالیت می کردیم و به تابعیت کاری، اینجا و آنجا با هم برخورد داشتیم. طبعاً مرگ پیاران آشنا و کسانی که آدم آنها را از نزدیک می شناسد، دیرتر باور می شود. زیرا آدم مرتب لحظه های شکنجه، بهتی که آنها در مقابله با مرگ دچار آن شده اند و یا دردی را که در اثر شکنجه کشیده اند در ذهن مجسم می کند. و من هر وقت به لحظه هایی که ناخنهای محمد مختاری را می کشیده اند می اندیشم، بهتی در ذهن مجسم می شود که او در اثر این شکنجه و روپرتوی اش با مرگ به او دست داده است. آخر مگر ممکن است آدم را به این سادگی بشکند؛ ولی حقیقت این است که در جمهوری اسلامی آدم را به همین سادگی می کشند و از اینزو، بهت تمام آدمهای ناشناس و همه کسانی که تاکنون در برابر دژخیان رژیم با حقیقت تلغی مرگ روبرو شده اند برای من قابل تجسم است. پس تقاضت ندارد که این آدم محمد مختاری باشد یا چهار پوینده، یا پروانه و داریوش فروهر. و یا آن هزاران زندانی سیاسی و فعالین گمنام کارگر و زحمتکشی که با مرگ مواجه شدند و زیر وحشیانه ترین شکنجه ها جان سپردند. از اینزو برایم تقاضت ندارد که آنها را از نزدیک می شناخته ام یا نه.

از یک دوره سرکوب خونین و وحشیانه اعتراضات توده ای و عصیانهای ناگهانی مردم در شهرهای مختلف کشور، اشکال مسالمت آمیز تازه مقابله مردم با رژیم، دست جمهوری اسلامی را برای سرکوب بسته است.

مردم ایران که از خاتمه نیز سر خوردند وی را در ردیف دیگر حاکمان ارزیابی می کنند، به اشکال دیگری برای مبارزه با رژیم دست یافته اند که در بیشترین جلوه های اولیه خود مسالمت آمیز است و مجموعه رژیم را در مقابله با خود دچار محدودیت می سازد و آن را در بن بست قرار می دهد. البته برای

در باره کشتارهای سیاسی اخیر در ایران

گفتگوی اتحاد کار

با عباس سماکار

نویسنده و عضو کانون نویسندهان

ایران (در تبعید)

اتحاد کار: در ابتدا با این سوال آغاز می کنم که نظرتان پیرامون این ترورها چیست؟

عباس سماکار: کشتارهای اخیر جمهوری اسلامی حکایت از یک طرح و توطئة سازمانی افته دارد و به نیت ایجاد ترس و وحشت در میان مردم و به ویژه فعالین سیاسی جامعه ما به انجام می رسد. و شما هم حتی درباره طرح مشترک وزارت اطلاعات و هیئت مؤتلفه خبر دارید که برای سرکوب نارضایتها و گسترش جو وحشت تدوین شده و مسئولیت اجرای آن هم به عهده کیته ای از شکنجه گران و آدمکشان وزارت اطلاعات و غیره گذاشته شده است. در این طرح لیست کشتاری از مبارزان و فعالین کارگری، شخصیتهای سیاسی، داشجویان و نویسندهان تهیه شده که به ترتیب و متناسب با جو سیاسی جامعه به مرحله اجرا گذاشته شود. بیش کشتارهای اخیر، اجرای بخش اول این طرح بوده است و برای همه مردم روشن است که دست آدمکشان حاکم در جمهوری اسلامی در این جنایات در کار است.

اک: آیا تشديد ترورها، به ویژه ترور دو نویسنده عضو کانون نویسندهان، محمد مختاری و محمد جعفر پوینده، رابطه ای با انتشار متن پیشنویس منتشر کانون دارد یا نه؟

ع.س: مسلماً قتل این دو تن از پیاران ما با انتشار این محتواهای پیشنهادی متفاوت است فرعی، به این معنی که پیش از این نیز چنین متنها از سوی نویسندهان متشکل در کانون نویسندهان تهیه شده است. ولی، متن حاضر که اساساً با متنها پیشین تفاوتی ندارد و اگر تفاوتی در آن هست به خاطر تطبیق با شرایط و جو خلقان به وجود آمده است، تنها بهانه ای برای این قتلها بوده است.

اک: تقاضت و تجسس این ترورها با تروهای قبلی چیست؟

ع.س: من تقریباً در پاسخ پیشین به این پرسش جواب دادم، در اینجا می توانم اضافه کنم که این اولین بار نیست که جمهوری اسلامی ایران دست به کشتار شخصیتهای سیاسی و یا نویسندهان می زند. ولی کشتار نویسندهانی مثل سعید سلطانپور و یا دیگر شخصیتهای سیاسی در شرایط دیگری به

شیوه خاصی را به آنها پیشنهاد نکم، اما اطیان دارم که آنها لحظه‌ای از مبارزه با ددمنشی رژیم حاکم باز نخواهند نشست و به پشتیبانی مردم ایران، به کارزاری وارد می‌شوند که دفاع از آزادی بیان بخش کوچکی از آن است. زیرا آنان سربازان حرفة‌ای آزادی اند. زیرا شرافت انسانی و وجдан هنرمندانه شان حکم می‌کند در برابر آزادی کشی. همdest مردم باشند و صدا در صدای آنها بیندازند و بساط این نکت را از جامعه مابرکند.

اما در باره کانون نویسندگان در خارج از کشور بگویم که ما به عنوان زیان آزاد و بازوی رهای نویسندگان باید از امکانات و فضای باز خارج کشور برای رساندن صدای در گلو خفه شده مردم میهنمان حداقل سود را بجوشیم و وظیفه هنرمندانه و مبارزاتی خود را به نحو احسن به انجام برسانیم. اگر مردم و یا نویسندگان در ایران نمی‌توانند آشکارا آمال و آرزوی‌های خود را برای یک زندگی بهتر و فارغ از رنج و ستم و ددمنشی جمهوری اسلامی بیان کنند، اگر بیان هر اعتراض، خطر ربوه شدن، شکنجه دیدن و مرگ را در پی دارند، ما وجدانًا وظیفه داریم بلندگوی زبان مانده در کام آنان شویم و با فریاد بلند، همه مردم از اراده جهان را به یاری مردم ایران فرا‌بخوانیم. غیر از این چه می‌توانیم بکنیم که از خود شرمنده نباشیم؟

مل متحد در ژنو برگزار شد و نتایج آن در ایجاد جو مبارزاتی و همکاری بیش از هفتاد نهاد و سازمان و حزب ایرانی و غیرایرانی در مقابله با این موج کشтарها، از جمله اقدامات کانون بوده است. در این رابطه بخصوص یک خط ارتباطاتی بین نماینده کمیسیون عالی دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد در ژنو با کانون نویسندگان ایجاد شد تا ما بتوانیم به محض اطلاع از آدم ریائیها و توطئه‌های رژیم از این کمیسیون تقاضای پشتیبانی و کمک کنیم. به دنبال این اقدامات، پارلمان اروپا نیز طی بخشنامه‌ای به سفارتهای کشورهای عضو، در ایران، اعلام کرد که از این پس دفاتر این سفارتها به روی نویسندگان ایران باز است تا در صورت در خطر قرار گرفتن بتوانند از مصونیت دیپلماتیک محیط این سفارتخانه‌ها استفاده نمایند.

اک.: اقدامات آتی نویسندگان، در داخل و خارج، در رابطه با این منشور و به طور کلی به دست اوردن آزادی بیان و نشر افکار چه باید باشد؟

ع.س.: من نمی‌دانم یاران من در کانون نویسندگان در ایران چه باید بکنند. آنها به تناسب شرایط خود و با سنجش نیرویشان و یا توجه به شرایط سیاسی جامعه، تاکتیکها و اقدامات خود را تعیین می‌کنند و به مرحله عمل می‌گذارند. من نمی‌توانم از اینجا در حالی که دستی از نزدیک بر این آتش ندارم

آدم می‌تواند روزی صد بار با مردم بمیزد و زنده شود.

اک.: کانون نویسندگان ایران (در تبعید) تاکنون در رابطه با این تورها چه کرده و در آینده چه باید بکند؟

ع.س.: کانون نویسندگان ایران (در تبعید) بنا بر وظیفه اساسی خود که دفاع از آزادی اندیشه و بیان است، در این رابطه نیز مانند دیگر موارد مشابه از لحظه باخبر شدن از این کشتارها اقدامات خود را شروع کرد و ضمن انتشار اعلامیه‌های گوناگون در محکوم کردن این کشتارها و نشان دادن دست پنهان جمهوری اسلامی در آن، هم میهنان آزادیخواه خارج از کشور را به همراهی و مبارزه اعتراضات گوناگونی در سطح شهرها و کشورهای اروپا و آمریکا و نیز اعتراضات سراسری و تحصن فراخواند و کوشید به عنوان یک نهاد مورد اعتماد همگانی نقش خود را در این لحظه خاص به درستی بر عهد بگیرد. در همین راستا، کانون با نهادهای دموکراتیک و سازمانهای حقوق بشر سازمان ملل متحدد تماش گرفت و توجه آنان را به وضعیت و خیم حقوق بشر در ایران جلب نمود. همکاری در تظاهرات عظیم در مقابل دیوان لاهه و مجلس هند و نیز گرده‌های بزرگی که برای اعتراض در مقابل سفارت رژیم نکت بار جمهوری اسلامی در شهر بن و تحصن نویسندگان در برابر مقر سازمان

اطلاعیه

و نوشته به وزارت امور فارجه نروز، (وزنامه‌ها، احزاب و سازمانهای مترقبی نروز)

اقدادات جدید دولت نروز در جهت گسترش روابط با جمهوری اسلامی را محکوم می‌کنیم!

روز چهارشنبه ۲۵ نوامبر طی شستی که بین نمایندگان و وزارت امور خارجه دولت نروز و جمهوری اسلامی در اسلو برگزار شد وزارت امور خارجه این کشور رسماً اعلام کرد که به زودی این دو کشور سفرای جدید خود را به ایران و نروز اعزام خواهند کرد. همچنین قرار است که در اوایل سال جدید دولت نروز یک هیئت ویژه و بلندپایه از نمایندگان مجلس را برای دیدار و گفتگو به ایران اعزام کند. وزارت امور خارجه نروز علت چرخش در سیاست این کشور در مقابل دولت ایران را عقب نشینی رژیم ایران از قتوای قتل سلطان رشدی، تغییرات مثبت و رادیکال در ایران، و لزوم پیشبرد سیاست دیوالوگ اعلام کرده است.

اقدادات و تغییر سیاست دولت نروز نسبت به جمهوری اسلامی در شرایطی رخ می‌دهد که اکنون در میهن ما پیکاری دشوار و حساس برای دستیابی به آزادی، دموکراسی و رعایت حقوق بشر در جریان است.

دولت نروز درست زمانی از تغییرات مثبت و رادیکال در ایران و لزوم پیشبرد سیاست دیوالوگ با رژیم ایران حرف می‌زند که دستگاههای اختتاق، سرکوب، شکنجه و آدمکشی رژیم بیش از هر زمانی دیگر فعال شده و با ایجاد فضای رعاب و وحشت و تور در جامعه، به ویژه در بین نویسندگان، روشنگران و مبارزان آزادیخواه، هر روز جنایات جدیدی می‌افزیند.

دولت نروز زمانی به اتخاذ چنین سیاستی اقدام می‌کند که کمیته سوم مجمع عمومی سازمان ملل متحدد، هفته پیش استمرار نقض حقوق بشر توسط رژیم ایران را محکوم کرد و در گزارش خود به نقض جدی حقوق بشر، اعدامها، شکنجه و مجازاتهای بیرحمان از جمله سنگسار و قطع عضو بدن، تعطیلی خودسرانه نشریات، آزار و اذیت نویسندگان، عدم برابری کامل، ادامه

تهدید علیه جان سلطان رشدی و اعلام افزایش جایزه برای قتل و اشاره کرده است.

تجربه دیگر کشورهای اروپایی ثابت کرده است که بپیوود و گسترش روابط تروریستی نشده، بلکه برعکس، دست رژیم را برای گسترش سیاست سرکوب و اختناق و جنایت بیشتر باز کرده است.

شکنی نیست که دولتهای غربی از جمله نروز، همواره نسبت به جنایات ضد بشری جمهوری اسلامی علیه مردم ایران بی تفاوت بوده و مبنای تحلیل و ارزیابی شان از عملکرد جمهوری اسلامی بر بستر منافع خاص اقتصادی و قراردادهای بازرگانی خویش با رژیم استوار بوده است. حفظ و تداوم چنین سیاستی از سوی دولت نروز و سایر کشورهای اروپایی، به نوعی تأثید سیاستهای رژیم جمهوری اسلامی و تشویق آن به تداوم جنایات علیه مردم ایران است.

سازمان ما ضمن محکوم کردن سیاست جدید وزارت خارجه این کشور، از همه ایرانیان دموکرات و آزادیخواه می‌خواهد علیه این اقدام اعتراض نموده و با اقدامات گسترش خود چهره واقعی جمهوری اسلامی را در نزد افکار عمومی مردم نروز افشا کند.

ما همچنین از مردم نروز، احزاب و سازمانهای دموکرات و مترقبی این کشور می‌خواهیم نزدیکی سیاسی نروز به رژیم ایران را محکوم کنند و از دولت بخواهند به جای ایجاد رابطه با رژیم جنایتکار جمهوری اسلامی، برای متوقف ساختن جنایات هر روزه آن علیه مردم و به رسمیت شناختن حقوق و آزادیهای دموکراتیک مردم ایران از سوی جمهوری اسلامی تلاش ورزد.

که با شتاب برمی آمد و
با تزلزل فرو می لغزیده اند.

وزن قدم
فرسایش منظم سنگ
و قارچها که بند بند پله ها را به خاکستری نشانده است.

بر سایه خمیده فرو می نشیند غبار
وز مرمر کدر به کندی برمی خیزد بوی نا.
۲۰ بهمن ۷۲

۷۵۵

محمد مختاری

مثلث ایام را خطی موزون می کند
که در سه گوش شهر ساعتها میزان شده است
بر نوسانش
و لحظه ای که موسیقی آغاز می شود صبوری
پایان می یابد.

کسی نمی پرسد
چگونه گلدانها دیشب سرما زده ست
چگونه صبح هنوز از رختخواب برناخته ست
چرا کسی این سفره را که پهن مانده ست جمع
نمی کند
چرا غبار عصر قالی را اینهمه کرد کرده است؟

سه نقطه مبهم در پایتخت بی تسلای
که خانه ها و خیابانهایش
بی انتظار به هم می رسند و
از هم دور می شوند
و طعم فقر حتی از دانایی اش زدوده نگشته است.

شمال دستخوش شیطنهای لمحه ای کوتاه است
که انتظار را در بازیهای کودکانه پوشانده است.
و غرب فاصله ای است
که سایه بلند سردنفون می خواهد دورتر بماند
و گوشة سوم این خانه جنوبی است
که بیقرار در ابهامی دیرینه درمانده است.

تعام اضلاع به یک نفس باید پیموده شود
و باز این نجوا ماند و من
و خانه ای که بی رفتارت سر می گذارد بر دیوار.

فرار جمیعه غباری طنین می اندازد
سه گوشة مثلث گوشی را بر می دارند
و گوش می سپارند.
سکوت اضلاع طی می شود
همچنان که می گیریم دست شمال را
می بینیمغرب
دور می گردد

در تاریکی.

۱۶ دی ۷۳

پس از آزادی از زندان، با قطع رابطه با سازمان فدائی، مختاری بیشتر به کار پژوهش و نویسنده پرداخت. و مقالات متعددی درباره مسائل فرهنگی، اجتماعی، دمکراسی، گفتگو و توسعه سیاسی، ... در نشریات داخل چون آدینه، سخن، لکل، ... به چاپ رساند. آخرین کتاب وی "تمرین مدارا" نام دارد.

مختاری از اعضا فعال و از چهره های سازمانگران نویسنده ایران بود. با فعال شدن کانون نویسنده ایران در دوران انقلاب و فعالیت رسمی وازادا کانون با پیروزی انقلاب، مختاری به عنوان عضو هیئت مدیره کانون نویسنده ایران انتخاب شد. با شروع سرکوب ها در سال ۱۳۶۰، فعالیت های آزاد و گسترشده کانون همچون بسیاری از انجمن ها و کانون های دمکراتیک محدود شد و فعالیت کانون نویسنده ایران نیز از طریق جمع های محفلی ادامه یافت. مختاری پس از آزادی از زندان در راه فعل ترکردن کانون، کوششهای بسیاری کرد. وی نقش فعالی در تهیه متن نامه "مانویسنده ایران" (نامه معروف ۱۲۴ امضا) و سپس در پخش و گوشش در انتشار آن داشت. با انتشار این نامه فشار بر کانون، نویسنده این امضا کننده این نامه و بوبیژه نویسنده این فعال در تهیه این نامه از جمله مختاری افزایش یافت. انتشار آثارشان عملاً مفتوح شد و بطرور دائم از سوی دستگاه های امنیتی و پلیسی رژیم مورد بازجویی و تهدید قرار می گرفتند.

مختاری از اعضا فعال هیئت تدارک مجمع عمومی کانون نویسنده این نامه و بوبیژه نویسنده این فعال در تهیه این نامه از جمله مختاری افزایش یافت. انتشار آثارشان عملاً مفتوح شد و بطرور دائم از سوی دستگاه های امنیتی و پلیسی رژیم مورد بازجویی و تهدید قرار می گرفتند.

در شهریور ماه امسال به دنبال انتشار متن منشور کانون، این جمع هفت نفره از سوی دستگاه های امنیتی جمهوری اسلامی احضار پویینده این منشور را تهیه و امضا کرده بود. در شهریور ماه امسال به دنبال انتشار متن منشور کانون، این جمع هفت نفره از سوی دستگاه های امنیتی جمهوری اسلامی احضار و پیش از چند ساعت آزاد شدند.

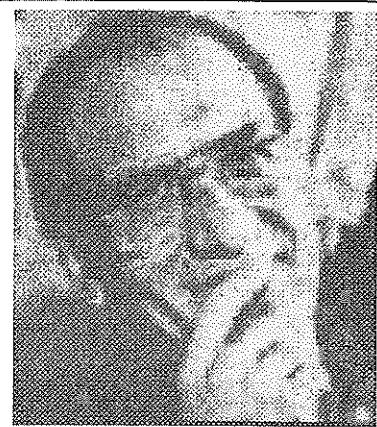
وی در نهم آذر برای خرید از خانه خارج و دیگر بازنگشت. چند روز بعد جسد ملته شده وی در کنار کارخانه سیمان امین آباد شهر ری پیدا شد.

نگهبان کاخ دادگستری

محمد مختاری

پس این دو چشم به خاکستری گرائیده است
در رفت و آمد قدمهای ناهمانگ
تا آن دو چشم بسته حقیقت را دریابد
در اعتدال شمشیر و ترازو.

بالای پله ها فرشته ای است بی خاطره.
و پای پله مزدی است که زؤیایش را حتی
ویوالدی به خاطر نیاورده است
و از چهار فصل تنها
تصویر درهایی از گامهایی را دیده است

گرامی باد خاطره محمد مختاری

محمد مختاری، نویسنده، شاعر و محقق، در سال ۱۳۲۱ در مشهد به دنیا آمد. به دنبال پایان تحصیلات متوسطه، به دانشگاه فردوسی مشهد رفت و در رشته علوم اجتماعی و ادبیات از این دانشگاه فارغ التحصیل شد.

پس از پایان تحصیلات باستمت پژوهشگر دروزارت علوم و آموزش عالی به کار پرداخت. همراه با مجتبی مینوی و نعمت میرزا زاده در بنیاد شاهنامه به کار پژوهش و تحقیق در اسطوره و شخصیت های اسطوره ای ایران مشغول شد. پس از انقلاب این مرکز تعطیل شد و مختاری به همراه مجتبی مینوی مرکزی به نام "نشر فرهنگ" که در رواق همان بنیاد شاهنامه بود را بوجود آورد. حاصل کاروی درین مرکز "کتاب سیاوش" بود که بعدها بدون بردن نام وی منتشر شد.

وی از دهه ۴۰ با جنبش انقلابی ایران آشنا شد دوستی قدیمی وی با امیر پرویز پویان، عاملی بود تا او با بنیان گذاران و رهروان فدائی آشناسود.

در دهه ۵۰، با شکل کیری سازمان چریکهای فدائی خلق ایران، با محافل هوادار این سازمان در تماس بود. پس از انقلاب ۱۳۶۰ محمد مختاری به صفوف سازمان چریکهای فدائی خلق ایران پیوست و فعالیتی خستگی ناپذیر را آغاز کرد. در سال ۱۳۶۰ دستگیر شد و سه سال بعد از زندان آزاد گردید.

- الوارو گارتونز: سیاست ملی کتاب.
- پرسش و پاسخ درباره حقوق بشر.
- درباره اعلامیه جهانی حقوق بشر.
- پیکار با تعیض جنسی
- اگر فرزند دختر دارید
- درآمدی بر هگل
- ...

اهل فرهنگ و قلم هرگز خاطره این مبارز خستگی ناپذیر راه ازادی بی حد و حصر و استثنای بیان و اندیشه را از یاد نخواهد برد.
نامش بلند و یادش جاودانه باشد.

سروکوازی برای پدر نازنین پوینده

بیرق سنگ بر دستانمان

بیرق بی نشان

و صلحی کور که می چرخاندش
بیرق قلمی ست در دستانش

قلمی خونین با جوهر خونین.

و هوایی که همچنان ذوب می شود
در نوک قلم.

بیرقی با یاد دیروز

با نام امروز دور از فردا.

و این آسمان که سرشار است از سکوت
و پاسخی نیست و نشانه ای نیست و

صدایی نیست
اکنون بہت سکوت را می نگیریم

که روان است از هنوز
تا دالانهای تاریک

تا ژرفها

تا شب

تا روز

و در پس لحظه ها
بیرقهای بی نشان

با تپشهای خون.

پاهایمان با خاک انس می گیرد
و ریگستان را لمس می کند.

زمین چه بی حس است
و خاک چه بی حس است

و پاهایمان چه بی حس
پلکهایش بسته است، این ارغوان شکسته

که بر خاک است.

و روی سرخ که پرواز می کند
و پرواز می کند

و پرواز.

شاخه از غوان ریشه می بندد
اندیشه، جوانه می زند

سکوت ذوب می شود
و باران می بارد بر ستون بیرقهای بی

نشان

که صدایش

صدای آغاز است.

فرهنگ کارانی بود که مستمر از قلم خود نان می خورد و همانطور که می توان حدس زد، زندگی بسیار ساده ای داشت.

در میان اهل قلم و کسانی که برای تجدید فعالیت کانون نویسندها ایران فعالیت می کردند محمدجعفر پوینده چهره شناخته شده ای بود. مواضع قاطع و دفاع پر شورش از آزادی بی قید و شرط و بی حد و حصر و استثناء بیان و اندیشه، همواره و خاصه در جریان نوشتن منشور کانون، او را به یکی از سعادتمندان پیگیری و سازش ناپذیری در این دوره از مبارزات کانون تبدیل کرده بود.

پوینده باعتقاد به کار مسمر و مبارزه دائمی برای بدست آوردن آزادی می گوید:

در مورد آزادی بیان و سانسور کسی مهم و تاثیرگذار است که فعالیت عملی پیگیر داشته باشد. مستقل از کفیت و ارزش ادبی هنری او. در لین عرصه ارزش فرد نه با کفیت آثارش بلکه باتلاشی که در راه آزادی بیان مبارزه باسانسور انجام می دهد، سنجیده می شود.....

واقعیت ناخوشایند این استکه هم اکنون به علی گوناگونی که برکسی پوشیده نیست، بخش مهمی از نویسندها ایران به هیچ وجه حاضر نیستند برای فعالیت جمعی شان، در هر چارچوبی قدم بردارند.

تهدیدها و هشدارهای مکرر سرکوبگران فرهنگی رژیم آخوندی در دل این نویسنده آزاده هراسی ایجاد نکرد. بالاخره، این جنایتکاران در روز چهارشنبه ۱۸ آذر ۷۷، به هنگامی که از محل کار خود خارج می شدند، وی را ربودند و چند روز بعد پیکر بیجانش در اطراف شهریار پیدا شد.

او از فعالان و کوشندگان در راه شناساندن و تحقیق حقوق بشر در جامعه ما بود. او را درست در پنجمین سالاروز تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر به قتل رسانند. قرار بود در این روز به خاطر همین فعالیتها، به ویژه آخرین تلاش ارزنده اش، یعنی انتشار ترجمه توسط یونسکو، از او تجلیل شود.

حاصل دوران زندگی کوتاه ولی بسیار پریار محمدجعفر پوینده برای جامعه فرهنگی ایران، بیش از بیست کتاب و افزون بر صد و پنجاه مقاله، اعم از نوشته یا ترجمه، بود. برخی از کتابهای او به قرار زیر است:

- اونوره دوبالزاک: پیردختر.

- اونوره دوبالزاک: گوبسک رباخوار.

- لوکاج: جامعه شناسی رمان.

- لوکاج و دیگران: مکتب بوداپست.

- لوکاج، گلمن، باختین: درآمدی بر جامعه شناسی ادبیات.

- گلمن: جامعه شناسی ادبیات.

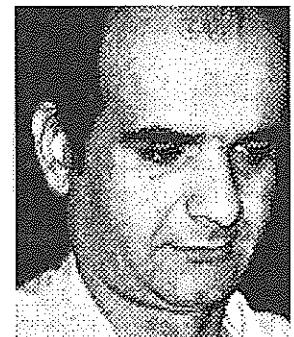
- گلمن و دیگران: جامعه، فرهنگ، ادبیات.

- هورکهایم: سپیده دمان فلسفه تاریخ پورژوایی.

- باختین: سودای مکالمه، خنده، آزادی.

- ماکارنکو: راه زندگی.

- ماکارنکو: مقاله های آموزشی.

گرامی بار خاطره

محمد جعفر پوینده

محمدجعفر پوینده، متفکر، مترجم و جامعه شناس آزاده در سال ۱۳۲۲ در پیزد به دنیا آمد. در جریان تحصیلات دبیرستانی به علت فشار و تنگی خانواده، چندی به دستفروشی و شاگردی در مشاغل مختلف پرداخت. سپس به دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران راه یافت. در دوران تحصیل در دانشگاه در مبارزه علیه رژیم ستمشاھی شرکت فعال داشت. در دهه پنجاه و سالهای پیش از انقلاب، به فرانسه رفت و در آنجا در مدرسه مطالعات عالی علوم اجتماعی به تحصیل جامعه شناسی پرداخت و در همینجا بود که با نظریه پردازان پرآوازه جامعه شناسی ادبیات فرانسه آشنا شد. در بازگشت به ایران به طور حرفة ای به کار بربوط به جامعه شناسی ادبیات پرداخت و بزرگانی چون لوسین گلمن، لوکاج، و باختین را به خوشندهان فارسی زبان معرفی کرد.

در این دوران، محمدجعفر پوینده، در جریان مبارزه بی امامی که با رژیم داشت تحت تعقیب قرار گرفت و همچون بسیاری از نویسندهان و روشنگران ترقیخواه، مدتها برای پنهان کردن خود از دید گزمه های ارتقای روال عادی زندگی خود را تغییر داده بود. بی تردید بخش بزرگی از آنچه در زمینه جامعه شناسی ادبیات به زبان فارسی سپرده شده کار این مترجم و متفکر آزاده است.

کتاب جامعه شناسی رمان که او به فارسی برگرداند، و ترجمه هایش از گلمن و لوکاج در این زمینه، خیلی زود کتاب درسی دانشگاهها شد. محمدجعفر پوینده از معذوب

امنیت کامل آنان برای فعالیت عادی و فرهنگی شان تامین شود.

شرایطی فراهم گردد تا نویسندهان بتوانند کانون نویسندهان ایران را به عنوان سازمان صنفی خود به صورت علنی تشکیل دهند.

عوامل قتل های این چند سال و به خصوص قتل های اخیر هر چه سریع تر شناسایی و محاکمه شوند و به مجازات برستند.

امیدواریم که ریاست محترم جمهوری، مردم ایران به ویژه نویسندهان را از اقدامات مشخص خود در همه موارد مذکور مطلع سازند.

امضا کنندگان سیمین بهبهانی - فرخنده حاجی زاده - احمد شاملو - هوشنگ گلشیری - مهدی قریب - هوشنگ حسام - جواد مجابی - مسعود میناوی - محمد خلیلی - امیرحسن چهلتن - علی اشرف درویشیان - اسماعیل رها - خشایار دیهیمی - کاظم سادات اشکوری - داریوش آشوری - چمشید نوابی - فیروز گوران - شیرین عبادی - مهرانگیز کار - کاظم کردوانی - عباس مخبر - روشنک داریوش - فرشته ساری - علی صالحی - علیرضا جباری - فریده خردمند - مهین خدیوی - نسترن موسوی - اکبر معصوم بیگی - محسن حکیمی - پرویز بابابی - عنایت سمیعی - ایرج کابلی - چنگیز پهلوان - کسرا عنقایی - هادی غبرایی - مدیا کاشیگر - ابراهیم یونسی - اسدالله عبادی - نصرت مهرگان - محمدرضا صفری - انور خامه ای - منیرو روانی پور - محمود دولت آبادی - فریبرز رئیس دانا - کاوه گوهرین - ناهید موسوی - کامران جمالی - عبدالعلی عظیمی

چنانکه ملاحظه می شود، نامه دیگری با همان امضاء های نامه سرگشاده خطاب به مردم، خطاب به محمد خاتمی، انتشار یافته است. نویسندهان نامه از او به عنوان رئیس جمهوری اسلامی میخواهند، تا با اتباع به امکانات خود، در جهت پایان دادن به جو ترور، اقدام نماید و امنیت جانی و صنفی نویسندهان را تأمین کند. گفته می شود که برخی از نویسندهان با مخاطب قرار دادن مقامات رژیم - که اگر مستقیماً از گردانندگان و امیران توطنه نباشند، بی تردید آنها را با اسم و رسم و جایگاهشان در دستگاه حکومتی میشناسند، توافق نداشته و نسبت به آورده شدن نامشان در زیر نامه خطاب به خاتمی گایه کرده اند. یاد آوری این نکته نزیر ضرورت دارد که، همزمان با انعقاد گستردۀ اخبار تکان دهنده ریودن و ترور نویسندهان و دگراندیشان و در نتیجه پی گیریهای شخصیتها، محافل، گروهها، سازمانها و احزاب اپوزیسیون از ادیخواره و متفرقی، در تبعید و به دلیل بسیج مؤثر افکار عمومی و محافل مردمی و بشر دوست بین المللی. چند دولت اروپائی به شعبه انجمان جهانی قلم در آلمان خبر دادند که به سفارتخانه های خود در تهران، دستور داده اند، که جهت تأمین امنیت جانی نویسندهان بیانیه ۱۳۴ نفره و یا هر نویسنده ای که از سوی بکی از آن ۱۳۴ نفر معرفی و تأیید شود که به دلایل عقایدش در مخاطره قرار دارد، آماده باشند. این قبیل تصمیمهای همچنین از کانالهای دیپلماتیک به اطلاع وزارت خارجه حکومت تهران بمتابه حکومتی که قادر به حفظ امنیت شهروندانش نیست، رسیده است.

نویسندهان با آنکه در جریان این تصمیمهای قرار گرفتند، به رغم جدی بودن خططی که هر لحظه در کمیشان بود و هول و هراسی که فضای پیرامونشان را آکنده بود و باعث میشد برخی مانند آقای گلشیری در مصاحبه با اشپیگل پیش بینی کند که نزیر بعدی خواهد بود، ترجیح دادند که در مقابل ارتیاع از صحته خارج نشوند و مصممند تا به مبارزه خود در راه برجیدن بساط سانسور و ارتعاب و از جمله دستیابی به حق

فعالیت علنی کانون نویسندهان، ادامه دهند. انتشار نامه های نویسندهان به مقامات حکومتی که از نظر امضاء کنندگان این نامه ها با مظلوم فوق نگاشته شده است، بار دیگر مباحثه پیرامون نزوه برجورد به حاکمیت را در میان روشنفکران دامن زده است. هر چند ابعاد وحشیگری دشمنان مردم و عمق مصیبت و فاجعه ملی و در مقابل آن ضرورت یکپارچه کردن فریاد اعتراض همگانی در برابر این فاجعه شوم، در فضای سیاسی جامعه، فعلًا زمینه مساعد برای طرح و پیگیری این گونه بحث های حایز اهمیت وجود ندارد. در ضمن برعکس از نویسندهان و نظریه پردازان جمهوری اسلامی طرفدار جناب خاتمی - هم اقدام به تکارش نامه ای به خامنه ای که کرده اند که این نامه را چند تن از نویسندهان مستقل نزیر امضاء کرده اند. متن این نامه جهت اطلاع، در صفحه ۱۴ این شماره آمده است

نامه سرگشاده نویسندهان

خطاب به مردم ایران

هموطنان عزیز

مصطفیت بر مصیبت افزوده می شود و کسی پاسخگو نیست. مرگ های دلخراش اهل قلم در ماه های اخیر نشان دهنده ی خشونتی مهار گسیخته است که هدفش نابودی آزادی و امنیت شهروندان و ایجاد آشفتگی در متن جامعه ی مدنی است.

هنوز از فاجعه هولناک قتل داریوش فروهر و همسرش دیری نگذشته است که جسد محمد مختاری نویسنده، شاعر، متفکر، پس از ربوده شدن وی، در سرخانه ی پزشکی قانونی پیدا می شود و هنوز نعش این شهید عزیز روز دست ما مانده است که خبردار می شویم محمد جعفر پوینده نویسنده و مترجم ارجمند ناپدید شده است

در این اواخر شاهد مرگ های مشکوک و قتل های فجیعی بوده ایم. به اعتقاد ما امواج خشونت آفرین در این روزها به عمل تدارک دیده شده است. ضمن افشاگری این خشونت سازمان یافته و ابراز عدم امنیت جانی اهل قلم و اندیشه، خواستار پاسخگویی صریح مقامات مسئول مملکت هستیم و اعلام می داریم، در صورت وقوع اتفاقاتی از این دست، نهادهای قانونی از مسئولیت مشترک حفظ جان شهروندان مبرا نخواهند بود.

از تعامی کسانی که این موقعیت ضدآزادی و امنیت عمومی را بر نمی تابند، می خواهیم به این وحشت آفرینی خاتمه دهند.

امضاکنندگان: سیمین بهبهانی - فرخنده حاجی زاده - احمد شاملو - هوشنگ گلشیری - مهدی قریب - هوشنگ حسامی - جواد مجابی - مسعود میناوی - محمد خلیلی - امیرحسن چهلتن - علی اشرف درویشیان - اسماعیل رها - خشایار دیهیمی - هادی غبرایی - مدیا کاشیگر - ابراهیم یونسی - آشوری - چمشید نوابی - فیروز گوران - شیرین عبادی - مهرانگیز کار - کاظم کردوانی - عباس مخبر - روشنک داریوش - فرشته ساری - علی صالحی - علیرضا جباری - فریده خردمند - مهین خدیوی - نسترن موسوی - اکبر معصوم بیگی - محسن حکیمی - پرویز بابابی - عنایت سمیعی - ایرج کابلی - چنگیز پهلوان - کسرا عنقایی - هادی غبرایی - مدیا کاشیگر - ابراهیم یونسی - اسدالله عبادی - نصرت مهرگان - محمدرضا صفری - انور خامه ای - منیرو روانی پور - فریبرز رئیس دانا - کاوه گوهرین - ناهید موسوی - کامران جمالی - عبدالعلی عظیمی

نامه به خاتمی

جناب آقای خاتمی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران با احترام نامه ی سرگشاده جمعی از نویسندهان ایران را خطاب به هموطنان عزیز تقدیم می داریم. چنانچه مستحضرید در روزهای اخیر در ادامه ی قتل های دیگر، محمد مختاری به نحو فجیعی به قتل رسیده است و محمد جعفر پوینده نزیر ربوده شده است که تا هم اکنون از سرنوشت او اطلاعی نداریم. ما نویسندهان از شما به عنوان رئیس قوه مجریه و تامین کننده ی امنیت جانی شهروندان مصرا می خواهیم که به هر نحو به این وضعیت و هن آور خاتمه دهید. در ضمن نویسندهان ایران خواستار آن هستند که:

اعتراضات گسترده علیه ترور نویسندهان و روشنفکران

آلمان - کاتلين بورگ - شرکت کنندگان در سمعینار زنان (۱۱ تا ۱۲ سپتامبر) طی قطعنامه ای تروریسم دولتی جمهوری اسلامی در ایران را شدیداً محکوم نمودند. این قطعنامه که از طرف ۱۵۰ زن ایرانی شرکت کننده در سمعینار و شماری از نهادها و تشکلهای زنان به تصویب رسیده، خواستار مجازات سردمداران و عوامل رژیم در دادگاهی بین المللی و اعظام هیئت‌هایی از سوی عفو بین‌الملل برای رسیدگی به این جنایتها به ایران گردیدند.

- جمعی از زندانیان سیاسی سابق ایران طی بیانیه‌ای، در روز ۱۴ دسامبر، خواهان افزایش فشار بین‌الملل برای قطع عملیات تروریستی دولت جمهوری اسلامی و اعظام هیئت‌های بین المللی برای بازرسی و پیگیری پرونده ترورهای اخیر و اعلام نتایج در عرصه بین المللی گردیدند. آنها در بخشی از بیانیه خود، اعلام داشته‌اند که ماثلین ترور، آدم ربایی و سرکوب همه جانبی مردم، نه با پند و اندزه، بلکه با مبارزه مهار و سرانجام نابود خواهد شد.

بن - آلمان - با فراخوان کانون نویسندهان ایران (در تبعید) و پشتیبانی بسیاری از سازمانهای سیاسی و نهادهای دموکراتیک در روز ۱۹ دسامبر تظاهراتی در مقابل سفارت جمهوری اسلامی در شهر بن برگزار گردید. در این حرکت اعتراضی که بیش از ۴۰۰ نفر در آن شرکت داشتند، بار دیگر نسبت به موج جدید کشتن در ایران و ترور نویسندهان و روشنفکران داخل کشور، شعار مرگ بر جمهوری اسلامی در مقابل مرکز جاسوسی رژیم طنین انداز شد.

کمیته آلمان سازمان طی پیامی به این تظاهرات پشتیبانی خود را از تداوم تمامی حرکات اعتراضی علیه جمهوری اسلامی بار دیگر تأکید نموده و از خواستهای نویسندهان و روشنفکران داخل کشور حمایت نمود. واحد فرانکفورت سازمان نیز طی اطلاعیه ای با تأکید بر مبارزه تا احراق حقوق به حق مردم و فضای باز آزادی در کشور و در نهایت سرنگونی رژیم تنگین جمهوری اسلامی، خواستار هر چه گسترده تر کردن مبارزات اعتراضی در راستای دفاع از مبارزات روشنفکران ایران برای مقابله با جنایات رژیم گردیده بود.

برلین - آلمان - واحد برلین سازمان بیانی به مراسم اعتراضی ۲۰ دسامبر که به دعوت کانون نویسندهان در تبعید، کانون دفاع از زندانیان سیاسی برلین و کانون پناهندگان سیاسی برلین برگزار شد ارسال داشت. در بخشی از پیام آمده است که: "... امروز میهن ما در شرایط حساسی قرار دارد، نقطه عطف

جنائزه فروهرها نشان داد که این رژیم سفاک هیچگونه اصلاحی را بر نصی تابد. از این‌رو تشديد مبارزه علیه رژیم و انعکاس فریاد حق طبلانه مردم کشورمان به گوش جهانیان بیش از هر زمان بر شانه های ما انبوه میلیونی پناهنده و مهاجر سنگینی می کند و باید به هر طریق ممکن سهم خود را در افشاء بین‌المللی جمهوری اسلامی ایفا نمایم. این حرکت اعتراضی مورد حمایت بسیاری از سازمانها و نهادهای ایرانی قرار گرفت.

آلمان - فرانکفورت - در تاریخ ۱۸ دسامبر به دعوت کمیته مبارزه با تروریسم دولتی در ایران (فرانکفورت - ماینس) تظاهراتی در مقابل کنسولگری رژیم در شهر فرانکفورت و در حمایت از مبارزات مردم ایران در محکومیت کشتن نویسندهان در ایران برگزار شد. در بخشی از فراخوان آمده است که: این سرکوبهای وحشیانه توده مردم توسط ارگانهای سرکوب رژیم بار دیگر ثابت می کند که حق خواستهای اجتماعی و سیاسی مردم تنها با سرنگونی این رژیم میسر است. ما خواهان:

- اعظام هیئت بیطرف بین‌الملل برای بررسی ترورهای سیاسی و به ویژه ترورهای اخیر.
- اعظام هیئت بیطرف بین‌الملل برای بررسی وضعیت زندانیان.
- تحت فشار قرار دادن رژیم چهاری اسلامی با اخراج نمایندگان دولت ایران از تعامی مجتمع بین‌الملل.
- اجرای کامل حکم دادگاه میکونوس.
- محکمه سران و عوامل رژیم در دادگاهی بین‌الملل به جرم جنایت علیه بشریت، هستیم.

واحد فرانکفورت - ماینس سازمان نیز طی اطلاعیه ای به همین مناسبت ضمن پشتیبانی از اقدام اعتراضی ۱۸ دسامبر، نسبت به شرایط کنونی و موقعیت نویسندهان و روشنفکران بر ادامه مبارزه تا سرنگونی رژیم ننگین جمهوری اسلامی تأکید نموده بود.

آلمن - هانوفر - واحد هانوفر تربیبونال بین‌الملل علیه جنایات جمهوری اسلامی در تاریخ ۱۱ دسامبر با شرکت در گنگره سیزهای دست به افساگری و سیعی نسبت به جنایات اخیر رژیم زند. نمایندگان حزب سیزهای من حمایت از خواستهای تربیبونال بین‌الملل و محکومیت نقض حقوق بشر در ایران، با امضای متنی در این رابطه (۴۰۰ اخبار) پشتیبانی خود را اعلام داشتند.

همچنین در تاریخ ۱۵ دسامبر در نشست با حزب سوسیالیست دموکراتیک آلمان این حزب با حمایت از خواستهای تربیبونال قول داد که با تعامی امکاناتی که در اختیار دارد در این راه تلاش کند.

آلمان - برلین - روز شنبه ۲۸ نوامبر ۹۸ به دعوت کمیته برگزارکننده آکسیون علیه قتل‌های سیاسی در ایران مراسمی در مقابل کنسولگری جمهوری اسلامی در شهر برلین از برگزار شد. در این حرکت اعتراضی بیش از ۱۵۰ نفر شرکت نموده بودند. برخی از شعارهای این تظاهرات: مرگ بر جمهوری اسلامی - ترور، شکنجه، اعدام سیاست رژیم است - جمهوری اسلامی ماهیتش همین است! - ترور، شکنجه، اعدام در داخل و در خارج، سیاست رژیم است! - مراکز جاسوسی تعطیل باید گردد - زندانی سیاسی آزاد باید گردد - ... ترور، شکنجه، اعدام محکوم باید گردد - و ... بود. در قطعنامه این آکسیون آمده است که: روز ۲۲ نوامبر اجساد غرقه به خون داریوش فروهر، دیرکل حزب ملت ایران و همسرش پروانه اسکندری، در منزل شخصی اشان پیدا شده. هر دوی آنان در سالهای اخیر به نقض حقوق بشر در ایران اعتراض خود را بیان کرده و به همین دلیل نیز به قتل رسیدند. این جنایت در کنار قتل سایر شخصیت‌های سیاسی که از محبوبیت گسترده و فرازبی برخوردارند، نشان می‌دهد که آنان برای رژیم خطر بالقوه محسوب می‌شدند.

این جنایت تداوم بیست سال اعدامهای رسمی و غیررسمی افراد اپوزیسیون و دیگراندیشان در داخل و خارج از ایران می‌باشد. آخرین نمونه این قتل‌های سیاسی، قتل مجید شریف، روزنامه نگار می باشد که جسدش دو روز قبل در تهران پیدا شد. این نوع کشتن مخالفین جزیی از سیاستهای تاکتوکی رژیم ایران بوده و مکمل نقض وحشیانه حقوق بشر به ویژه علیه اپوزیسیون، زنان، کارگران معترض، دانشجویان، بهائیان و ... می‌باشد. دولت آلمان و دیگر دول بازار مشترک اروپا باستی براساس این شرایط از تلاش برای عادیسازی مناسبات خود با جمهوری اسلامی ایران دست برداشته و اعتراض به این کشتارها و نقض حقوق بشر را اساس مناسبات سیاسی خود با ایران قرار دهن.

کانادا - ونکوور - کمیته برگزاری مراسم پنج دسامبر علیه تروریسم جمهوری اسلامی، تظاهراتی علیه تروریسم دولتی جمهوری اسلامی و نکور برگزار نمود. این اقدام مورد پشتیبانی هموطنانان در این شهر قرار گرفت. در فراخوان حمایتی از این تظاهرات که از سوی کمیته اتحاد عمل برای دموکراسی - واحد ونکوور، انتشار یافته بود آمده است که: رژیم دو دهه استبداد و خفغان در روزهای اخیر بار دیگر چنگال خونین خود را به نهایت گذاشت و با سلاحی فجیع داریوش و پروانه فروهر و ربوون و قتل دکتر مجید شریف و بازداشت و شکنجه امیرانتظام و دستگیری صدها تن از شرکت کنندگان در مراسم تشییع

برنامه جوایز نوبل در کنسرت هوست انجام شد. آلمان - کلن - جمعیت دفاع از زندانیان سیاسی ایران، کلن، تظاهراتی را به مناسبت دهم دسامبر در روز شنبه ۲۸ نوامبر در مقابل سفارت جمهوری اسلامی در شهر بن برگزار نمود و به دنبال آن طی ارسال نامه ای اعتراضی به وزیر امور خارجه آلمان، با اشاره به قتل و سرکوب مخالفین در ایران نسبت به سیاست سکوت دولت آلمان و دیگر کشورهای غربی در مقابله رژیم جمهوری اسلامی اعتراض نمود و شایعه تعویض تروریست ایرانی، کاظم دارابی با هوفر، شهروند آلمانی، را محکوم کرده است.

روپرت متارد، دبیر اول خبرنگاران بدون مرز، طی نامه ای خطاب به محمد خاتمی نگرانی عمیق خود را از سرنوشت نویسنده و روزنامه نگار محمد مختاری اعلام و نسبت به بازگشت ترور در فضای سیاسی در ایران اعتراض کرد. خبرنگاران بدون مرز از مقامات ایران خواستار تحقیق فوری پیرامون قتل محمد مختاری گردیده اند.

سوئیس - به مناسب پنجمین سالروز انتشار اعلامیه جهانی حقوق بشر، از سوی دفتر هماهنگ تدارک تربیونال بین المللی علیه رژیم جمهوری اسلامی، واحد سوئیس در روز شنبه دوازدهم دسامبر ۹۸، مراسیمی با شرکت رفیق پرویز نویدی عضو کمیته مرکزی سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران، در شهر زوریخ سوئیس برگزار گردید که مورد استقبال هموطنانه قرار گرفت.

برنامه، با اعلام یک دقیقه سکوت، به پاس گرامیداشت یاد و خاطره شهدای راه آزادی و عدالت اجتماعی آغاز و با سخنرانی رفیق نویدی، پیرامون نقض حقوق بشر در ایران ادامه یافت. در پایان برنامه، سخنران به سئوالات حاضرین پاسخ گفت.

همچنین، در روز یکشنبه سیزدهم دسامبر ۹۸، از سوی رادیو ندای پناهندگان، واقع در زوریخ، یک مصاحبه مطبوعاتی با رفیق نویدی انجام گرفت: در این برنامه که با دریافت خبر به شهادت رساندن نویسنده و مترجم مبارز کشورمان، محمد مجفر پوینده مصادف گردیده بود، نامبرده ضمن پاسخ به سئوالات، بر ضرورت همکاری و مبارزه مشترک تمامی نیروهای انقلابی و دموکرات برای انعکاس فریاد هموطنانه در خارج از کشور تأکید کرد.

آلان - هانوفر - واحد تدارک تربیونال بین المللی علیه جنایات جمهوری اسلامی روز پنجم شنبه دهم دسامبر همزمان با سالروز ضدور اعلامیه جهانی حقوق بشر، به اقدام اعتراضی را سازمان دارند: اولین اقدام: اعزام هیئت نمایندگان به دفتر حزب سبزها، که بعد از بحث و گفتگو با

تظاهرات بود. در این تظاهرات ایرانیان شرکت کننده با شعار به خاتمی ویرا نهید مخالفت خود را بار دیگر با دعوت از خاتمی به فرانسه ابراز داشتند. از تاریخ ۱۸ دسامبر ۹۸ حرکتی توجه برانگیز با عنوان ضد ساعت همبستگی با نویسنده‌گان به قتل رسیده در ایران شروع شد. این حرکت هر روز، و هر روز بیش از ۱۰ ساعت در میدان باستیل شهر پاریس به طول انجامید. مشعلهای برآفروخته به یاد قربانیان اخیر تروریسم دولتی، توزیع تراکت به زبان فرانسه و تشريع وضعیت کنونی ایران، توجه هزاران تن از رهگذران فرانسوی را به مسئله اختناق و سرکوب در ایران جلب نمود و اکثریت قاطعی از آنان طومار اعتراض علیه جمهوری اسلامی را صدمیمانه امضا نمودند.

در مراسم اختتامی این حرکت، در روز ۲۶ دسامبر، شرکت و تجمع صدها تن از ایرانیان مبارز و معارض نشان دهنده عزم آنان برای ادامه مبارزه علیه جمهوری اسلامی بود. فراغوان برای پشتیبانی از خواست اعزام هیئتی به ایران، و نیز به ویژه، خواست تشکیل دادگاهی بین المللی برای محاکمه سران رژیم

از مواد قطعنامه پایانی این مراسم بود. *****
آلان - بن - با فراغوان تربیونال بین المللی به مناسب سالروز جهانی حقوق بشر و همزمان با مصاحبه مطبوعاتی سخنگوی تربیونال در خانه مطبوعات شهر بن، تظاهرات ایستاده با حضور بیش از ۱۸۰ نفر، در روز پنجم شنبه ۱۰ دسامبر در همان محل به دعوت کمیته برگزاری تظاهرات ضمن حمایت از پروژه تدارک تربیونال بین المللی برای محاکمه سران جمهوری اسلامی در یک دادگاه بین المللی، نسبت به موج ترور و جنایاتی که در دو هفته گذشته در داخل کشور توسط رژیم انجام شده اعتراض نمودند.

کمیته آلمان سازمان نیز، در پیام همبستگی خود با این تظاهرات، عنوان داشته بود که: حرکت اعتراضی امروز که در سالروز انتشار صدور اعلامیه جهانی حقوق بشر و همزمان با مصاحبه مطبوعاتی تربیونال در شهر بن برگزار می گردد، تداوم کارزار افشاگرانه علیه رژیم جمهوری اسلامی در خارج از کشور است که این بار با هدف به محاکمه کشانند آن برای ارتکاب تمامی جنایتش علیه بشیریت انجام می شود. مانیز در کنارتان، نیرو و توانمن را برای تشکیل دادگاه بین المللی برای محاکمه رژیم جمهوری اسلامی خواهیم نهاد و بدین وسیله بار دیگر حمایت خود را از اقدامات شما اعلام می داریم.

سوئیس - استکلهم - به دعوت کانون زندانیان سیاسی ایران در تبعید، واحد سوئیس، تظاهراتی به مناسب پنجمین سال انتشار اعلامیه منتشر حقوق بشر و در اعتراض به بیدادگری رژیم، روز پنجم شنبه دهم دسامبر برگزار گردید. این آکسیون اعتراضی همزنمان با

این شرایط همانا پیدایش جنبشی است که مشغله ایان جامعه روشنگریست و به همین دلیل هم دژخیمان رژیم جنایت و شکنجه و زندان از خاتمی، با جامعه مدنیش گرفته تا ولنی فقیه و دیگر ریزه خواران آن، عزم نامبارک خود را جزم نموده که با ایجاد رعب و وحشت از طریق ریومن و کشتن نویسنده‌گان بلکه بتواند این جنبش تازه پای را در نطفه خفه کند و بدین اعتبار است که می توان گفت که محمد مختاری و محمد جعفر پوینده آخرین قربانیها نخواهند بود. رفقا در پایان اعلامیه خود خواستار مبارزه با تمام توان با این موج ترور و کشtar و جنایت جمهوری اسلامی گردیده اند.

سوئیس - در اعتراض به تروریسم دولتی رژیم ایران در هفته های اخیر، بدعوت کانون نویسنده‌گان ایران (در تبعید)، روز دوشنبه ۹۸/۱۲/۲۱ یک حرکت اعتراضی توسط چمع کثیری از ایرانیان در مقابل دفتر اروپائی سازمان ملل در ژنو برگزار گردید که طی آن یک هیئت چهار نفره از اعضای کانون در یک مصاحبه مطبوعاتی که در یکی از سالنهای سازمان ملل برگزار گردید شرکت نمودند. این کنفرانس مورد استقبال وسیع خبرگزاریهای داخلی و بین المللی واقع شد و ۱۵ نماینده از طرف خبرگزاریها با طرح سئوالاتی پیرامون رخدادهای اخیر در ایران به تهیه گزارش و خبر پرداختند. کمیته اتحاد عمل پایدار برای پروژه تدارک تربیونال بین المللی برای محاکمه سران جمهوری اسلامی در یک دادگاه بین المللی، نسبت به موج ترور و جنایاتی که در دو هفته گذشته در داخل کشور توسط رژیم انجام شده اعتراض نمودند.

کمیته آلمان سازمان نیز، در این حرکت اعلام داشت. در این تجمع نماینده‌گانی به این تجمع، همبستگی خود را با این حرکت اعلام داشت. در این تجمع نماینده‌گانی به این حرکت ایجاد داشت و رژیم اسلامی را مسئول و عامل قتل های روشنگران و نویسنده‌گان دانست.

فرانسه - در ادامه حرکات اعتراضی در مکومیت ترورهای اخیر در ایران و با هدف رسانیدن صدای مخالفت و ارزیگار اکثریت قاطع مردم ایران به گوش جهانیان، صدها تن از هموطنان مبارز مقیم فرانسه در آکسیونهای مختلفی که از جانب و با هماهنگی سه نهاد کانون نویسنده‌گان ایران (در تبعید) - کمیته ایرانی مبارزه با تروریسم دولتی جمهوری اسلامی - و انجمن دفاع از زندانیان سیاسی و عقیدتی در ایران (پاریس)، ترتیب داده شده بود شرکت فعال نمودند.

در تاریخ ۱۹ دسامبر ۹۸ در تظاهراتی ایستاده در میدان نینا واقع در نزدیکی سفارت جمهوری اسلامی در پاریس نزدیک به ۲۰۰ تن از ایرانیان با دادن شعارهای مختلفی ضمن افشاء جمهوری اسلامی و طرح مسئولیت مستقیم دولت در ترور دگراندیشان و نویسنده‌گان، خواهان اعزام هیئتی مستقل به ایران جهت رسیدگی به جنایات اخیر گردیدند. تشکیل یک دادگاه بین المللی برای محاکمه سران جمهوری اسلامی به جرم جنایت علیه بشیریت یکی از ماده های قطعنامه پایانی این

برگزاری این میتینگ، یک هیئت نمایندگی نیز جهت رساندن پیام کمیته مرکزی سازمان به شرکت کنندگان، در این گردهمایی اعزام شده بود.

نامه به خامنه‌ای بسمه تعالی

حضرت آیت الله خامنه‌ای مقام معظم رهبری با سلام همان طور که مطلعید طی هفته‌های اخیر در جریان وقایعی اسف‌انگیز تعبدادی از شهروندان که از چهره‌های فرهنگی و سیاسی کشور، از جمله پرونده داریوش فروهر، پیروز دوانی، مجید شریف، محمد مختاری و محمد جعفر پوینده، محسوب می‌شده‌اند، مفقود شده‌یا به قتل رسیده‌اند. با توجه به مغایرت قطعی این مجموعه از وقایع با مبانی دینی، قوانین اساسی و موضوعه کشور و حقوق انسانی افراد و فضای رعب انگیز و اضطراب‌آور که در عرصه سیاسی- فرهنگی کشور ایجاد کرده است، انتظار می‌رود که تمامی مسئولین نظام جمهوری اسلامی ایران در مقابل آن موضع گرفته و در جهت پیشگیری از تداوم آنها اقدامات لازم را معمول دارند. با توجه به این که نهادهای انتظامی- امنیتی و قضایی کشور به طور مستقیم یا غیرمستقیم تحت مدیریت و نظرارت حضرت‌عالی قرار دارند، امضا کنندگان زیر مصراحت از جنبه‌العلی می‌خواهند که اقدامات لازم برای شناسایی و دستگیری عاملان این جنایات شرم آور را دستور فرمایید. اهمیت اقدام حضرت‌عالی به این واقعیت بازمی‌گردد که علائم و نشانه ها حاکمی از قابل شناسایی بودن عاملان این جنایت هاست و آمیزه‌ای از جهل و خشونت پرسنی انجیزه ارتکاب این فجایع توسط آنهاست. به علاوه محکومیت این جنایات توسط جنبه‌العلی می‌تواند به آرامش و سلامت روحی جنبه‌العلی می‌تواند به آرامش و فضای رعب آور یاری رساند.

این‌هد نظام و ایران در گروه اقدام به موقع حکومت برای جلوگیری از تداوم جنایات خطرناکی است که در ایران سابقه‌ای نداشته اند و ناگفته پیداست که از دید عموم و نخبگان کشور مسئولیت نهایی برقراری امنیت شهرهای ایران بر عهده حضرت‌عالی به عنوان رهبر کشور است.

هاشم آغازی، عمال الدین باقی، حسین پایا، رضا تهرانی، ابراهیم سلطانی، عباس عبدي، محمد على اکبری، علیرضا علوی تبار، جواد غلامرضا کاشی، حسین قاضیان، محسن کدیور، اکبر گنجی، مجید محمدی، مرتضی مردیها، محمد جواد مظافر، احمد نراقی، هوشنگ کلشیری، محسن حکیمی، فیروز گوران، کاظم کردوانی، چنگیز پهلوان، فرشته ساری

آزادی سیاسی بی قید و شرط یا محدود؟ برگزار گردید.

در این سمعنار: حزب کمونیست کارگری ایران - ونکور، سازمان کارگران انقلابی ایران - راه کارگر - ونکور، سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران - ونکور، و سه شخصیت مستقل پیرامون دو موضوع مورد بحث سمعنار سخنرانی نمودند.

سه جریان سیاسی نامبرده از ضرورت لغو اعدام و آزادیهای بی قید و شرط بیان و عقیده در چهارچوب مواضع سازمانی خود، دفاع نمودند. در بخش دوم سمعنار که به گفت و شنود اختصاص یافته بود تعدادی از شرکت کنندگان به نظرخواهی مستقل پیرامون دو موضوع مورد بحث پرداختند و تعداد دیگری از شرکت کنندگان در رابطه با دو مقوله سمعنار سئوالاتی طرح نمودند. این جلسه که به مدت پنج ساعت به طول انجامید گامی مثبت در چهارچوب تبادل اندیشه‌ها ارزیابی گردید.

تظاهرات و گردهمایی اعتراضی ایرانیان در لاهه

به دعوت هیئت هماهنگی تربیونال بین‌المللی ۲۰ دسامبر یک اکسیون اعتراضی بزرگ در برابر دادگاه بین‌المللی لاهه تشکیل شد. در این گردهمایی که مورد پشتیبانی کانون نویسندهای ایران (در تبعید) و بسیاری نهادهای و انجمنهای دموکراتیک ایرانی مقیم اروپا قرار گرفت.

بیش از ۱۵۰۰ نفر از ایرانیان تبعیدی و مهاجر، از سراسر اروپا و نیز جمیع قابل توجهی از مردم لاهه در این گردهمایی شرکت کردند. در این میتینگ بزرگ که همزمان با انتشار خبر کشته‌های اخیر نویسندهای ایران توسط رژیم جمهوری اسلامی برگزار می‌شد، علاوه بر آقای کامبیز روستا، سخنگوی هیئت تدارک تربیونال بین‌المللی علیه جنایات جمهوری اسلامی، آقایان نسیم خاکسار و عباس سماکار از اعضا کانون نویسندهای ایران و نیز چند سخنران خارجی، از جمله یک نماینده پارلمان هلند، بر ضرورت بسیج افکار عمومی بین‌المللی در راستای اعزام کمیسیون تحقیق به ایران و زمینه سازی محکمه رژیم جمهوری اسلامی تأکید کردند. در این میان علاوه بر ایرانیان مقیم هلند، حضور ایرانیانی که از شهرهای مختلف آلمان به ویژه هانوفر و کلن، در این میتینگ شرکت کرده بودند بسیار چشمگیر بود.

علاوه بر حضور فعال تعدادی از رفقاء ما در هیئت تدارک تربیونال بین‌المللی و

نماینده این حزب آقای مانفرد سانفت لین، توافقات زیر حاصل شد:

الف - امکان برگزاری مصاحبه مطبوعاتی در سطح آلمان،
ب - ارسال فوری نامه‌ای به فراکسیون این حزب در پارلمان برای محکوم کردن دولت ایران در رابطه با ترسور دگراندیشان و نقض حقوق بشر،

ج - توافق شد که در گنگره حزب سبزها (روزهای ۱۲ و ۱۳ دسامبر) در شهر لاپیزیک، قطعنامه واحد هانوفر به عنوان قطعنامه‌ای فوری به بحث گذاشته و تصویب گردد،

ت - در صورت امکان نماینده‌گانی از تربیونال بین‌المللی، برای پیشبرد خواستهای خود، به گنگره حزب سبزها دعوت شوند.

دومین اقدام: اعزام هیئت نماینده‌گان به دفتر حزب سوسیال دموکرات آلمان که توافقات زیر حاصل شد:

الف - ارسال یک نامه اعتراضی (همین امروز) از طرف این حزب به جمهوری اسلامی،

ب - تدارک برگزاری یک مصاحبه مطبوعاتی سراسری در سطح آلمان در رابطه با حوادث اخیر در ایران،

ج - پاشراری برای تشکیل یک کمیسیون بین‌المللی و اعزام آن به ایران برای بررسی ترورها.

سومین اقدام: شرکت در راهپیمایی روز جهانی حقوق بشر و تسلیم قطعنامه تربیونال به رئیس دولت ایالتی شهر زاکسن.

آلمن - هامبورگ - در پاسخ به فراخوان هیئت تدارک تربیونال بین‌المللی یک تظاهرات اعتراضی در مقابل دانشگاه هامبورگ در روز دهم دسامبر برگزار گردید. شورای هماهنگی ایرانیان هامبورگ از همه ایرانیان خواستار شرکت در این حرکت اعتراضی علیه جنایات جمهوری اسلامی و پایمال کردن کلیه حقوق بشر در ایران شده بود.

آلمن - لاپیزیک - گنگره حزب سبزهای آلمان که در روزهای شنبه و یکشنبه ۱۲ و ۱۳ دسامبر در شهر لاپیزیک برگزار شد، اعتراض خود را نسبت به موج کشتار و ترور نیروهای اپوزیسیون و روشنگران داخل ایران اعلام داشتند. حاضرین در گنگره با اعلام یک دقیقه سکوت، به یاد ترور شدگان اخیر، با ۷۷۲۶ رأی موافق و یک رأی متعنی خواستار آزادی زندانیان سیاسی در ایران و قطع فوری کشتار نویسندهای ایران و دستگیری قاتلین و تعامی کسانی شدند که عاملین قتلها، آدم ربائی و شکنجه در ایران می‌باشند.

کانادا - در تاریخ سیزدهم دسامبر ۹۸ به ابتکار انجمن مهاجرین و پناهندگان - بربیتیش کلمبیا - کانادا، در آستانه پنجماهین سالگرد صدور اعلامیه جهانی حقوق بشر سمعناری تحت عنوان: ۱- مجازات اعدام آری یا نه، ۲-

مصالحه ها و موضع‌گیریهای سخنگویان دستگاه رقیب مطرح می‌گردد، دائمه کشکشها به صحن مجلس و به تغییر و اصلاح قانون انتخابات شوراهای نیز کشیده است. در اول آذرماه، گروهی از نمایندگان طرفدار خاتمی، طرحی را به منظور اصلاح قانون مذکور، به صورت دو فوریتی، در مجلس مطرح کردند. در این طرح پیش بینی شده بود که ترکیب اعضا هیئت مرکزی نظارت و تعداد اعضا هیئت نظارت استانها تغییر یابد تا شاید سلطه انحصاری جناح اکثریت مجلس در این هیئت‌ها اندکی تعديل یابد. دو فوریت این طرح، با در نظر گرفتن توازن فعلی نیروها در مجلس، به تصویب نرسید، ضمن آن که برخی از نمایندگان جناح اقلیت نیز ارائه آن را در شرایط کنونی و در مرحله تدارک انتخابات، نادرست می‌دانستند. اما طرفداران خامنه‌ای نیز در حمله‌ای مقابله، طرحی دو فوریتی را در ۲۲ آذر مطرح کرده و توافق نهادند که یک فوریت آنرا از تصویب مجلس بگذرانند. در این طرح پیش بینی شده است که جلسات هیئت مرکزی نظارت و هیئت نظارت استانها و شهرستانها با حضور اکثریت اعضا تشکیل و مصوبات آن را رأی اکثریت اعضا هیئت‌ها معتبر خواهد بود (با توجه به اینکه اکثریت اعضا تشکیل دهنده هیئت‌ها عملاً از جناح خامنه‌ای است، این اصلاحیه در واقع به معنای حذف نقش سایر اعضای هیئت‌های مذکور است). در این طرح تصویب شده است که تصمیمات هیئت‌های اجرائی در هر مورد باید به تأثید هیئت‌های نظارت مربوطه برسد. همچنین در این طرح پیشنهاد شده است که بخشی از بودجه اجرائی برگزاری انتخابات (که در دست وزارت کشور است) در اختیار هیئت مرکزی نظارت گذاشته شود! آشکار است که این طرح در جهت تحکیم و تقویت اختیارات هیئت مرکزی نظارت در مورد نظارت استصوابی بر جریان انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا، تدارک و تدوین شده است. حتی اگر این طرح تا مرحله برگزاری انتخابات هم به تصویب نهایی نرسد، به خودی خود نمایانگر نحوه برخورد جناح غالب مجلس در مورد انجام انتخابات شورا است.

در همین حال که بحثها و مجادلات قانونی و لفظی پیرامون چگونگی تدارک و اجرای این انتخابات جریان دارد، هر کدام از جناحهای متقاضی نیز، در حیطه‌های نفوذ و اقتدار خویش، به نصب و تعیین عناصر و مهره‌های مورد نظرشان اقدام کرده‌اند. از جمله اینها، هیئت‌های نظارت شوراهای استان تحت کنترل جناح خامنه‌ای و عمده‌ای از افراد وابسته به آن تعیین شده‌اند و این مسئله موجب اعتراضات پرسر و صدائی در مجلس و مطبوعات حکومتی گردیده است.

نظارت (که در اختیار اکثریت مجلس و خامنه‌ای است)؟

وزیر کشور در این باره مکرراً تأکید می‌کند که برگزاری انتخابات شوراهای به عهده وزارت کشور است که این وظیفه بر دوش هیئت اجرائی نهاده شده است. البته هیئت نظارت نیز بر نحوه عملکرد هیئت اجرائی نظارت می‌کند و عملکردهای غیرقانونی هیئت اجرائی را به آن ابلاغ می‌کند تا نسبت به رفع آن اقدام کند. وی با اعلام عدم دخالت هیئت نظارت در تأثید یا رد صلاحیت نامزدهای انتخابات می‌گوید:

هیئت نظارت می‌تواند نسبت به شکایت کشانی که رد صلاحیت شده‌اند، اقدام کند و نتیجه بررسیهاش را به هیئت اجرائی گزارش دهد و می‌افزاید: تأثید یا رد عملکرد هیئت اجرائی به عهده هیئت نظارت نیست و قانون در این زمینه حرف آخر را زده است. اما موحدی ساواجی، رئیس هیئت مرکزی نظارت، با استناد به همان قانون، بر نفس این هیئت در تعیین صلاحیتها و نظارت همه جانبه بر انتخابات تأکید کرده، اعلام می‌کند:

معیار رسیدگی به صلاحیت و نظارت، قانون خواهد بود، نه استصوابی است و نه غیر استصوابی. محمد رضا رحیمی (استاندار سابق کردستان) که به دلیل تقلب و وسیع در جریان انتخابات ریاست جمهوری، به نفع ناطق نوری از سمت خود برکنار و بعداً به عنوان مشاور قوه قضائیه تعیین شد) نیز به عنوان دبیر هیئت مرکزی نظارت، طی مصاحبه‌ای به تشرییع و ظایف و اختیارات پرداخته و می‌گوید: هیئت نظارت در مجموع دو وظیفه عده دارد. اول آن که باید بر اجرای دقیق قانون از آغاز تا پایان انتخابات نظارت کند... دیگر آنکه موظف به بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات شوراهای است. وی با اشاره به اینکه تنها با امضاء و تأثید هیئت نظارت است که هیئت اجرائی می‌تواند کار خود را آغاز کند.

تأثید می‌نماید که اگر تعدادی از اعضا هیئت اجرائی بیطریفی را رعایت نکنند، برای اصلاح آن اقدام می‌شود، اما اگر همه اعضا آن مرتکب خلافی شده باشند، هیئت نظارت حق انحلال آن را دارد...

در پی این اختلافات و ابهامات در مورد چگونگی تفسیر و اجرای قانون، که در

تدارک انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا و تشدید کشمکش جناحها

با صدور بخشنامه‌ای از سوی وزارت کشور، مراحل مقدماتی و اجرائی انتخابات شوراهای اسلامی در شهرها، شهرکها و روستاهای کشور آغاز گردید و ثبت نام از داوطلبان عضویت در این شوراهای به مدت یک هفته (از هفتم تا سیزدهم دیماه) انجام می‌گیرد. پس از آن نوبت به تعیین صلاحیت و یا غربال کردن داوطلبان می‌رسد.

در واقع، در این مرحله از تدارک برگزاری انتخابات نیز، چگونگی تعیین صلاحیت نامزدها، و اختیارات هر کدام از هیئت‌های اجرائی یا نظارت در این مورد، در مرکز توجه و در معرض کشمکش و رقابت جناحهای عده حکومتی قرار دارد. به نظر می‌رسد که پس از جر و بحثها و تردیدهای طولانی راجع به اصل برگزاری انتخابات شوراهای محلی و منطقه‌ای، بالآخره همه دستگاه رقیب به انجام این کار گردن نهاده اند. علاوه بر خاتمی و طرفداران او که پیگیر انجام این انتخابات هستند، سردمداران جناح رقیب اصلی نیز (غیر از خود خامنه‌ای) طی ماه گذشته، به درجات متفاوت، از برگزاری آن حمایت کرده‌اند. هر چند که توقف ناگهانی این امر نیز، در نتیجه اوجگیری اختلافات جناحهای متقاضی و به بهانه‌های مختلف، هنوز به طور کلی منتقل نیست.

در هر حال، با گذشت حدود دو ماه از اعلام رسمی برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا، اکنون این مسئله باشد و حد فزاینده‌ای مطرح شده است که وظایف و اختیارات هیئت‌های اجرایی (تعیین شده از سوی وزارت کشور) و هیئت‌های نظارت، استانها و شهرستانها (گهاشته شده از طرف هیئت مرکزی نظارت) که خود از جانب اکثریت مجلس انتخاب شده است) چیست؟ تعیین صلاحیت داوطلبان به عهده کامیک از آنهاست؟ مسئول اصلی برگزاری و نظارت و تأمین سلامت انتخابات کیست؟ و به طور خلاصه، چه نهادی حرف آخر را در مورد این انتخابات خواهد زد: وزارت کشور (که تحت کنترل جناح خاتمی است) یا هیئت مرکزی

گزارش دانش آموز اخراجی از مدرسه

با سلام

من یک فوجوان شانزده ساله ایرانی هستم که به تازگی توانسته ام از بند رهایی یابم. من در ایران مشکلات زیادی داشته ام و می خواهم مشکلات خودم را به عنوان یک فوجوان ایرانی و به طور کلی مشکلاتی که جوانان در ایران دارند را تا حد بسیار کمی بگویم. من در حدود نه ماه پیش، در تظاهرات دانشجویی که توسعه داشتند از ایران فرار کنید. البته اگر من لااقل حق تحریص داشتم با این که زندگیم در ایران در خطر بود از ایران خارج نمی شدم. اما دیدم با این وضع هیچ کاری نمی توانم بکنم و هم چنین با سابقه ای که برای خود درست کرده بودم، این بار اگر کوچکترین کاری می کردم، دیگر از دست این جنایتکاران خلاصی نداشت. در این محیط و جو بسته که بر ایران حاکم است و جوانان ما حق اظهار نظر در مورد هیچ یک از مسائل را ندارند و هیچ گونه تغیری ندارند و دردهای اجتماعی از یک سو، بیکاری و مسائل مادی از سوی دیگر آنها را عذاب می دهد و رژیم نیز با این محدودیت هایی که برای آنها به وجود آورده باعث شده است که جوانان ما به فساد و فحشا روی آورند. در مدارس ایران پوشیدن شلواری که تنگ باشد یا تی شرتی که نوشته یا عکس داشته باشد ممنوع است و اگر بر فرض کسی تی شرتی عکس دار بپوشد با وضع زننده ای آن را از او گرفته و پاره پاره می کند. نیروها و ارگان های مختلف رژیم از جمله بسیج، منکرات، حزب الله و غیره در خیابان ها، پارک ها و حتی در کوه پرسه می زنند و دنیا این می گردند تا بینند، دختر و پسری با هم صحبت می کنند تا آنها را جلب کنند. من خود بارها دیده ام که همین جوجه بسیجی های بیشرف حتی اگر دختری در پارک بخندد با چه وضع زننده ای و با چه کلاماتی با او برخورد می کند، چه رسد به این که دختر و پسری را با هم بگیرند، در این صورت تا ۲۴ ساعت آنها را در پایگاه بسیج و یا مفاسد اجتماعی نگه می دارند و بعد از این که آنها را تا آنچه که می توانند می زنند و حقوق انسانی آنها را پایبال می کنند، آنها را به جرمیه هایی از قبیل شلاق، جرمیه های نقدي و تراشیدن موهای سر محکوم می کنند. پاقرول ها و مینی بوس های سبز رنگ در خیابان های تهران ویراث می دهند و جوانان را با گلک سوار می کنند و می برند، به جرم این که الگوهای پوشش غیراسلامی دارند و یا نوار موسیقی همراه دارند و یا این که با دختری صحبت می کنند.

این محدودیت ها، نه تنها فساد را در ایران کم نکرده، بلکه باعث شده جوانان مایه های غرق این مسائل شوند. به، وقتی دختر و پسر نمی توانند در خیابان، در پارک و حتی در محیط دانشگاه با هم براحتی صحبت کنند، مجبور می شوند که به خانه یکدیگر بروند. اینست که در ایران هیچ دختر و پسری نمی توانند با یکدیگر دوستی ساده داشته باشند و دوستیشان در حد حرف زدن و یا کمک درسی به یکدیگر باشد و هدف از دوستی ها در ایران تنها ارض جنگی است. اگر شما در هنگام تعطیلی مدارس آنجا باشید می بینید، دختران حتی در سنین راهنمایی نیز به فساد روی آورده اند و دختران و پسران حق قبل از اینکه یکدیگر را خوب بشناسند به خانه ای یکدیگر می روند. دخترانی که خود را آرایش کرده اند، در کنار خیابان ها می ایستند و پسران آنها را بای اتومبیل خود سوار کرده و می بزنند و بدین این که حتی گواهینامه داشته باشند، وقتی که من از یکی از آنها سؤال کردم بدون گواهینامه چگونه رانندگی می کنم، گفت: من بجای گواهینامه یکدیگر همیشه یک دسته اسکناس همراه دارم و اگر جلویم را بگیرند با چند اسکناس هزار تومانی مشکل را حل می کنم. خطر دیگری که جوانان ما را تهدید می کند مواد مخدر است. باید بگویم، در کلاس ما اکثر دانش آموزان معتاد به سیگار، ماری جوانا حشیش و... هستند. شاید شما تا به ایران نمودید باور نکنید که چگونه جوانان ما در حال نبایدند. این رژیم فاسد که ادعای کند، مخالف اعتماد است و با مواد مخدر مبارزه می کند، خودش بزرگترین صادر کننده مواد مخدر است. و نه تنها توانستند اعتیاد جوانان را کم کنند، بلکه با این مشکلات و مضلاتی که برای جوانان بوجود آورده، باعث شده که روز به روز جوانان ما نه تنها پسران بلکه دختران نیز در منجلاب اعتیاد و مواد مخدر و فسادهای اخلاقی فرو روند و جوانان ما و نیز ایران ما روز به روز در حال نابودی است و تبدیل به وسیله ای برای انباشتن سرمایه و دزدی این آخوندهای به اصطلاح اسلامی شده است و زندگی قشر کارگر و کارمند به پائین ترین سطح رسیده و اگر ما از بند گشتنگان، فکری به حال مملکت خویش هر چه زودتر نکیم به زودی شاهد نابودی کامل مملکت خود و ارزش های اخلاقی ایرانیان خواهیم بود. پس به امید سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی. علی پوریا ۱۶ آذر ۷۷

گزارشی از یک زنگ و یک کلاس

ها تقریباً روش شده بود زنگ ساعت شش صبح را اعلام می کرد. بی درنگ به ذوق مدرسه و دیدن بچه ها از خواب بیدار شدم. دختر کوچک را از خواب بیدار کردم. گفتم زودتر بیدار شو چون اگر به مراسم صبحگاهی نرسی انتظبات را کم می کنند. (البته به او حق می دادم نیم ساعتی در صفح ایستادن و به خواندن دعا و نیایش و تلاوت سوره و بعد هم دادن شعار مشغول بودن چندان که چه عرض کنم هیچ برایش جالب نبود). بعد از آماده شدن سراسیمه بیرون زدیم. به محض رسیدن به مدرسه زنگ به

با نزدیک شدن انتخابات خبرگان، مسئولین مدرسه ما و انجمن اسلامی مدرسه تصمیم داشتند برای چاپلوسی در منطقه، بچه های مدرسه را بعنوان اردو روز جمعه به پای صندوق های رای ببرند. من که توسعه یکی از پچه های مدرسه که عضو انجمن اسلامی بود، از یک ماه قبل از این قضیه مطلع شده بودم، تصمیم گرفتم لااقل از شرکت بچه های کلاسمن جلوگیری کنم. بنا بر این با کمک دو تن از دوستانم با بچه های کلاسمن همانگ کردیم که هیچ کس از کلاس ما در این انتخابات شرکت نکند. من نیز با یک اسپری رنگ شعارهایی روی دیوارهای دستشویی نوشتم. این کار من که حس زدم، توسط یکی از همکلاسی هایم دیده شده بود لورفت و این باز نیز مرا به پایگاه بسیج بردند، که چون سایه داشتم با من رفتار بدتری داشتند و شانس آوردم که کارم به ارگان های دیگری چون اطلاعات کشیده نشد و سابقه ای خانوادگی من که دو تن از عمه ها و یکی از عموهایم در راه اهداف سازمان فدائیان خلق ایران کشته شده و خانواده پدرم جزء سازمان بودند، لو نرفت. چون اگر کار به جاهای خطرناک می کشید، نه تنها زندگی من، بلکه زندگی خانواده ام به خطر می افتاد. به هر حال بعد از کلی کشید، با وجود این که عقده و کینه ام نسبت به آنان و رژیم بیشتر می شد، ظاهرا ابراز نداشت می کردم. بعد از این قضیه

و بازی کنید باید خجالت بکشید. در هر حال دیگر نمیده و شنونم در غیر این صورت پدر و مادرتان را خواسته از مدرسه اخراج خواهید شد. و اگر بچه های خوبی باشید در برنامه‌ی درس علوم تاز گردش علمی دارید به این جهت خجال داریم شما را به زیارت مرقد امام ببریم. البته اگر زودتر کرایه‌ی اتوبوس را همراه با ماهانه‌ی کمک به مدرسه برایم بپارید. دیگر عرضی ندارم صلووات، بچه‌ها از جا بلند شده دوباره صلواتی برایش فرستادند. بعد از رفتن مدیر چند تن از بچه‌ها گفتند تکلیف ما که دوست نداریم به این گردش برویم چیست آیا اجبار است باید چکار کنیم خانم ما که جرات گفتنش را ناراحت نکنید شما نگرانی نیست خودتان را ناراحت نکنید شما می‌توانید از پدر یا مادرتان بخواهید در نامه ای به مدیر مدرسه بنویسند که در بردن شاه به این گردش راضی نیستند و پول ندارند، که برای کمک به مدرسه و کرایه‌ی راه پردازنند. (و با خود گفتم عجب دروغ هایی مردم فریبی می‌گویند مدرسه مجانية است لوازم التحریر مجانية است. در مدرسه بچه‌ها را نباید تبیه کرد و غیره ... ببین چگونه به اسم دین و مذهب آرام و قرار حتى از بچه‌ها هم گرفته اند و افکار پاک و ذهن آزادشان را به بند کشیده اند و جلوی رشد و شکوفایی استعدادشان را گرفته اند. به امید آزادی کودکان ایران زمین، جوانان محروم و دیگر انسان‌های به بند کشیده سیاسی).

متین سعیدی ۷۷ آذر ماه

ساعت یک ربع از هشت گذشته بود. دیگر افراد چندانی برای فراگیری در آنان نمی‌دیدم. با خود گفتم بیچاره بچه‌ها نمی‌دانند که اینجا مدرسه است یا مسجد یا زندانی برای کوکدان. همه چیز آن تعجیل است و اجرار حتی به اصطلاح گردش و تقریب آن. نیم ساعتی را با تشویق و تمجید فراوان صرف درک مفاهیم ریاضی کردیم. که بیکاره در کلاس باز شد و این مدیر مدرسه بود که وارد کلاس می‌شد. بچه‌ها فوری از جای بلند شده و شروع به فرستادن صلووات کردند و بعد شروع به صحبت کردند گفت: الان که ابتدای سال تحصیلی است صحبت هایم را می‌کنم و حجت را با شما تعام می‌کنم. شنیده ام گویا این کلاس به بهانه گرم بودن هوا و یا این که خوب نمی‌شونیم و کلافه ایم در کلاس گاهی براحتی کشف حجاب کرده و به مقررات مدرسه پشت یا می‌زنند. در صورت تکرار با شما و مسئولین این وضعیت جدا برخورد خواهم کرد. موضوع مهم دیگر می‌دانید زنگ آخر قبل از رفتن به خانه باید وضو گرفته و در مدرسه نماز جماعت بجا آورد. گویا بعضی از شما به بهانه خستگی و گرسنگی و یا این که حوصله ماندن ندارند پنهانی از برنامه‌ی نماز فرار می‌کنند نمی‌دانید که برای یک بچه مسلمان نماز و دینش خیلی مهمتر از غذا و خسته بودن و حتی درخشش می‌باشد. چرا از بازی و شیطنت خسته نمی‌شود. در محل زندگی‌تان هم من مامور مخفی گذاشته ام و به من گزارش رسیده بیرون از مدرسه بدون حجاب در کوچه ظاهر شده و بازی می‌کنید. برای شما زشت است بدون حجاب در کوچه ظاهر شده

***

اسلام بود، گفته شده است که: نباید به گونه‌ای عمل شود که بگویند عملکرد آن دادسرا باعث هتك و وهن روحانیت ... گردیده است. همچنین مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم و مجمع نمایندگان ادور مجلس شورای اسلامی نیز در احلاعیه‌های جدگانه ای دستگیری بیات را محکوم کرد. در اطلاعیه روابط عمومی دادگاه ویژه روحاختی در ۲۸ آذر، در این باره آمده است که: بیات در مرداد سال ۱۳۷۷ به جرم کلاهبرداری توأم با جعل (فروش مال غیر) در دادگاه ویژه روحاختی محاکمه و با رعایت تخفیف به یک سال حبس و یکصد میلیون ریال جرای نقدي محکوم شد. با قطعیت حکم، نامبرده جهت اجرای حکم به دادسرای ویژه روحاختی احضار شد اما وی از حضور خودداری نمود که در نتیجه در تاریخ ۷۷/۹/۲۵ صادره به یک دادگاه علی شده است. در این اطلاعیه آمده است: آچه برای هر ناظر آگاه جای سئوال دارد و مایه تعجب است، آن که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حکم بازداشت و مجازات محکومان دادگاهها، حتی افراد خائن و ضد انقلاب، به جز موارد بسیار نادر، از طریق رسانه‌های عمومی، اعلام نشده است تا چه رسد به یکی از شخصیت‌های بزرگ و موجه انقلاب اسلامی. آنهم با لحن و عبارتی بسیار رشت و توهین آمیزا.

بر پایه نوشته‌های مطبوعات حکومتی، موضوع این دعوا به پرونده قدمی مسجد جامع نارمک، بر می‌گردد که حجت الاسلام بیات به مدت ده سال امام جماعت آن بوده و

صدا درآمد و بچه‌ها به صاف ایستادند. ناظم با صدای بلند اعلام از جلو نظام، الله و اکبر، خبردار، جانم فدای رهبر، صاف را منظم کرد. بعد از متوجه کردن داش آموزان به حضور مردمی تربیتی از آنها خواست تا خوب به حرف های مردمی گوش دهند. مربی سخنانش را با دعا و نیایش برای حفظ و بقای رهبری آغاز کرد. بعضی خسته و خواب آلوده به نظر می‌رسیدند و همراه با خمیازه جملات را تکرار می‌کردند، کوچکترها فقط آخر جمله را همراهی می‌کردند. بعد از این، سوره‌ای توسط یک داش آموز قرائت شد و بچه‌ها می‌باید بی حرکت و ساكت گوش فرا می‌دادند. و در پایان با دادن شعارهای مرگ بر اسرائیل، مرگ بر امریکا، مرگ بر ضدولایت فقیه و اسلام پیروز است منافق نابود است، راهی کلاس شدند. البته در بین صاف بچه‌ها می‌باید در کلاس شدند. فریاد از تمام کلاس‌ها شنیده می‌شود. هر کلاسی چهل نفر بلند و با فریاد باید سوره ای را می‌خوانندند این جزء مقررات بود که از طرف منطقه بخشنامه شده و تغیری در آن نفسی شد داد. بعد از آرام گرفتن بچه‌ها احساس کردم سرم بشدت درد گرفته و گوش زنگ می‌زنند و بچه‌ها خیلی خسته و کسل به نظر می‌رسیدند. از آنها خواستم دقیقه‌ای سکوت کنند نگاهی به ساعت انداختم

اعتراض به زندانی شدن اسدالله بیات

در پی بازداشت حجت الاسلام اسدالله بیات، نایب رئیس سابق مجلس، و زندانی شدن وی در اوین، «مجتمع روحانیون مبارز» با صدور اطلاعیه ای به این مسئله و همچنین انتشار خبر محکومیت بیات از صدا و سیمای رژیم اعتراض کرده، خواستار محکمه وی، مانند شهردار تهران، در یک دادگاه علی شده است. در این اطلاعیه آمده است: آچه برای هر ناظر آگاه جای سئوال دارد و مایه تعجب است، آن که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، آنهم با لحن و عبارتی بسیار رشت و توهین آمیزا. در اطلاعیه «مجتمع» با اشاره به این که «فلسفه دادسرای ویژه روحانیت به دستور حضرت امام (ره) حفظ حرمت و قداست روحانیت

تشکیل "مجمع اسلامی بانوان"

تشکل جدیدی با نام "مجمع اسلامی بانوان" روز شنبه ۵ دی، اعلام موجودیت کرد. در اطلاعیه تشکیل این سازمان جدید آمده است: زن ایرانی که تا پیروزی انقلاب اسلامی به این باور نرسیده بود که می‌تواند همچون مردان در زندگی نقش آفرین باشد در جریان پیروزی انقلاب و بعد از آن تاکنون نشان داده است که می‌تواند همراه با مردان و در بعضی از زمینه‌ها حتی مقدم بر آفایان در ابعاد مختلف زندگی اجتماعی مؤثر باشد. در ادامه تأکید می‌کند که بانوان ایران باید بیش از پیش در صحته جامعه و فعالیتهای اجتماعی - سیاسی خضور یابند و از همه بانوان به ویژه زنان اندیشه‌مند، متکر و صاحب‌نظر دعوت به همکاری کرده است. دیرگل این تشکل نوبنیاد خانم فاطمه گروبی است.

قتل حمید حاجی زاده و فرزند او

بر پایه خبری که از سوی کانون نویسندهای ایران در تبعید انتشار یافته، حدود دو ماه پیش، حمید حاجی زاده و پسر ده ساله اش بیام کارون، به ضرب چاقوی افرادی ناشناس به قتل رسیده اند. هنگامی که مهاجمان به قصد جان حاجی زاده به خانه او می‌ریزند پسرش نیز در درگیری با آنان به قتل می‌رسد. طبق همین خبر حدود یکماه قبل ازکشтар فجیع پرونده و داریوش فروهر، دور تازه ربوون و ترورها، با قتل نویسندهای روشنگران آغاز شده بود.

ملاقات نویسندهای

تعدادی از نویسندهای ایران، به دنبال نامه سرگشاده خود به خاتمی، به دفتر وی رفته و خواهان ملاقات با وی شدند. نویسندهای شرکت کننده در این جمع، سیمین بهبهانی، فیروز گوران، علی اشرف درویشیان، کاظم کردوانی، محمد خایانی، محسن حکیمی، هوشنگ گلشیری، فریبرز رئیس‌دانا، فرشته ساری و چنگیز پهلوان بودند.

خاتمی از ملاقات مستقیم با این گروه سر باز زد و مشاور خود، سعید حجاریان، را به جای خود به ملاقات این جمع فرستاد. هدف جمع نویسندهای از ملاقات با خاتمی، تحت فشار قرار دادن خاتمی، به عنوان رئیس قوه محیی، برای خاتمی دادن به کشتار و دستگیری و تعقیب قضائی عاملان و قاتلین این حوادث بود. نماینده خاتمی طبق معمول با وعده و عیید بدون آنکه جواب روشنی دهد، جمع نویسندهای را پاسخ داد.

ایران داشته است. در مقابل، کشور آلمان با صدور کالا به ارزش ۸۸۲ میلیون دلار، رتبه اول را در بین کشورهای صادرکننده کالا به ایران دارد.

منتشر شد

ایران امروز، نشریه سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران، به زبان انگلیسی منتشر گردید. اولین شماره آن که در نوامبر انتشار یافته است مطالب زیر را در خود دارد: شرایط کنونی در ایران و ظایف ما - گزارشی از کنگره سوم سازمان - قطعنامه در مورد زبان - اطلاعیه اتحاد عمل برای دموکراسی به مناسب اعدامهای دسته جمعی در ایران - درباره اخراج کارگران شرکت نفت.

* فریادهای بند دفتر شعری از رفیق حسین صدرایی (اقادمی) بما مؤخره ای از نسیم خاکساز درباره وی، انتشار یافت. شعرهای این مجموعه همه در دوره زندان و در بین سالهای ۶۲ تا ۶۷ سروده شده اند.

فادایی خلق حسین صدرایی، در تابستان سال ۱۳۶۷، در موج اعدامهای دسته جمعی زندانیان سیاسی به وسیله رژیم جنایتکار جمهوری اسلامی، به همراه هزاران آزاده و مبارز دیگر به جوخته اعدام سپرده شد. این کتاب از انتشارات سازمان می‌باشد و برای تهیه آن می‌توانید در خواست خود را همراه با بهای کتاب برای ما فرستید تا برایتان ارسال گردد. قیمت کتاب و هزینه پست آن معادل ۵ مارک آلمان می‌باشد. برای سهولت می‌توانید در ازای ۵ مارک، در پاکت پستی ارسالی خود تعبیر پستی قرار دهید.

آدرس تماش:

Postfach 290339
50525 Kolin - Germany
چاپ اول این کتاب در آبان ماه ۱۳۷۰ و چاپ دوم در آذرماه ۱۳۷۷ انجام گردیده است.

جنگ هنوز

فریبانی می‌گیرد

در حالیکه سالهای است که جنگ بین ایران و عراق خاتمه یافته است ولی هنوز این جنگ از مردم عادی قربانی می‌گیرد. اخیراً دو تن از عشایر دهلران در اثر برخورد با مین در مناطق مرزی این شهرستان کشته شدند. این افراد برای چرازدن دامهای خود به این منطقه رفته بودند. در این حادثه دو تن دیگر نیز مجروح شدند. بر طبق گزارش، در مراتع نوار مرزی شهرستانهای مهران و دهلران، همچنان مواد منفجره عمل نکرده از زمان جنگ باقی مانده و تاکنون دولت نسبت به پاکسازی این مناطق اقدام نکرده است.

بر طبق آمار رسمی از آغاز کوچ عشایر (آباناه ۷۷) دست کم ۱۵ نفر از دامداران در برخورد به مین کشته یا زخمی شده اند.

قطع لباس

حبت الاسلام سعیدزاده

روزنامه کیهان در ستون اخبار ویژه خود گزارش داد که حجت الاسلام محسن سعیدزاده به حکم دادگاه ویژه روحانیت خلع لباس شده است. سعیدزاده از چند ماه پیش دستگیر و زندانی شده بود و خبر محاکمه وی نیز به صورت رسمی منتشر نشده است. سعیدزاده که لیسانسی حقوق ایست و مدتی نیز قاضی شرع در دستگاه قضائی جمهوری اسلامی بوده است با نوشتن مقالاتی در ماهنامه "زنان" دیدگاه متعارف اسلامی در زمینه حقوق زنان را مورد نظر قرار داده بود. وی با نوشتن مقاله‌ای در روزنامه "جامعه" که ضمن آن سیاستها و اقدامات طالبان افغانستان را منطبق با اسلام اعلام کرده بود، خشم سرمدaran رژیم جمهوری اسلامی را برانگیخت.

تشدید بیکاری

و تبلیغ خارجی ستدیزی!

موسوی لاری، وزیر کشور رژیم، در یک گردنهایی مدیران این وزارت خانه در دهم آذرماه، با اشاره به بیکاری ۲۰ درصدی در ایران گفت: باید از اشغال جایگاههای اشتغال از سوی افراد خارجی در کشور جلوگیری کرد و افزود: یکی از مشکلات کنونی کشور اشغال جایگاههای اشتغال از سوی اتباع بیگانه است که جوانان کشور سخت به آن نیاز دارند.

وزیر کشور با اشاره به این که کشورمان به ۸۵۲ هزار فرخصت شغلی سالانه نیاز دارد تصریح کرد: به تعداد همین جایگاه اشتغال، اتباع بیگانه که عموماً آواره هستند در حال کار در کشورمان هستند که با خروج آنها از جمهوری اسلامی ایران مشکلات اشتغال جوانان داخل کشور تا حدود زیادی حل می‌شود!

با تشدید مسئله بیکاری در ایران و ناتوانی رژیم حاکم در مقابله با آن، اینگونه تبلیغات ضد خارجی در میان مسئولان حکومتی رواج پیشتری یافته است. نفعه ای دیگر از اظهارات مسئول اداره کل امور اجتماعی در جلسه شورای اداری استان اصفهان در ۸ آذر است که گفت: تعداد اتباع خارجی شاغل در اصفهان ۲/۵ برابر تعداد بیکاران ثبت نام شده در این اداره کل است و افزود: اشغال فرستهای شغلی توسط اتباع بیگانه، مشکل اشتغال را در این استان دامن می‌زند.

آمار صادرات و واردات

بر طبق گزارش اداره گمرک ایران، امارات متحده عربی در نیمه اول امسال با خرید کالاهای غیرنفتی به ارزش ۲۲۱ میلیون دلار، رتبه اول را در بین کشورهای طرف معامله با

سو سیالیسم یا کمونیسم؟

تعمقی پیرامون مفهوم سو سیالیسم بازار

نوشته تونی آندره آنی

ترجمه: اکبر سیف

اقدام کرد. تا چه بسا بدین ترتیب، حداقل جهاتی که می باید بازاریشی درباره مسایل سو سیالیسم و کمونیسم به تناوب آنها صورت گیرد، ترسیم شوند.

اما قبل از هر چیز به خود مارکس برگردیدم، تا بدینوسیله، چه بسا به تفسیر دیگری از مسئله دست یابیم. از نظر وی جامعه ای که بجای سرمایه داری می نشیند، جامعه ای کمونیستی است. زمانی که مارکس- در نوشته هایش بعد از مانیفست- کلمه سو سیالیسم را به کار می برد، کلمه ای که در ادبیات او نیست و بیشتر معرفت جریانات فکری مخالف او (سو سیالیسم پرودونی و سو سیالیسم لاسالی) است. تتها به قصد تعیین فاز نخست شیوه تولید کمونیستی است- و نه اصلا دوره انتقالی که به گمان وی نسبتاً کوتاه می باشد. در این نخستین فاز، دیگر طبقات وجود ندارند، استثمار از بین رفته است (هر کس به اندازه کارش بدهست می آورد)، محاسبه کار مجسم در محصولات، دیگر از طریق مسیر انحرافی ارزش مبادله ای، یا به عبارت دیگر قیمت آنها، صورت نمی گیرد. از این نحوه می نگرش به مسئله تا آن نتیجه گیری که شاخص سو سیالیسم را مالکیت دولتی می پنداشد، که جامعه را، همان طور که لینین می اندیشید، بسان یک کارگاه، یک کارتل، تحت حکومت بورکرات های منتخب و توأم با اختصاص نیروهای کار و وسائل تولید در این یا آن مرکز تولیدی و در این یا آن شاخه، و هم چنین ارزش گذاری محصولات به صورت بازتابی از نیازهای از پیش تعیین شده، فرض می شود، گامی گزرنایپذیر وجود دارد. بیاد اوریم که کمون پاریس، برای مارکس، بخاطر استقرار آن بر تشكیلاتی غیرمتقرک و بر پایه مجموعه انجمن های همیاری که می باید تولید ملی را بر مبنای یک نقشه مشترک ساماند دهنده، مقدمات یک کمونیسم امکان پذیر را فراهم آورده بود. از طرف دیگر، مشغله ای مارکس به هنگام نوشتمن کاپیتال، اندیشیدن درباره جامعه ای به مراتب عقلایی تر از جامعه سرمایه داری بود، جامعه ای عقلایی که در آن محاسبه (ضروری تر از هر وقت دیگری، به قول وی) مستقیماً بر مبنای زمان کار و بدون مراجعته به ارزش مبادله

بخش مبادله کالایی را محدود کرد؟). هم چنین گفته می شود که می باید بخش خدمات عمومی را از منطق سودجویی و رقابت کالایی به دور نگهداشت. ولی مگر تمامی اقتصاد می تواند بر مبنای این مدل بگردد و در عین حال از خطر مواجهه با چیزی نظیر سیستم شوروی در امان بماند؟ و تازه، حد و حدود همین خدمات عمومی به چه قرار باید باشد؟ علاوه بر این، گفته می شود که خدمات عمومی و بنگاه های عمومی باید از درون دموکراتیزه شوند. اما چرا این کار تا کنون جامه ای عمل نپوشیده است، و تازه همین نیز آیا با روشنی واحد در این دو زیر بخش جریان می باید؟

در مورد اصل راهبر، اگر منظور از آن نه سود است و نه اجرای برنامه، پس چیست؟ در حالت باقی ماندن اقتصاد بصورت پولی، آیا باید در جستجوی شکل دیگری از اندازه گیری بازدهی برآمد؟ و اگر آری، کدام شکل؟ یا این که باید به اصلاح سوددهی (سرمایه عمومی) با توسل به معیارهای دیگری از مدیریت، رضایت دهیم؟ اما چگونه؟

درباره مسئله روابط کالایی، آیا می توان آنها را بطور کامل یا وسیع با اشکال دیگری از توزیع و تخصیص منابع جایگزین کرد؟ بخصوص اگر بدانیم که باز توزیع ضرفا اداری، غیرقابل اجرا یا اختلال آفرین است. یا این که اصلاً محکوم به حفظ آنها، و به همراه آن حفظ بت واره گرایی (فتیشیسم) کالایی (که امروزه چند برابر شده) می باشیم؟

تا زمانی که به این سوالات پاسخی، حداقل به صورت سریع، داده نشود، کمونیسم، در بهترین حالت، همچون ایده آلتی که کماکان در برگیرنده برخی جاذبه های اخلاقی و روشنفکری است، و نه به عنوان آترناتیو موجهی در مقابل قدر قدرتی سرمایه داری بدون مرز، باقی خواهد ماند، سرمایه داری که ضمن آرایش خویش با جاذبه های اقتصاد بازار، بسرعت کلیه اشکال دموکراتیک موجود را از مضمون تهی می سازد. البته این چیز، تها کشور بزرگ هنوز مدعی سو سیالیسم، نیست که بتواند به گونه ای مقاعده کننده چنین آترناتیوی به شمار رود. بیانید صراحتاً اعلام داریم که: ما امروزه قادر به بازنویسی برخی از قسمت های مانیفست هستیم، اما توان بازنویسی برنامه سیاسی آن را به تناوب اوضاع کنونی نداریم. با این همه می شاید بتوان گفت که حول چه نکاتی، با توجه به چهار مسئله قبل مطرح شده، باید به تصحیح دوباره مانیفست

مانیفست سوالاتی را مطرح می کند، بدون آن که هیچ پاسخی به آنها بدهد. واقعاً کمونیسم چیست؟ چگونه و به کمک کدام اصل راهبر، آن غایت رهایی بخشی که هم موتور و هم مقصد آن را تشکیل می دهد متحقق خواهد گشت؟ فراتر رفتن از مناسبات کالایی، که با کاپیتالیسم جهانشمول شده است، چگونه میسر می گردد؟ آیا کارکردهای سیاسی حفظ خواهند شد، و اگر آری، تحت چه اشکالی؟

برنامه سیاسی ۱۰ ماده ای موجود در مانیفست، برنامه ای کمونیستی نیست. این برنامه، همان طور که ملود مازوریک بدرستی نشان می دهد، چیزی جز مجموعه تابیر ملهم از تکراتر ژاکوبنی و نئو-بابوویستی، بر مبنای مالکیت دولتی، و به قصد رسیدن به دوره انتقالی بسوی کمونیسم نیست (همان چیزی که بعداً با یک اقبال بزرگ تاریخی روبرو گشت و سرانجام نیز خود را به عنوان کمونیسم معرفی کرد).

برای این که کمونیسم به مفهوم مشخص تری، حداقل در وجه سلبی اش، دست یابد و اصطلاح سو سیالیسم مفهومی قابل قبول در معنی اخسن مارکسیستی اش پیدا نماید لازم بود که به انتظار نوشته های بعدی، بخصوص قسمت هایی از کاپیتال و نکاتی از برنامه گوشا، نشست.

سؤالات و ابهامات پیرامون این بحث، برغم گذشت یک قرن و نیم و در شرایطی که دفتر طولانی سو سیالیسم واقعاً موجود بسته شده است و سرمایه داری بیش از پیش و از سیاری جهات به آن چه که بیشگویی های پیامبر گونه مارکس مطرح می کرد شbahat یافته است، اگر نگوئیم تشدید شده، حداقل در همان حد باقی مانده است. چنین است که امروزه به رحمت می توان از برنامه کمونیست ها و اخلاف آنها سخن گفت.

درباره مسئله مالکیت، به نظر می رسد که هیچ کس به آترناتیوی واقعی در مقابل مالکیت دولتی دست نیافته است. آن چه که در این زمینه در رویسیه (از طرف نادر تئوریسین های کماکان مارکسیست)، در چین (از جانب ایدئولوگ های کمابیش رسمی حزبی) و در کشورهای غربی (که مارکسیسم توانسته است تا حدودی مشتاقان جدیدی را بخود جلب کند) گفته می شود در حد لزوم ترکیب اشکال گوناگون مالکیت است، بی آن که چیزی درباره دلایل آن ارائه شود (به علت رشد نابرابر نیروهای مولد؟ به این دلیل که کار که فوق العاده اجتماعی شده، ضرورتا غیرمستقل شده است؟ چون که باید

منطق سود اساساً مبتنی بر برخورداری عده ای خاص و محرومیت سایرین است (پاداشی که به خود سرمایه داده می شود)، منطقی که میل به در سایه قرار دادن تمامی ملاحظات دیگر (نظیر سطح اشتغال) دارد؛ در مقابل چنین منطقی، منطق اجرای برنامه است که، به مفهوم دقیق آن، تعیین کمیت فیزیکی ارزش‌های مصرفی، که بخشی از آن برای بازتولید گستردۀ اختصاص می‌یابد، و اندازه گیری کمیت کارهای تجسم یافته را به منظور صرفه جویی در آنها، در برابر خود قرار می‌دهد؛ کاری که به طریق متقرکز غیرممکن است.

در این باره، اقتصادی از نوع شوروی در صدد برآمد تا با توسل به قیمت‌های تحت کنترل دستگاه اداری و سیستمی از نقل و انتقالات (فیزیکی یا مالی) که واقعیت کار صرف شده را مخدوش می‌نمود این مشکل را حل نماید، چیزی که به طور قطع غیرممکن بود. باید در این باره مقاعده شد که: فقط یک سیستم بقابلۀ ای، کالایی یا غیر آن، توزیع کارآمد محصولات را میسر می‌سازد. علاوه بر این، برنامه ریزی بر آن بود تا از پیش به تعیین نیازها و محصولات پیروزی دارد که این امر در ناخخوانی با آزادی انتخاب مصرف کنندگان و نیز با ابهامات و ناروشنیهایی که در هر سیستم تولیدی پویایی موجود است، قرار دارد. اگر این درست است که بالاخره آنچه که نه به صورت جنسی بلکه به شکل درآمد، پولی یا غیر آن، توزیع می‌گردد، همان کار است، پس، این به حداقل رساندن درآمد حاصل از کار، حداقل در مورد محصولات مصرفی مورد نیاز افراد است که به عقیده من اصل راهبر را در کمونیسم تشکیل می‌دهد، اصلی که باید حداقل رساندن رضایت، به تناسب نیازها و محدودیتها، مطابقت دارد (در مجموعه ای که همواره مسئله کمیابی - به معنی فزونی نیازها بر محصولات تولید شده - وجود خواهد داشت). و تا آنجا که به سوسیالیسم بر می‌گردد، منظور به حداقل رساندن درآمدهای پولی می‌باشد. درست از همینجا و به محض تقسیم جامعه به واحدهای تولیدی بیشتر یا کمتر مستقل و بیشتر یا کمتر در معرض رقابت (نابرابری درآمد، بیکاری) است که به طور قطع سئوالات مهیب مطرح می‌گردد. حتی اگر بر این اندیشه باشیم که برخی گرایش‌های خود به خودی اقتصاد جدید، دامنه نابرابریها را کاهش خواهند داد، باز می‌باید راهکاری اجتماعی و ترتیبات برنامه ریزی، اگر چه به طور غیرمستقیم و همراه با ایجاد انگیزه‌ها، برای مقابله با این مسایل داشته باشیم، ولی درباره کارکرد انباست، باید که آنرا حفظ کرد، و درست همینجاست که به عقیده من، توسل به نظام

بودن حقوق را از آنها گرفت. جایگزینی شرکت سهامی سرمایه داری (که دارای ساختارهای تشکیلاتی و مالی و موسسات فوق العاده پیچیده ای شده است) با دولت سهامدار، همان طوری که تاریخ بخوبی ثابت کرده است، هیچ فایده ای ندارد. بنابراین ضروری است که به طور اخسن در راستای تفکیک آن چه که به خود سرمایه مربوط می‌شود (که خود مشتمل است بر اختیار تعیین میزان کلی سرمایه گذاری، تخصیص سرمایه به واحدهای مختلف تولیدی، وصول درآمد) و مدیریت سرمایه جهت گیری شود یا، به عبارت دیگر، اصل استقلال اداره انجمن‌های همیاری، به زبان مارکس، را به تمام معنی به کار گیریم. البته این خود می‌تواند باشد. در اینجا مایل نکته ای را یادآوری کنم: تناقضی مابین خودگردانی، که تعامی آنها که در اندیشه شیوه فوینی از سازماندهی هستند از آن طرداری می‌کنند، و قدرت تحرکز یافته در دست یک عامل به همان شدت متقرکز، دور از دسترس و بی‌نام و نشان هم چون دولت، وجود دارد. کارگران همیسته نسبت به محصول کار خویش علاقمند و مایلند کوشش های خود را به طور مشخص، از جمله آنچایی که با مسائل مالی سر و کار پیدا می‌کند، مشاهده کنند. شکست سیستم شوروی که یادآور این مسئله است در مقابل ما قرار دارد. غیرمعقولانه یا فریبند است هر گاه مسئله را در حد خودخواهی خرد بورژوازی بیندازیم، البته این به این معنی نیست که خودخواهی وجود ندارد: مطمئناً این به منزله ی معصوم فرض کردن همگان است هر گاه بخواهیم به طور صاف و ساده پیش فرض های اولیه اقتصاد سیاسی نثولیبرال را بر عکس کنیم (فرضت طلبی بی اندازه عوامل). اما این تمام مسئله نیست، برای فهم تمام قضیه باید ظرفیت عقلانی محدود عوامل یا محدودیت‌های انسان شناختی را در نظر گرفت. بنابر این تردید نداشته باشیم که سوسیالیسم، هر گاه روزی به مقصد ظهور بررسد، از ساختاری پیچیده در حوزه حقوق مالکیت برخوردار خواهد بود. این ساختار کمالاً متفاوت از تعامی آن چه که شناخته ایم خواهد بود، ساختاری که بصورتی یکسان در دو شاخه موسسات عمومی یا اجتماعی از یکسو و خدمات اجتماعی از سوی دیگر خواهد بود، دو شاخه ای که اهداف و تعهدات خاص خود را دارند (عرضه محصولات اجتماعی).

اینک سراغ بحث اصل راهبر می‌روم، برخی از تئوری‌سینهای سوسیالیسم بر این گمانند که گویا اصل راهبر چیزی جز سود نمی‌تواند باشند و تنها بر سر بازنقصیم همین سود است که سوسیالیسم از سرمایه داری متفاوت می‌شود. ولی چطور می‌شود این نکته را نادیده گرفت که بنا به منطق سود، سرمایه موتور تولید است، که

ای صورت می‌گیرد. این تنها روشنی است که جامعه را نسبت به آن چه که می‌کند آگاه نموده، محصولات نمایانگر تلاش اعضا جامعه به شمار رفت، و بالآخره جامعه با بت و واره گرایی کالایی و با جهان دلفریب قیمت‌ها، بویژه در رژیم سرمایه داری که قیمت محصولات متفاوت از ارزش آنهاست، وداع می‌کند. با توجه به این نکته، بسیار محتمل است که مارکس به جامعه گونویستی هم چون جامعه ای می‌نگوییست که در آن محصولات توزیع نمی‌گردند بلکه، به صورت گرایشی، به تناسب ارزش خویش بماله می‌شوند، یعنی میزان معینی از کار در مقابل میزان معینی از کار (نوشتۀ های گوناگونی از چنین مفهومی را می‌رسانند). به همین ترتیب مصرف کنندگان هم، در فاز سوسیالیسم، کالاهای مصرفی شان را در ازای بن کار دریافت می‌دارند. بنابر این، همین شعای عمومی است که امروز باید مورد سؤال قرار گیرد.

هیچ چیزی دال بر تبدیل کمونیسم مارکس به اتوپی ای که دیگر به فقهه ای انبارها می‌خورد، وجود ندارد، اگر چه می‌توان به مسئله محو تام و تمام ساختار سلطه، محو استثمار و نیز از بین رفتن کامل تضاد میان کار پیدا و کار فکری در بهترین جهان دموکراتیک، باشدت به دیده شک و تردید نگریست، بدون آن که بخواهم سخنی درباره توهن جامعه فراوانی مغض و خیال پردازی‌های گستردۀ امروزه پیامبران پایان عصر کار گفته باشم. اما ظاهرا، گذار از نظام پولی و سیستم اعتباری در اقتصادی بس پیچیده، که قرار است تسهیل مبادلات و تسهیم تولیدات میان تولیدکنندگان را به انجام رساند، بنابر دلایلی که اینجا میان همیسته را در ندارم، چیزی غیرممکن به نظر می‌رسد. با عزیعت از این فرضیه است که باید به اندیشیدن به کمونیسم و چگونگی راهی بسوی کمونیسم، که می‌شود آن را سوسیالیسم نامید، اقدام کرد، سوسیالیسمی دارای سازگاری درونی خاص خویش به عنوان یک نظام، به همان ترتیب که مارکس می‌اندیشید.

مایل با سؤال مربوط به مالکیت شروع کنم. زیرا، همان طور که مارکس همواره تاکید می‌کرد، موضوع مالکیت منحصر به جوانب حقوقی آن نمی‌باشد. البته این مانع آن نیست که اشکال حقوقی حائز اهمیت اساسی هستند، چه آنچاکه به وضع مقررات می‌پردازند و چه آنچایی که مسایلی را رهای شده باقی می‌گذارند، چراکه آنها نمایانگر اشکال مشروعیت نهادی شده می‌باشند. در همین حال مالکیت سرمایه داری منتظر با تحرک فوق العاده ای از انواع حقوق است. چیزی که نمی‌باید در سطح مالکیت عمومی، یا اجتماعی یا اجتماعی شده (بسته به مدل مورد نظر) تکرار شود. بدون همسویی با دلایل تئوری اقتصادی حقوق مالکیت و تئوری عاملیت دفاع سرمایه داری، تئوری هایی که مایوسانه در صدد اثبات ضرورت تحرک حقوق مزبور بر علیه تئوری‌های خودگردانی هستند، اما می‌توان، حداقل، ایده مربوط به قابل تجزیه

سومین نکته ای که بر مبنای آن سوسياليسم با بازار از سوسياليسم مورد نظر مارکس متفايز می گردد، به نظر من، مربوط به حفظ جوانبی از بازار کار است. پیرامون این نکته لازم است که ابهامی بسیار جدی رفع گردد. از نظر مارکس، بازار کار به مفهوم مزدگیری است، و مزدگیری رابطه ای است از گردش خاص شیوه تولید سرمایه داری، زیرا که مبتنی بر جدالی میان فروشنده نیروی کار، که قادر وسایل تولید است، و خریداری که وسایل تولید را در تملک خود دارد، می باشد. ولی مارکس هیچ توضیحی درباره روش و چگونگی توزیع نیروهای کار در شیوه تولید کمونیستی نمی دهد. در عین حال که همه چیز شسان از آن دارند که وی هرگز توزیع مبتنی بر تحکم به وسیله دستگاه اداری را مورد نظر نداشته است - سیستمی که در هیچ جایی، حتی در نظام شوروی، به استثنای کار اجباری در اردوگاههای کار، به منته ظهور نرسیده است (صرفنظر از برخی تدبیر موقتی آن نظام، نظیر صدور گذرنامه داخلی، یا اوضاع ناشی از واقعیات مشخص مانند بستگی کارگران به بنگاهی معین به دلیل مزایای اجتماعی که برای آنها به ارمغان می آورد). در هر حال چگونه می شود میان عرضه و تقاضای کار بر حسب بنگاهها و رشته های تولیدی مختلف، به طریقی غیر از قیمت یا عامل معنادل کننده اجتماعی دیگری، تعادل برقرار کرد؟ مارکس در این زمینه، به طرح این نکته هر کس مطابق کارش دریافت خواهد کرد، اکتفا کرد و به این ترتیب این مسئله را به طور کامل در ابهام رها نمود. بنابراین باید اقدام به تکمیل و تصحیح دیدگاههای وی در این باره نمود. ولی سوسياليسم، در وضعیتی که خریدار و فروشنده نیروی کار مستقیماً در بنگاههایی که به شکل دموکراتیک اداره می شوند، عوامل واحدی هستند، بالغه مزدگیری مشخص می شود (برخلاف سیستم شوروی، که دولت - مالک، بسیار دور از چیزی بود که نمایندگی شهروندان به شمار می رود). بنابراین جنبه هایی از بازار کار، کمایش مهم بر حسب مدل یا تفاوت های درنظر گرفته شده، وجود خواهد داشت. در حالیکه مزدگیری به هیچوجه در میان نخواهد بود. در اینجا ضروری است که به طور دقیقت، به جای بازار کار از بازار اشتغال سخن گفته شود.

اما در مورد روش تنظیم این بازار به گونه ای که به طور همزمان هم از وجود بیکاری ساختاری و هم از رشد زیاد ناپایابی در آمدها حل گیری شود، تمامی حالات ممکن می تواند در نظر گرفته شود، البته با توجه به تجربیات گوناگون تاریخی، تجاربی که استفاده از آنها هیچ

های کلان اجتماعی، هماهنگی سیستم تولید اجتماعی به سرانجام خواهد رسید. خلاصه کلام اینکه بحث بر سر حفظ مزیتهای ناشی از خودانگختگی مکانیسمهای بازار و استقلال تولیدکنندگان، توان با تأمین قدرت اعمال کنترل جامعه در مجموع خویش، بر آنچه که صورت می دهد، می باشد.

دومین موردی که سوسياليسم با بازار به چه ترتیبی است؟ با چه روشی باید به بازنگری مفهوم مارکس از سوسياليسم پرداخت؟

اولاً، سوسياليسم باید شماری از مناسبات کالایی را ضمن ایجاد تغییراتی در آنها، حفظ نماید. بیانید به طور مشخص صحبت کنیم: این واقعیت عرضه و تقاضا نیست که زیر سوال قرار دارد: چرا که حتی در سیستم مبتنی بر ارزش - کار، باید که خود این ارزشها در جایی تحقق یابد. آن کاری که در انطباق با تقاضای واقعی خریداران صورت نگرفته باشد، کاری است بیهوده و هرز. مارکس مدت مدیدی را صرف توضیح این نکته کرد که ارزش فقط در صورت مطابقت با ارزش مصرفی است که تحقق می یابد، و بنابراین آگاهی از قبل بدان، حتی در صورت کمک گیری از تحقیقات و پژوهش، غیرممکن است. ارنسن مدل، به قصد نجات برنامه ریزی، در اندیشه یک مشورت دموکراتیک دائمی بود تا بین وسیله تعیین نیازهای مردم از قبل میسر گردد. امری که کاملاً تحقق از برهه است، زیرا که در رژیم رقابتی محض و کامل، سود بنگاه حذف می گردد تا فقط برهه باقی بماند تا جایی که به حدکثر رساندن نرخ سود جایش را به حدکثر رساندن برهه می دهد. دقیقاً همینجاست که به نظر می رسد که مکانیسم اعتبار (با برهه) را نمی توان از اقتصاد سوسیالیستی حذف کرد، چون که امکان تعادل میان پس انداز و سرمایه گذاری را فراهم می کند و تولیدکنندگان را به استفاده با حساب و کتاب و صرفه جویانه از منابع تشویق می نماید (بر عکس، این مسئله را قبل از سیستم اقتصادی شوروی مشاهده کرده ایم که حذف تقریباً کامل برهه به چه ترتیبی در اتلاف منابع نقش داشته است، منابعی که استفاده از آنها بدون هیچ خرجی صورت می گرفت). ولی در صورت حفظ برهه، بازگشت از سیستم ارزشها، اگرچه ارزشهاي بازار باشد، به سیستم قیمت، و بنابراین به "جهان دلفریب"، الزامی است (این کار آیی کالایی، به بهای بروز نوعی خدشه در سیستم فراهم می آید). اما این به این مفهوم نیست که مکانیسم بینایین اقتصاد سرمایه داری، اقتصادی مبتنی بر سود و برای سود، برقرار می شود، اگر سود بنگاه به آن ترتیب حذف شود و اگر برهه نصیب اداره کنندگان سرمایه نگردد. خلاصه کلام اینکه به نظر بسیار دشوار می رسد که بتوان از مکانیسم اعتبار با برهه، حداقل برای دوره تاریخی بسیار طولانی، صرفنظر کرد، چیزی که به نظر نمی رسد مارکس آن را دریافته بود. ولی روشن است که برهه در اینجا اصل راهبر نخواهد بود، بلکه بر عکس و همانطور که قبلاً گفته ام این اصل به حدکثر رساندن در آمدهای ناشی از کار است که راهبر می باشد.

تحصیص سرمایه متناسبن بهره، طی دوره سوسياليسم، به سختی قابل اجتناب می گردد. فراتر رفتن در این بحث، در واقع، ورود به بحث ارائه مدل و در نتیجه خروج از بحث کلی ما می باشد.

بالاخره مناسبات سوسياليسم، اگرنه کمونیسم، با بازار به چه ترتیبی است؟ با چه روشی باید به بازنگری مفهوم مارکس از سوسياليسم پرداخت؟

اولاً، سوسياليسم باید شماری از مناسبات کالایی را ضمن ایجاد تغییراتی در آنها، حفظ نماید. بیانید به طور مشخص صحبت کنیم: این واقعیت عرضه و تقاضا نیست که زیر سوال قرار دارد: چرا که حتی در سیستم مبتنی بر ارزش - کار، باید که خود این ارزشها در جایی تحقق یابد. آن کاری که در انطباق با تقاضای واقعی خریداران صورت نگرفته باشد، کاری است بیهوده و هرز. مارکس مدت مدیدی را صرف توضیح این نکته کرد که ارزش فقط در صورت مطابقت با ارزش مصرفی است که تحقق می یابد، و بنابراین آگاهی از قبل بدان، حتی در صورت کمک گیری از تحقیقات و پژوهش، غیرممکن است. ارنسن مدل، به قصد نجات برنامه ریزی، در اندیشه یک مشورت دموکراتیک دائمی بود تا بین وسیله تعیین نیازهای مردم از قبل میسر گردد. امری که کاملاً تحقق از برهه است، زیرا که در رژیم رقابتی محض و کامل، سود بنگاه حذف می گردد تا فقط برهه باقی بماند تا جایی که به حدکثر رساندن نرخ سود جایش را به حدکثر رساندن برهه می دهد. دقیقاً همینجاست که به نظر می رسد که مکانیسم اعتبار (با برهه) را نمی توان از اقتصاد سوسیالیستی حذف کرد، چون که امکان تعادل میان پس انداز و سرمایه گذاری را فراهم می کند و تولیدکنندگان را به استفاده با حساب و کتاب و صرفه جویانه از منابع تشویق می نماید (بر عکس، این مسئله را قبل از سیستم اقتصادی شوروی مشاهده کرده ایم که حذف تقریباً کامل برهه به چه ترتیبی در اتلاف منابع نقش داشته است، منابعی که استفاده از آنها بدون هیچ خرجی صورت می گرفت). البته می توان از اینجا ویژگی تولید کالایی به شمار می رود همان رقابت تولیدکنندگان است که اعلام ارزشهاي متغیر است برای کار مؤثر مصرف شده را در پی دارد (برخی کمی بالاتر و برخی دیگر پائینتر، همانطوری که مارکس به هنگام تحلیل ارزش بازار توضیح می دهد). البته می توان حالتی را متصور شد که تولیدکنندگان ضمن پذیرش امکان افزایش یا کاهش قیمت بر جای میزان تقاضا، با هماهنگی در میان خویش بر سر فروش محصول خود به قیمتی واحد به توافق دست یابند. در این حالت، سیستم ارزشهاي بازار همچنان بر جای می ماند اما این ارزشها دیگر ارزشهاي کالایی به معنی دقیق و درست آن نمی باشد. سیستمی که بین ترتیب مزیتهای عامل رقابت از آن حذف خواهد شد. همین است اولين نکته ای که حول آن سوسياليسم با بازار از سوسياليسم موردنظر مارکس متفايز می شود. در سوسياليسم با بازار هنوز نووعی از آثارشی تولید وجود خواهد داشت. ولی این آثارشی به خصوص با تسلی به اشکال گوناگون همیاري، که در اینجا نمی توان به جزئيات آنها پرداخت، اصلاح خواهد شد. اشکالی که موجب کاهش این آثارشی و در عین حال بخشیدن شفافیت بیشتر به مکانیسم تشكیل قیمتها می گردد. از سوی دیگر، با برنامه ریزی می توان این مکانیسم را، اگر چه به طور غیرمستقیم، هدایت نمود، به همان ترتیب که با تعیین از پیش بخشی از نیازها، در جهت گزینه

می توانند به همان صورت یا با تغییراتی حفظ گردند و کدامها حذف شوند، خود بحث گسترشده دیگری است. اما، آیا با تغییر و تبدیل این چند نکته در مفهوم مورد نظر مارکس از سوسيالیسم و از کمونیسم، ما به طور کامل در ورطه داستانهای تخلی علمی خواهیم غلطید؟ اینها چه جایگاهی به ویژه در زمینه جهانی شدن سرمایه داری دارند؟ در اقع، موضوع نه بر سر ساختن آینده بلکه بر سر قدری جان بخشیدن به ایده مربوط به جامعه آلترناتیو است، موضوع بر سر تعیین چند نقطه عزیمت و کوشش برای نوعی مدل سازی به منظور ارائه ابزارهایی برای نقد (اما نه خلی اتوپیایی) وضعیت کنونی، و همچنین تدقیق جهت گیریهای ممکن آتی، می باشد. درباره مابقی مسائل، ما به خوبی واقفیم که تاریخ به گونه ای مبهم، پاورچین، پاورچین و تا اندازه زیادی غیرقابل پیش بینی، جریان می یابد و تئوریها فقط به میزانی آنکه می توانند در ارائه مدلی از آن کارساز باشند. آنچه که من طرفدار آنم عبارت از این با اینهمه، نمی بایستی چشم خود را بر این نکته نیز فرو بست که حرکت پاورچین، پاورچین می تواند کمی بیشتر تجربه آموزی علمی را در بر داشته باشد و خرد ما نیز کمی بیشتر سازندگی را. آیا همین نکته، اگر چه به صورتی زیادی علم گرایانه، خواست و آرزوی بزرگ مارکسیسم نبود؟

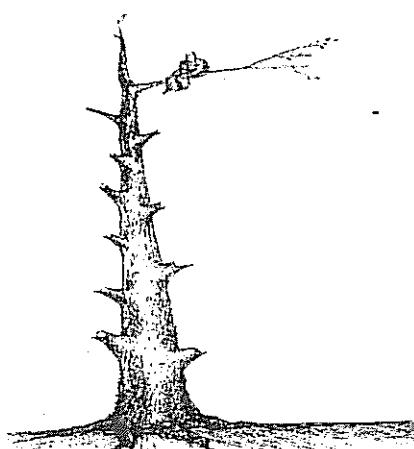
اشاره: تونی آندره آنی، پژوهشگر و فیلسوف فراشسیو و نویسنده مقالات و کتابهای متعددی پیرامون مباحث نظری سیاسی و اجتماعی است. از جمله آنها از جامعه تاریخ در دو جلد، گفتاری در باره نابرابری انسانها (با همکاری مارک فری) و موضوع علوم اجتماعی است. وی عضو هیئت تدارک و برگزاری گردهمایی بین المللی یکصد و پنجاهمین سالگرد انتشار مانیفت کمونیست در ماه مه ۱۹۹۸ بود و مقاله حاضر نیز به همین مناسبت ارائه شده است.

مناسبات تولیدی کمونیستی سخن بگوییم تا درباره سیستمی به طور کامل قابل توصیف با مفاهیم. دوم اینکه به نظر من سوسيالیسم با بازار در برگیرنده گرایش‌های دیگری جز سرمایه داری است و به فین خاطر زیندۀ نامش می باشد. آنجا که به واقعیت سیستم اجتماعی مختلط و ترکیب آن از منطقه‌ای متناقض، استناد شود، در جواب خواهم گفت که این چیز جدیدی نیست. به عقیده من، چنین چیزی قبل این، در نظام کیتیزی و در سیستم شوروی وجود داشته است: در اولی به نظر من نقش مسلط با سرمایه داری بوده است و در دومی با سرمایه داری دولتی. به هر حال از زمان ظهور سرمایه داری تاکنون، سرمایه داری همواره تحت اشکال غیرخالص وجود داشته است. و این به عقیده من یک قانون تاریخ مدرن است که بنا به آن، تناقض اصلی از تناقض میان سیستمهای اجتماعی (یا، به تعبیر مارکس، شیوه‌ای تولیدی) همراه است با هم در یک فرماسیون اجتماعی واحد، به تناقض میان سیستمهای اجتماعی در بطن واحدهای تولیدی جایجا شده است. آنچه که من طرفدار آنم عبارت از این است که ظهور برخی چون‌منطق کمونیستی در این جامعه جدید آغاز خواهد شد و این که آشکار شدن مناسبات اجتماعی سوسيالیستی - که هنوز، به لحاظ تئوریک، بیان مناسبی نیافرند - در آن هنگام می تواند در خدمت سلط آنها بر مناسبات اجتماعی سرمایه داری، در قلب مهمترین نهادها، قرار گیرد.

بالاخره در زمینه کاهش نقش دولت، به گمان من می شود حداقل خطوط اصلی آنرا ترسیم کرد. کارکردهای سیاسی، حتی در یک جامعه کمونیستی، به همان ترتیب که گاهی از برخی نوشته‌های مارکس مستفاد می شود، حذف خواهد شد. در جامعه ای که کمتر از جامعه سرمایه داری تصادمات و تنازعات وجود نخواهد داشت - زیرا، اگرچه آناتاگونیسم اجتماعی بدون شک به میزان زیادی کاهش خواهد یافت، اما دموکراسی عمومیت یافته خود سبب بروز اشکال جدیدی از تنازعات خواهد گشت - مخصوصاً باید حقوق در آن رشد و انتشار بیشتری داشته باشد (بر عکس این مسئله را در جامعه شوروی دیده ایم که ضعف حقوق به چه میزان راه را برای بروز تماشی اشکال سرکوب فراهم ساخت). کاهش نقش دولت به هر صورت به مبنای گسترش دموکراسی مشارکتی در مستقیم ترین اشکال ممکن، از سطح بنگاه یا محله تا سطح نهادهای مرکزی خواهد بود. زیرا که تاریخ نشان می دهد که دولت فقط یک شکل خاص از اعمال و اجرای کارکردهای سیاسی است، شکلی که در آن کارکردهای مزبور تو سطع عوامل (ماموران) تخصصی و دایعی تحقق می یابند، و این مفهومی از دولت است که اشارات متعددی از بنیادگزاران مارکسیسم نیز دال بر آن دارند. اما اینکه این نهادهای دموکراسی سوسيالیستی، حتی کمونیستی، چگونه و به چه ترتیبی خواهند بود و کدام دستاوردهای عصر سرمایه داری خدشه ای نمی باید بر تخصیص معلوم نیروی کار وارد سازند. اینها در هر حال اتخاذ سیاستی فعال را اقتضا می کنند (به مراتب فعالتر از آنچه که مثلاً امروزه در چین جریان دارد).

چهارمین نکته - و نه کم اهمیت ترین آنها - که حول آن سوسيالیسم با بازار از سوسيالیسم مارکس فاصله می گیرد، به وجود طبقات اجتماعی و مبارزات طبقاتی طی دوره سوسيالیسم برمی گردد. مارکس فکر می کرد که با اجرای اصل به هر کس برحسب کارش و با دموکراسی اجتماعی، طبقات محو خواهد شد. در اینجا با دیدگاهی به طور اخص اتوپیایی مواجه می باشیم که حاوی به خصوص توهمند زیادی درباره دموکراسی، با تمامی تفاوتی که می تواند با دموکراسی بورژوازی در بر داشته باشد، است. من قصد باز کردن این بحث را ندارم، اما فکر می کنم محو طبقات وظیفه ای است که هیچگاه به پایان نرسیده و بیشتر فرایندی گرایشی است. از میان تماشی تئوریستهای بزرگ مارکسیست، بدون شک این مائو است که دقیق ترین دریافت از این مسئله را داشته و برخی از بهترین استدلالات را ارائه کرده است.

اینک می توانم به منظور روشن کردن دیدگاهم نسبت به سوسيالیسم و کمونیسم، به سرعت به نتیجه گیری پیردادم. من نه طرفدار سوسيالیسمی مخالف کمونیسم هستم، و نه طرفدار کمونیسمی مخالف سوسيالیسم. من به سوسيالیسم به مقابله دوره ای انتقالی به سوی کمونیسم، دوره ای که می تواند قرنها طول بکشد و حتی هرگز به مقضی نرسد، نگاه می شود که برای پیرون آمدن از آن انقلابهای جدیدی الزامی گردد. چنین سوسيالیسمی، که می توان آنرا برای ششان دادن جنبه تاریخی جدیدش به گونه دیگری نامید، اولین مرحله از کمونیسم نیست بلکه، راهی است به سوی این نخستین مرحله، که خود باید بازآفرینی شود. همچون هر دوره انتقالی، این دوره ضرورتاً مختلط، مبهم و متناقض است. در آن واحد حاوی مناسبات اجتماعی کمونیستی و سرمایه داری است. برای من حرف آنها ای که در اعتراض می تواند بگویند که در این مدلها هنوز خیلی از جوابات سرمایه داری وجود دارد، کاملاً قابل فهم است. اما من در مقابل آنها دو چیز را قرار می دهم: اول به طور مشخص، برداشت خود را از کمونیسم برای من توضیع دهید. اگر در جواب، سخن از مرحله فراوانی تولیدات، مرحله ای که کار دیگر میزان سنجش چیزها نیست، که دیگر نیازی به محاسبه بر مبنای ارزش نیست، که جدایی میان کار یدی و کار روشنگری از بین خواهد رفت، که هر کس به اندازه نیازهایش دریافت خواهد کرد، بگویند، به شما خواهم گفت که تنها اتوپیایی ترین جنبه های اندیشه مارکس را گرفته اید. مارکسی که در عین حال به کمونیسم همچون یک سیستم واقعی اقتصادی و اجتماعی می اندیشید. به همین خاطر است که من ترجیح می دهم درباره برخی

"گوش هایتان را باز کنید"

چ: به نظر من در دولت آلسان سیاستمدارانی وجود دارند که از وجود تروریسم دولتی در کلمبیا ناراحت هستند. این در این معناست که دولت کلمبیا مشروعیت خود را از دست داده است و این قضیه باعث شده که جریان های دیگری و بویژه نیروهای دست چپی چون ما، وزنه ای برای مذاکره دو طرفه باشند.

س: گفته می شود که سازمان ملل به شما پیشنهاداتی برای حل مشکل مالی آنان نموده که طبعاً قصد زیر نفوذ قرار دادن چریک ها را نیز دنبال می کند.

چ: (با خنده) البته پیشنهادات زیادی به ما شده، به طور مثال از طرف یکی از بانک های مهم امریکایی که بخشی از بانک جهانی است. اما آن چه که برای ما مهم است به رسمیت شوردن ۲ مسئله است اول این که ما یک نیروی شناخته شده ایوزیسیون هستیم و دو ما حق داریم که قوانین مالیاتی خود را پیش ببریم. زمانی که پیشنهادات ما عنوان شد برخی اظهار کردند که چه کسی ضمانت می کند که ELN با این پول ها دوباره در صدد سازماندهی عملیات دیگری نباشد. به نظر ما این سوال بسیار غیرواقعی است. درست آنست که بگوییم برای چه ELN باید مبارزه سیاسی - ظاهی خود را کنار بگذارد. مانند گذاریم کسی برای ما مبارزه و سیاستمن را دیکته کند. اما حاضریم که راجع به سیستم مالیاتی جدید مذاکره و بحث کنیم که در آن از گروگان گیری سرمایه داران و دامداران بزرگ حذر نماییم.

س: شما در چند روز گذشته در ژنو با نمایندگان مجلس کلمبیا یک قرارداد امضا نمودید که در آن شما قول داده بودید که نماینده ای از ELN در جلسه مجلس شرکت کند ولی این قول در اولین مرحله از طرف چریک ها رد شد زیرا که آنها بر این نظرند که هیچگونه اختیاری برای سخنگوی چریک ها در مجلس وجود ندارد و حتی یکی از مسئولین ELN گفته که اگر نمایندگان مجلس با چریک ها صحبتی دارند می باید به منطقه آنها بیایند. چ: فکر می کنم پیشنهاد خوبی بود چون صلب سرخ جهانی مسئولیت این امر را به عهده گرفته بود. در السالوادور نیز چنین اقدام مشابه ای انجام شد و مسئله ای پیش نیامد... س: خواست شما از مجلس چه بود؟

چ: در دیداری که در ژنو داشتم اتفاق جالب افتاد. من از نمایندگان مجلس سوال کردم که چند نفر از شما دو سال پیش از طرف دادگاه عالی، پای میز محاکمه قرار گرفتند؟ (آن زمان مجلس دادگاهی برای نمایندگانش ترتیب داد که حدود ۱۱۰ نماینده مجلس به عنوان متهم می باید در آن دادگاه شرکت می کردند. اما هیچ کدام پای این کار نیامدند). از آنها سوال کردم که فکر می کنید جلسه بعدی مجلس را در زندان تشکیل خواهد داد؟ و آنها جواب دادند که امکان دارد. بیینید با چه مجلسی

س: چگونه می توان از مذاکرات صلح سخن گفت و همزمان روی سرنگونی انقلابی رژیم حاکم تکیه داشت؟

چ: ما همراه با جنبش تووه ای برای آزادی و رهایی جامعه مبارزه می کنیم و خواهان استقرار یک جامعه سوسیالیستی در کلمبیا می باشیم و این که ما با جناح های مختلف دولت مذاکره نموده ایم به این معنا نیست که اهدافمان را فراموش کرده ایم. در ضمن این گفتگوها در شروع کار خود است و تا به امروز هیچ گونه توافقی بین طرفین صورت نپذیرفته است. ما نقطعه نظرات خود را خلی صریح برای کل رهبران مذهبی و یا غیرمذهبی و سیاسی دولت های اروپایی عنوان کرده ایم و خود را اپوزیسیون سوسیالیست معرفی نموده ایم.

س: فرد مسئول تعامل شما در اروپا یکی از ماموران پلیس آلمان (مایوس) بوده که به خاطر دشمنی اش با چپ ها معروف به کمونیست خور است. کسی که در سال های دهه ۷۰ با چپ های آلمانی شدیداً مبارزه کرده است. سوال اینجاست که چرا سازمانی مثل شما با چنین ماموریتی رابطه دارد؟

چ: این قضیه به سال های دهه ۸۰ بر می گردد. زمانی که سازمان مایوس شرکت آلمانی هانس مان که پروژه ساخت لوله های نفت و گاز شرق کلمبیا را به عهده داشت حمله نمود. ما در این عملیات تعدادی از تکنسین های آنها را گروگان گرفتیم تا بعد بتوانیم با این شرکت مذاکره نماییم. در گفتگوهای بعدی قراردادی بین ما و شرکت آلمانی منعقد شد که طی آن قرار شد آنها به سازمان مایوسات جنگی پیروزی از نکته تاکید می نماید که این سازمان با وجود مذاکره بر روی راه حل های اجتماعی در کلمبیا هرگز زیر بار سیاست خلع سلاح نیروهایش تخواهد رفت.

س: در ارتباط با روند صلح در کلمبیا به این امر اشاره داشته اید که از نظر تقسیمات کشوری به تقسیم کشور به مناطق مختلف تمايل دارید. آیا نفعه کشور سوئیس مورد نظرتان می باشد؟

چ: دولتمردان کلمبیا در تمامی مذاکرات صلح از این نقطه حرکت می کنند که گویا تمام مشکلات با از بین رفتن چریک ها و خلع سلاح آنان خاتمه می یابد. ما با پیشنهاد این مدل ساختاری قصد فهماندن این مسئله را به آن ها داریم که اگرچه حاضر به مذاکره با آنها هستیم ولی همچنان در صحنه سیاسی باقی مانده و نیروی مسلح خود را حفظ خواهیم نمود.

س: اگر درست فهمیده باشم شما خواهان برگشت نیروهای نظامی دولت از مناطق آزاد شده چریک ها می باشید و نه تقسیم کلمبیا به یک بوسنی - هرتزگوین دیگر؟ چ: واقعیت این است که خواست درازمدت ماوی دیگر سازمان های چریکی کسب قدرت سیاسی است. یعنی آن که در صورت گرفتن قدرت، ساختار اداری کشور تغییر خواهد کرد و دولتمردان کلمبیا باید این امر را بپذیرند که ما از اکثر مناطق کشور بافت جدیدی از سیستم دولتی را ایجاد کرده ایم که می باید مورد احترام و توجه آن ها قرار گیرد.

اشاره: مصاحبه ای با سخنگوی دولتی سازمان بزرگ چریکی کلمبیا که جهت اطلاع خوانندگان از شرایط فعلی و تجارب این سازمان از نشریه "خبره ای امریکای لاتین" (سپتامبر - اکتبر ۹۸) ترجمه و تلخیص شده است.

پابلو بلتران سخنگوی ELN در ماه ژوئیه در کفرانس کشیشان آلمانی با بسیاری از شخصیت های شناخته شده کلمبیا دیوار و نظرات سازمانش را درباره ای جنگ مسلح در کلمبیا اعلام داشت. وی در طول سفر اخیرش به اروپا با شخصیت های مختلف اروپایی نیز ملاقات هایی داشته است. سازمان ELN یک نیروی مستقل سوسیالیستی می باشد.

این مسافت بویژه برای زدودن شایعات و شبه هایی درباره این سازمان در آذمان عمومی جهان در رابطه با شایعه همکاری با دولت آلمان و بخصوص با مامور پلیس آلمان ورنر مایوس اهمیت داشته است. به همین منظور، پابلو بلتران در این مصاحبه رابطه سازمان خود با دولت آلمان را توضیح داده و بر این نکته تاکید می نماید که این سازمان با وجود مذاکره بر روی راه حل های اجتماعی در کلمبیا هرگز زیر بار سیاست خلع سلاح نیروهایش تخواهد رفت.

س: در ارتباط با روند صلح در کلمبیا به این امر اشاره داشته اید که از نظر تقسیمات کشوری به تقسیم کشور به مناطق مختلف تمايل دارید. آیا نفعه کشور سوئیس مورد نظرتان می باشد؟

چ: دولتمردان کلمبیا در تمامی مذاکرات صلح از این نقطه حرکت می کنند که گویا تمام مشکلات با از بین رفتن چریک ها و خلع سلاح آنان خاتمه می یابد. ما با پیشنهاد این مدل ساختاری قصد فهماندن این مسئله را به آن ها داریم که اگرچه حاضر به مذاکره با آنها هستیم ولی همچنان در صحنه سیاسی باقی مانده و نیروی مسلح خود را حفظ خواهیم نمود.

س: اگر درست فهمیده باشم شما خواهان برگشت نیروهای نظامی دولت از مناطق آزاد شده چریک ها می باشید و نه تقسیم کلمبیا به یک بوسنی - هرتزگوین دیگر؟

چ: واقعیت این است که خواست درازمدت ماوی دیگر سازمان های چریکی کسب قدرت سیاسی است. یعنی آن که در صورت گرفتن قدرت، ساختار اداری کشور تغییر خواهد کرد و دولتمردان کلمبیا باید این امر را بپذیرند که ما از اکثر مناطق کشور بافت جدیدی از سیستم دولتی را ایجاد کرده ایم که می باید مورد احترام و توجه آن ها قرار گیرد.

رابطه ما درست مثل رابطه دو پسرعمو با یکدیگر است. از نظر سیاسی نیز فرق چندانی با هم نداریم. ولی اینکه دو سازمان چپ وجود دارد به نظر من خیلی عالیست و قدرت انتخاب برای مردم وجود دارد. در مناطقی که ELN و FARC وجود دارند و مبارزه می‌کنند اگر یکی از آنها از محدوده حقوقی خود سوء استفاده نماید مردم می‌توانند به سازمان دیگر شکایت نمایند و این خود باعث می‌گردد که روی مسائل مختلف بحث گردد. حقیقت امر اینست که ما یک فامیل از دو خانواده مختلف هستیم. س: شما کماکان یک انقلاب مسلحانه را تدارک می‌بینید فکر نمی‌کنید که این روش دیگر کارساز نخواهد بود؟

ج: انقلاب‌ها ریشه تفاضلی تغییرات اجتماعی اند و وظیفه ما در کلمبیا اینست که با قهر انقلابی، خواست‌های اجتماعی را در مقابل دولت سرکوبگر و نظامی کلمبیا پیش ببریم. در جامعه ای که حکومتگران حاضر به گوش دارند به حرف‌ها نیستند می‌باید گوش هایشان را با زور اسلحه باز نمود و ما این کار را خواهیم کرد.

سیاست جدید اتحادیه‌های کارگری در اروپا

هاینس بیرباخ

از نشریه سوسیالیسم شماره ۹۵-۹۸

ترجمه: ناهید

اروپا در حال جنب و جوش است. زیرا که تحت تاثیر سیاست اروپا (واحد پول اتحادیه اروپا) به اقتصاد واحد و سیاست پولی مشترکی نزدیک تر می‌گردد که خود علتی دیگر برای پیش از پیش اروپایی تر شدن وضعیت زندگی در اروپا می‌باشد.

در این میان سؤال مهمی که افکار عمومی اروپا را به خود مشغول داشته است چگونگی تکامل و پیشرفت اقتصاد این کشورها و به طور مشخص سیاست در زمینه ایجاد اشتغال و امنیت اجتماعی در نهادها و محیط‌های کاریست. در شرایطی که نهادهای سیاسی و به ویژه سرمایه داران روند تغییر و تحولات اتنی را مدنظر قرار داده اند و درک و دریافت مشخص خود را از یکی شدن اروپا فرموله می‌نمایند، سیاست اتحادیه‌های کارگری در وضعیتی بطئی قرار داشته و تقریباً امکان تاثیرگذاری بسیار اندکی را در این مقطع بر روی اقتصاد جدید اروپا دارند.

روشن است که التراتیوهای اجتماعی دیگری در مقابل نئولیبرالیسم اروپایی سازمان خواهند یافت. اما آن نهادهای سیاسی ای که به طور مثال پشت دولت فرانسه قرار گرفته اند و کمتر به کارکرد و قدرت اتحادیه‌های کارگری بها می‌دهند به این امر باور ندارند که برای تغییر در سیاست اشتغالی موجود و برای کوتاه کردن ساعت‌کار و بالا رفتن قدرت

حدود ۲۰۰ هزار کودک از بیماری‌های ویروس در کلمبیا جان می‌سپارند. جامعه کلمبیا به سوی یک جامعه سیاسی پیش می‌رود و مهم تر این که نیروهای نظامی خود در مردم احساس مقابله را بوجود آورده اند. دولت ترورهای خود را چند برابر کرده است و این کشتن را به حدی رسانده که مردم به ما رجوع می‌کنند و می‌گویند که خود را خلع سلاح کنید تا بیشتر کشته نشود... اما بهر جهت در جامعه جنبش‌های مطالباتی و برابری خواهانه رشد نموده است و ماسعی خواهیم کرد در جریان مذاکرات خود چیزی را دنبال کنیم که صلح در راه رسیدن جامعه به مساوات و برابری باشد و نه چیز دیگر.

س: به چه دلیل شما ارتباش را بعنوان نیروی طرف مذاکره قبول ندارید؟

ج: سوال مهمی است. اگر ما ارتباش را بعنوان یک قدرت محذا به رسمیت بشناسیم باید پیش‌بریم که تمام آنها می‌هم که خود را پشت ارتباش پنهان نموده اند در آمان باشد و توجیه گردند آنها بخاطر جنایت‌های جنگی ای که ارتباش و قدرت‌های پشت ارتباش انجام داده اند غیرقابل بخششند.

س: شما عنوان نموده اید که ارتباش کلمبیا از سوی آمریکا پشتیبانی می‌شود در حالی که در هفته گذشته رژیم واشنگتن خواهان برکناری تعدادی از سران ارتباش و املا

حتما در منطقه چریک‌ها انجام خواهد پذیرفت.

ما در آنجا تمام امکانات را فراهم نموده ایم ولی می‌خواهیم که در طول مذاکرات و فرارها، ارتباش دست به هیچ گونه عملیات نظامی نزند و همینطور شرکت کنندگان در این جلسات بعداً مورد اذیت و آزار قرار نگیرند.

در این صحبت باید کسانی شرکت نمایند که درگیر این جنگ بوده و از فقیرترین افسار جامعه کلمبیا هستند که حق هیچ گونه رایی در جامعه به آنها داده نشده است...

س: در آستانه صحبت از جامعه ای در کلمبیا می‌شود که قربانی جنگ مسلحانه چه از سوی راست و چه از طرف چیز گردیده است.

نظرتان در این باره چیست؟

ج: دولت و چریک‌ها به هیچ وجه با هم قابل مقایسه نیستند. ما هرگز دست به قتل عام نزدیک گردیم بدنیان متفاوت شخصی و یا خواست

های اقتصادی نموده ایم. مسئله ما صرفاً راهیابی درست جامعه برای ایجاد شرایط بهتر زندگیست. در جامعه ما تفاوت مهم میان اکثریت جامعه که فاقد هیچ چیزی نیست و اقلیتی است که تمام امکانات را در اختیار دارد.

در واقع تفاوت‌ها در همین جاست.

س: آیا در کلمبیا جنبش‌های اجتماعی وجود دارد که حول مطالبات مشخص خود حرکت نمایند؟

ج: بله. اما متأسفانه با ترس. در سال‌های گذشته و در طی مراحل جنگ داخلی به مردم فشار زیاد آمده است و به همین دلیل بسیاری به این نتیجه رسیده اند که صلح با برابری

دهم که فرمانده چریک‌های FARC یعنی سیمون بولیوار با وجود فریض جسمی از حالت بیهوشی بیرون آمدند و اکنون سالم می‌باشد.

روبرو هستیم ولی با این وجود نمایندگانی هستند که واقعاً انتخابی اند و مزدگیر نیستند. ما می‌خواهیم این دست نمایندگان بحث‌های ما را بشنوند و ما نیز به حرف‌های آنها گوش دهیم و نظرشان را راجع به روند صلح و جنگ بشنوند.

س: شما با نمایندگان مجلس دقیقاً چه صحبت هایی کردید؟

ج: آنها می‌خواستند نظر ما درباره رفرم های سیاسی بدانند و ما در پاسخ عنوان کردیم که تازمانی که در ارتباش رفرم صورت نگیرد از هیچ رفرم سیاسی ای نصی توان صحبت کرد. بعد از قتل عام در منطقه Union Patriotica که حدود ۲ هزار فعال سیاسی تیرباران گردیدند دیگر هیچ دیوانه‌ای حاضر نیست در کلمبیا قانونی و علمی فعالیت کند. در کشوری که حتی نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌توان با دولت انجام داد...

س: کام بعدی شما در مذاکرات چه خواهد بود؟

ج: ما کماکان با نمایندگان گروه‌های مختلف اجتماعی و شخصیت‌های مختلف دولتی در تعاس خواهیم بود. مهترین سوال ما این است که اگر بخواهیم با آنها وارد مذاکره شویم دولت چه ضمانتی می‌دهد. البته این مذاکرات

حتما در منطقه چریک‌ها انجام خواهد پذیرفت. ما در آنجا تمام امکانات را فراهم نموده ایم ولی می‌خواهیم که در طول مذاکرات و فرارها، ارتباش دست به هیچ گونه عملیات نظامی نزند و همینطور شرکت کنندگان در این جلسات بعداً مورد اذیت و آزار قرار نگیرند.

در این صحبت باید کسانی شرکت نمایند که درگیر این جنگ بوده و از فقیرترین افسار جامعه کلمبیا هستند که حق هیچ گونه رایی در جامعه به آنها داده نشده است...

س: در آستانه صحبت از جامعه ای در کلمبیا می‌شود که قربانی جنگ مسلحانه چه از سوی راست و چه از طرف چیز گردیده است.

نظرتان در این باره چیست؟

ج: دولت و چریک‌ها به هیچ وجه با هم قابل مقایسه نیستند. ما هرگز دست به قتل عام نزدیک گردیم بدنیان متفاوت شخصی و یا خواست

های اقتصادی نموده ایم. مسئله ما صرفاً راهیابی درست جامعه برای ایجاد شرایط بهتر زندگیست. در جامعه ما تفاوت مهم میان اکثریت جامعه که فاقد هیچ چیزی نیست و اقلیتی است که تمام امکانات را در اختیار دارد.

در واقع تفاوت‌ها در همین جاست.

س: آیا در کلمبیا جنبش‌های اجتماعی وجود دارد که حول مطالبات مشخص خود حرکت نمایند؟

ج: بله. اما متأسفانه با ترس. در سال‌های گذشته و در طی مراحل جنگ داخلی به مردم فشار زیاد آمده است و به همین دلیل بسیاری به این نتیجه رسیده اند که صلح با برابری دهیم و مطالبات را مستقیم دارند. آنها فهمیده اند که از ۲ هزار قتلی که در سال گذشته صورت گرفته اند که این امر باور نداشتند و با جنگ داخلی بوده است. آنها فهمیده اند که سالانه

محکوم نمود و به دولت وقت سوئد پیشنهاد قطع رابطه با اتحاد جماهیر شوروی را داد. باشد اروپونیسم در احزاب کمونیست اروپایی، در سال ۱۹۷۷ گرایش مدافعان اتحاد شوروی از حزب انشعاب کرد و حزب کارگران کمونیست را بنیان نهاد.

بعد از فرپاشی دیوار برلین، حزب چپ برای ایجاد یک بلوك قدرتمند چپ، همسان با آنچه در اسپانیا به وجود آمده بود، گام برداشت و با حزب سوسیالیست چپ سوئد که گرایش بین العلی چهارم را نصایندگی می کند در انتخابات ۱۹۹۱ لیست مشترکی را ارائه نمودند. در همین سال حزب چپ تلاش نمود که برخانی را که در رابطه با حقوق بخش خدمات دولت ایجاد شده بود دامن بزند و به این ترتیب حزب سوسیال دموکرات را برای تأمین حقوق کارکنان این بخش تحت فشار قرار دهد.

مسایلی که در شوروی سابق و اروپای شرقی رخ می داد در حزب چپ کمونیست سوئد نیز بحران هویت را باز دیگر مطرح نمود. بسیاری از رهبران حزب به طرف سوسیال دموکراتها تعامل پیدا نمودند و آنها که باقی ماندند نام حزب را به حزب چپ تغییر دادند. کمونیست از نام حزب حذف شد و جناح راست در حزب قدرت گرفت. این گرایش در اعضای حزب و اتحادیه های کارگری و وزنه اصلی را یافت. در چنین مقطعی، گوردون شیمان در سال ۱۹۹۴ به رهبری حزب انتخاب شد. کسی که زندگی سیاسی اش را به عنوان یک کمونیست شکل نداده بود. او اولین زنی بود که به رهبری یک حزب پارلمانیستی در سوئد انتخاب گردیده بود. شیمان در دهه هفتاد، دوره کوتاهی عضو یک جریان ماثوئیستی شده بود.

پائیز ۱۹۹۴ لحظه مهمی برای حزب چپ به شمار می آید. مقابله با سیاست صرفه جویی سوسیال دموکراتها، محبویت مردمی حزب را به دنبال آورد. حکومت جدید سوسیال دموکرات برname ای با ۱۶۶ میلیارد کرون صرفه جویی در اقتصاد دولت رفاه خود به مزدگیران تحمل کرده بود. برنامه ای که تمامی بیکاران، گیرندهان کمکهای اجتماعی و... را بیش از پیش تحت فشار قرار می داد، اقتشاری که در واقع رأی دهنگان اصلی به سوسیال دموکراتها بودند.

در سال ۱۹۹۵ حزب سوسیال دموکرات سوئد از حزب چپ فاصله گرفت و برنامه صرفه جویی خود را با حزب لیبرال مرکز در میان نهاد. علت اصلی برای چنین تعاملی به حزب لیبرالها در واقع موضع انتقادی حزب چپ نسبت به اتحادیه اروپا بود.

همکاری جدید میان سوسیال دموکراتها و لیبرالها، حزب چپ را در انتخابات اخیر از موقعیت بهتری برخوردار نمود و توافضت با شعار عدالت، در میان بیکاران و اقتشار کم درآمد محبویت بیشتری پیدا کرد. رأی دهنگان به حزب چپ این بار در چشم و حافظه تاریخی خود به جای سوسیال دموکراتهای سنتی سوئد، که برای رفاه اجتماعی مبارزه می کردند، حزب چپ را می دیدند.

مهم تر ایجاد یک سیاست کاری نوین که بتواند تولید و باز تولید کالا را بهبود بخشد در دستور کار قرار گیرد. هم چنین تلاش شود که موقعیت چند ملیتی ای که در اروپا وجود دارد بعنوان یک نقطه مثبت در نظر گرفته شود و مرزها در اروپا باز نگهداشته شده و به پدیده مهاجرت بمتابه یک مسئله مثبت در راه پیشرفت فرهنگ اروپا نگریسته شود.

۴- اتحادیه های کارگری اروپا می باید برای گسترش و پر محتوی کردن خود مرزها را در نوردهی و تبدیل به یک جنبش عمومی گردند و توان رهبری تلاطمات اجتماعی را بدست آورند. اتحادیه های کارگری باید این موقعیت را پیدا نمایند که در مقابل سرمایه داران دست به مبارزه زده و به جلو گام بردارند.

۵- ایجاد یک آلترناتیو فرهنگی اجتماعی. چنین آلترناتیوی تنها از راه برخوردهای اجتماعی است که شکل خواهد گرفت. اتحادیه ها می باید در کنار چنین آلترناتیوی روی سیاست های مختلف در حوزه های اقتصادی و صنعتی و مالیات ها روی پیشنهادات مختلف کار و بررسی نمایند.

حزب چپ سوئد

در انتخابات پارلمان سوئد که در ماه سپتامبر ۹۸ برگزار شد، حزب چپ سوئد (حزب کمونیست سابق سوئد) در واقع برندۀ اصلی این انتخابات بود. این حزب از سال ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۸ همیشه حد نصابی بین ۲ تا ۶ درصد آرا را در انتخابات پارلمانی سوئد به دست می آورد اما این بار آرای خود را به حد ۱۲٪ رسانید. طی آمارگیری تقریباً ۲۷٪ بیکاران، ۲۰٪ اعضا اتحادیه های کارگری سوئد (LO) که ۴۸٪ کارگران را تحت پوشش دارد به حزب چپ رأی داده اند.

حزب چپ در حال حاضر سومین نیروی بزرگ سیاسی در سوئد می باشد. سوسیال دموکراتها که همیشه حزب در قدرت سوئد می باشند همیشه در شک و تردید برای انتخاب مؤتلفین حزبی برای تشکیل دولت به سر می برد. آنها با حزب چپ و حزب سبزها قرار میتبینی بر یک همکاری طولانی مدت بسته بودند که چهار سال طول کشید. سوسیال دموکراتها و حزب چپ برای حد نصاب اکثریت نایندگان مجلس یک رأی کمتر از ۲۹۴ نفر را به دست آوردند. پرسون، نخست وزیر سوسیال دموکرات، خواستار آن نیست که قدرت دولت را با این دو حزب تقسیم نماید و چشم امیدش به بیرون از این بود.

در این رابطه لازم است که رسیدگی به حقوق اساسی و پایه ای کارگران و وضعیت کار و زندگی آنها در اروپا در اولویت قرار گیرد تا مبارزه برای ایجاد اشتغال و بهتر شدن شرایط کار تضعیف نگردد. به این منظور می باید ساعات کار کوتاه و از همه

خرید عمومی به یک اتحادیه کارگری گستردہ و قوی نیاز خواهد داشت چرا که هژمونی تولیبرال ها در اروپا ارتباط مستقیم به چگونگی قدرت اتحادیه های کارگری دارد.

برای تاثیرگذاری هر چه قوی تر اتحادیه های کارگری در سیاست عمومی اروپا و این که این اتحادیه ها از قوانین سیاسی و اجتماعی بهتری برخوردار گردند، اجلاسی فراخوان داده شده است و قرار بر این است که نمایندگان اتحادیه های کارگری آلمان، فرانسه، ایتالیا، اسپانیا و سوئد در نشست مشترکی بر روی مسائل مختلف به گفتگو بشنیدن و مرکزی را برای بررسی موضوعات مهم اجتماعی و اتحادیه ای بوجود آورند. هدف اصلی این گرد همایی بیش بردن سیاست اتحادیه های کارگری اروپا بطور گسترده می باشد. اولین جلسه بین المللی گفتگو پیرامون مسائل اجتماعی اروپا در سوم اکتبر ۱۹۹۸ در فرانکفورت و در محل خانه اتحادیه کارگران تشکیل گردید. در این نشست بطور مشخص در رابطه با وضعیت این اجلاس راجع به چگونگی کار این مجمع و برنامه های آنی آن صحبت شد.

برای دستور کار این گرد همایی ۵ موضوع پیشنهاد شده است:

۱- بررسی چگونگی تکامل و پیشرفت اروپا و این که آیا این رشد و پیشرفت در عرصه اقتصادی همانند گذشته از سوی سرمایه و بازار مالی تامین خواهد شد و پول مشترک اروپا به عنوان رقیب در مقابل دلار آمریکا و یعنی ۳ اپن قرار خواهد گرفت؟ و یا این که اروپا با عنوان پلی مخالف تولیبرالیسم، تکیه بر فرهنگ و تاریخ خود داشته و دفاع از حقوق بشر و محیط زیست را هدف اصلی خود قرار خواهد داد؟

۲- ادامه گسترش دولت های سوسیالیست در کشورهای اروپایی - در این مورد شرط پشتیبانی از این دولت ها انجام تغییرات اجتماعی خواهد بود. تغییراتی که بتواند نقش زنان، خانواده، مطالبات اجتماعی و مسئله مهاجرت را مورد بررسی قرار داده و سیاست خود را نسبت به این مسائل اجتماعی روشن نماید.

۳- رشد و تکامل و بهبود قانون کار و شرایط زندگی در اروپا با توجه به این واقعیت که اتحادیه های کارگری عملانه کمی در عمل در ارتباط با سیاست دستمزدها و مالیه در راه عادلانه تقسیم نمودن ثروت اجتماعی از خود نشان داده اند و بیشتر تحت فشار سرمایه داران به پایین آمدن دستمزدها و صرفه جویی در مخارج زندگی تن داده اند.

در این رابطه لازم است که رسیدگی به حقوق اساسی و پایه ای کارگران و وضعیت کار و زندگی آنها در اروپا در اولویت قرار گیرد تا اینها برای ایجاد اشتغال و بهتر شدن شرایط کار تضعیف نگردد. به این تهاجم نیروهای پیمان ورشو به چکسلواکی را

گزارشی از پنجمین فستیوال تئاتر ایرانی

فستیوال تئاتر ایرانی که به مدت پانزده روز، از ۱۵ تا ۲۹ نوامبر، در شهر کلان آلمان به طول انجامید توافضت بار دیگر صدها تن از دوستداران تئاتر ایرانی و غیرایرانی را حول محور تئاتر تبعید دور هم جمع کرد و با موفقیت آن را به سرانجام رساند.

در این فستیوال ۵۵ گروه نمایشی حرفه ای و نیمه حرفه ای ایرانی و غیرایرانی از اقصی نقاط جهان شرکت داشتند که تعداد آنها به مراتب بیشتر از سالهای گذشته بود. تم نمایشها بسیار مقاومت، اما فصل مشترک اکثر آنها نگرش انتقادی به مسائل سیاسی و اجتماعی از نگاه یک تبعیدی و مهاجر ایرانی بود.

افتتاحیه فستیوال همراه با سخنرانی و خوشامدگویی از طرف مسئول اداره فرهنگ آلمان در شهر کلن و مدیر فستیوال بود. اجرای تعدادی از ترانه های ایرانی توسط گروه آوا و بعد نوبت نمایشنامه از خلکزار تبعید کاری از ناصر رحمنیزاد، از آمریکا، رسید. این نمایشنامه نیز کاملاً بیانگر دو نوع نگرش به مسئله تبعید و مهاجرت اجباریست.

در پایان همین روز نمایشنامه با کاروان سوخته اثر علیرضا کوشک جلالی به کارگردانی مجید فلاح زاده (مدیر فستیوال) به اجرا درآمد. این نمایشنامه نیز شرح حال یک کارگر خارجی (ترک) در آلمان می باشد که بعد از سی سال کار پر مشقت در کارخانجات، سرانجام همسر و دو فرزند و خانه اش که شرده کار سی سال او بوده است طعنه حیرتی می گردد که توسط عمال ضد خارجی در این کشور برپا گشته بود (ازم به تذکر است که این نمایشنامه برداشتی از جریان به آتش کشیدن خانه یک کارگر ترک در شهر زولن جن آلمان است که چند سال پیش رخ داد).

با خوانندگان و همکاران نشریه

* رفیق حسن - آخون

مطلوب شما پیرامون پاسخ به مقاله "محسن آرعن در نشریه عصر ما به دستمان رسید".

* رفیق محمود پهرنگ

مطلوب شما پیرامون "وظائف دمکراتیک" ما در خارج از کشور بدستمان رسید. با توجه به طولانی بودن مطلب و تحدیدت صفحات نشریه، از انتشار آن معدوریم. با تشکر قبولی امیدواریم در اینده با توجه به محدودیت امکانات نشریه مطالب کوتاه تری برایمان ارسال کنید.

* رفیق فرهاد

گزارش نخستین همایش پرسنل داستان نویسی ایران در تبعید به دستمان رسید. با تشکر قبلی، این مطلب بسیار طولانی تهیه شده و از حوصله و امکانات نشریه خارج است. سعی خواهیم کرد متن خلاصه شده ای از آن را در شماره اینده منتشر کنیم.

* رفیق سارا ارمینی

نوشته های شما، سلمان رشدی - نویسنده ای غربیزده و فلسفه را ازیاد نبریم، بدستمان رسید. با تشکر امیدواریم در اینده از آنها استفاده کنیم.

پیشنویس مصوبه پارلمان اروپا درباره حقوق بشر در ایران (همزمان با تحصن گروهی از ایرانیان مبارز در مقر این پارلمان: در استراسبورگ) به تصویب رسید

نظر به اینکه الف - در ایران یک موج قوی تعقیب و سرکوب علیه روشنگران مخالف، زنان، به خصوص خبرنگاران و نویسندهای برپا شده؛ ب - کم شدن پیرز دوانی، سردبیر انتشارات پیروز، قتل داریوش فروهر و پروانه فروهر در ۲۲ نوامبر؛ که از چهره های مشخص اپوزیسیون سیاسی بودند، مرگ مشکوک مجید شریف در ۲۵ نوامبر؛ از نویسندهای ایران فردا، قتل محمد مختاری؛ از بینانگاران کانون نویسندهای، قتل محمد مجعفر پونده؛

ج - آخرًا قوانینی در محدود کردن حق زنان تصویب شده به عنوان مثال به معالجه نقط توسط پژوهشکار زن؛

د - تعقیب بهایان با شدت تمام ادامه دارد؛ پارلمان اروپا با در نظر گرفتن مصوبه های قبلی درباره حقوق بشر در ایران

۱- قتلای مخالفین سیاسی و روشنگران و ترور را محکوم می کند.

۲- از رئیس جمهور و بقیه مراجع ایرانی می خواهد که تمام امکانات خود را برای پیدا کردن و

محاکمه مسئولین قتلها انجام داده و اقدامات لازم

را جهت تضمین امنیت تمامی شهروسان به عمل آورد و اقدامات لازمه را برای تأمین حقوق برابر

زنان انجام دهد.

۳- به رئیس جمهور خاتمی درباره آزادی رسانه ها توجه داده و از حکومت ایران می خواهد که اصلاحات ضرور در سیاست خود در مورد محدودیتهای آزادی بیان انجام دهد.

۴- به سازمانهای حقوق بشر امکان دسترسی بدون محدودیت جهت بررسی موارد نقض حقوق

بشر در ایران داده شود.

۵- از کمیسیون و شورای اروپا درخواست شود که از رابطه با مراجع ایران در موارد زیر استفاده کند:

روشن کردن موضع اتحادیه اروپا در طرد موج اخیر فشار و تعقیب مخالفین.

вшار به این مراجع جهت احترام به قراردادها و بین المللی علیه تبعیض در مورد زنان.

۶- از شورای اروپا و دولتها عضو می خواهد

که: بررسی کنند که آیا ایران باید به عنوان کشوری در

نظر گرفته شود که مقاضیان پناهندگی آن به عنوان یک قانون در کشورهای اتحادیه اروپا پذیرفته شوند.

و قایع اخیر ایران را در شورای امور عمومی به بحث گذاشته و طرد ادامه سرکوبها در داخل ایران را مورد تأثیر قرار دهد.

۷- از پارلمان می خواهد که این مصوبه را به کمیسیون و شورای اروپا و دولتها عضو و

به رئیس جمهور، حکومت و پارلمان ایران ارائه دهد.

بوقتن خبری تربیونال بین المللی علیه جنایات جمهوری اسلامی

اولین شماره بوقتن خبری تربیونال بین المللی در اوایل ماه دسامبر ۱۹۹۸ منتشر گردید. در مقدمه این شعاره آمده است که:

تدارک تربیونال بین المللی برای محاکمه رژیم جمهوری اسلامی، با استقبال وسیعی در سراسر جهان روپرتو شده است. سازمانها و احزاب سیاسی آزادیخواه، چپ و دموکرات ایران، از این پروژه اعلام پشتیبانی کرده اند. بیش از ۴۴ نامن، نهاد، شورا، کمیته، سازمان، اتحادیه و... دموکراتیک تاکون به عضویت اجلاس تدارک تربیونال بین المللی برآمده اند.

همگان می دانند که این پروژه از آن این یا آن گروه یا حزب و سازمان نیست. بلکه متعلق به همه آزادیخواهان، همه نیروهای چپ و دموکرات و همه افسار و طبقات و افراد و گروههای اجتماعی جامعه ماست.

اپوزیسیون جمهوری اسلامی وارد کارزار بین المللی وسیعی شده است تا گذارد جنایات جمهوری اسلامی، که در عرف بین المللی و حقوق بشر از مقوله جنایت علیه بشریت است، به دست فراموشی سپرده شود. یا در معاملات اقتصادی و سیاسی قدرتمندان حاکم و کشورهای اروپایی و آمریکایی، سوره همیستی مسالمت آمیز قرار گرفته و بر تجاوزات جمهوری اسلامی سرپوش گذاشته شود.

اعضای مجمع وسیع تدارک تربیونال بین المللی با تکیه به مردم ایران و آزادیخواهان سرتاسر جهان، همچنین افکار عمومی بین المللی و وسائل ارتباط جمعی مدرن، امیدوارند این امر مهم را مشترکاً به پیش برد و تشکیل تربیونال بین المللی را ممکن و حتمی کنند.

برای اطلاع عموم، از این پس خبرنامه تدارک تربیونال بین المللی همه اطلاعات و اخبار را در اختیار همگان می گذارد تا بتوانیم قدم به قدم ایجاد همیستگی کنیم و به هک مردم تحت ستم ایران دادگاهی مستقل از حقوقدانان بین المللی شناخته شده و مورد احترام تشکیل و نشان بدهیم و ثابت کنیم که رژیم جمهوری اسلامی ارتقاگی سیاسی و اجتماعی است. چشم امید ما به مردم، نشریات، وسائل ارتباط جمیعی، سازمانها، احزاب سیاسی و اپوزیسیون ترقیخواه و آزادیخواه و شخصیتی های حقوقی است.

برای تناس با هیئت هماهنگی تربیونال بین المللی با شماره فاکسها زیر تناس بگیرید:

۰۰۴۹۲۲۱۲۴۸۱۲۲۸

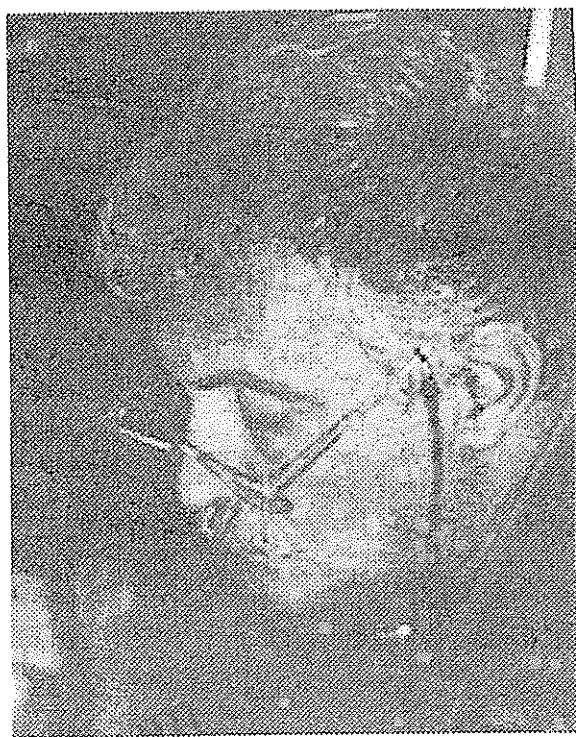
۰۰۴۹۲۰۲۲۲۹۲۸۲

۰۰۴۹۲۱۱۲۹۲۹۸۹۷

حمید مصدق نه تنها شاعر بود، بلکه وکیل شعراء و نویسنده‌گان نیز بود. وی عضو کانون وکلا و سردبیر نشریه این کانون بود. حمید مصدق از اعضا قدیمی کانون نویسنده‌گان ڈیار ویاور بسیاری از آنان، بخصوص در دفاع از حقوق نویسنده‌گان در محاکم قضائی بود.

یادش گرامی باد

به یاد حمید مصدق

حمید مصدق

آئینه بی تصویر

در سوگ یاران درگذشته

آنچه کنار باعی

سراغی

از یاران رفته گرفتیم.

اینچه کنار روی

سرودی

با یاد رفتگان خواندیم.

ماندیم

بی دوستان رفته و

پاران درگذشته

تنها ماندیم.

خواندیم و باز خواندیم

دیگر به غیر آینه یاری نمانده است

تا راز باز گوییم

اندوه برنشسته به دل را

با استعاره هایی

با اهل راز گوییم

یاران رفته رفند ...

فردا که آینه تنها می ماند

بی ما

می ماند

ایا کدام تصویر

قب این آینه را پر خواهد کرد؟

حمید مصدق شاعر نامی ویکی از چهره‌های مطرح شهر معاصر ایران، روز ۷ آذر ماه به دنبال یک بیماری قلبی در بیمارستان، در تهران درگذشت.

حمید مصدق در سال ۱۳۱۸ در شهرضا به دنیا آمد. پس از پایان دوران تحصیل در رشته حقوق و اقتصاد از دانشگاه تهران، به کار وکالت مشغول شد. در کنار وکالت، حمید مصدق فعالیت‌های ادبی خود را دنبال کرد و اولین مجموعه اشعارش با نام "درفش کاویان" در سال ۱۳۴۱ منتشر شد. دو سال بعد مجموعه اشعار معروف خود آبی، خاکستری، سیاه "را زیر چاپ برد. در همین منظومه است که

شاعر می گوید:

من اگر برخیزم

تو اگر برخیزی

همه برمی خیزند

من اگر بنشینم

تو اگر بنشینی

چه کسی برخیزد

شعری که سالها از سوی دانشجویان در تظاهرات علیه رژیم شاه به صورت سرود خوانده می شد. به دنبال این اثر، مجموعه کارهای دیگری از وی منتشر شد، "در رهگذر باد"، "از جدائی ها"، "سال های صبوری". آخرین مجموعه سروده های وی با عنوان "شیر سرخ" منتشر شده است.

اعتراف جمهوری اسلامی به سازماندهی قتل های اخیر

وزارت اطلاعات رژیم، با صدور اطلاعیه‌ای، به واقعیت انعام "قتل های نفرت انگیز اخیر" توسط خود جمهوری اسلامی اعتراف کرد، اما در عین حال تلاش نمود انگشت اتهام را به سوی شبکه‌ای موسوم مشکل از "همکاران مسئولیت ناشناس"، کج اندیش و خودسر این وزرات خانه "دراز کند"، که "آل دست عوامل پنهان قرار گرفته و در جهت مطامع بیگانگان دست به این اعمال زده است".

بر کسی پوشیده نیست که این "شبکه" آدمکش چیزی جز همان وزارت اطلاعات رژیم نیست و "عوامل پنهانی" پشت این شبکه شوم، سران مرتع و جنایتکار جمهوری اسلامی هستند. هیچ "بیگانه" ای جز سران رژیم نیست که "مطامع" اش، در گرو قتل فوجی سیاستمدار آزادیخواه و ملی مثل داریوش فروهر و همسر روشنفکر او بروانه فروهر (اسکندری) یا بودن، شکنجه و قتل نویسنده‌گانی مثل محمد مختاری و محمد جعفر پوینده باشد. این "بیگانگان" همانهای هستند که "مطامع" آنها در حفظ حکومت تنگین شان، انجام هر جنایت را توجیه می‌کند.

اطلاعیه روابط عمومی وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی، در صدد آن است که در عین اعتراف به شرکت مستقیم دستگاه حکومت در انجام قتل های اخیر، با قربانی کردن مشتی "همکار" مسئولین اصلی، سازماندهندگان و طراحان این ترورهای وحشیانه و شبکه آدمکشی آنها را از زیر ضرب خارج نماید. مردم کشور ما، که با واکنش متعدد خود در مقابل قتل های اخیر، آدمکشان رژیم را مجبور نموده اند، به انجام این قتل های اعتراف کنند، باید خواستار روشن شدن کامل جریان این قتل ها، دستگیری و محکمه علنى مسئولین اصلی و امریکان آنها شوند.

ما همچنان خواستار اعزام یک کمیسیون تحقیق برای بررسی و روشن کردن مسئولین قتل های اخیر، از سوی مجامع بین المللی بوده، و از همه نیروهای مترقبی و دمکرات می خواهیم از خواست اعزام یک هیات بین المللی به ایران، جانبداری کنند.

سازمان اتحاد فدائیان خلق ایران
۱۵ دی ۱۳۷۷ ۵ ژانویه ۱۹۹۹

منشور پیشنهادی کانون نویسنده‌گان ایران:

کانون نویسنده‌گان ایران با توجه به روح عمومی بیانیه اول کانون (اردیبهشت ۴۷) و موضع کانون نویسنده‌گان ایران (مصطفوب فروردین ۵۸) و با استناد به متن ۱۳۴ نویسنده (مهرماه ۱۳۷۳)، اصول زیر را اعلام می‌کند:

۱- آزادی اندیشه و بیان و نشر در همه عرصه‌های حیات فردی و اجتماعی بی هیچ حصر و استثنای حق همگان است. این حق در انحصار هیچ فرد، گروه و یا نهادی نیست و هیچکس را نمی‌توان از آن محروم کرد.

۲- کانون نویسنده‌گان ایران با هرگونه سانسور اندیشه و بیان مخالف است و خواستار امحادی همه شیوه‌هایی است که به صورت رسمی یا غیررسمی مانع نشر و چاپ و پخش آراء و آثار می‌شود.

۳- کانون، رشد و شکوفایی زبانهای متنوع کشور را از ارکان اعتلای فرهنگی و پیوند و تفاهم مردم ایران می‌داند و با هرگونه تبعیض و حذف در عرصه چاپ و نشر و پخش آثار به همه زبانهای موجود مخالف است.

۴- کانون با تک صدایی بودن رسانه‌های دیداری، شنیداری و رایانه‌ای مخالف است و خواهان چند صدایی شدن رسانه‌ها، در عرصه‌های فرهنگی است.

۵- حق طبیعی و انسانی و مدنی نویسنده است که آثارش بی هیچ مانعی به دست مخاطبان برسد. بدیهی است نقد آزادانه حق همگان است.

۶- پاسخ کلام با کلام است، اما در صورت طرح هرگونه دعوایی در مورد آثار، ارائه نظر کارشناسی در صحت ادعا، از وظایف کانون نویسنده‌گان ایران است.

۷- کانون از حقوق مادی و معنوی، حیثیت اجتماعی و امنیت جانی، حرفة‌ای، شغلی نویسنده‌گان ایران دفاع می‌کند.

۸- کانون نویسنده‌گان ایران مستقل است و به هیچ نهاد (جمعیت، انجمن، حزب، سازمان و...) دولتی یا غیر دولتی، وابسته نیست.

۹- همکاری نویسنده‌گان، در کانون با حفظ استقلال فردی آنان بر اساس این منشور است.

۱۰- کانون نویسنده‌گان ایران با اشخاص و نهادهایی که همکاری آنها با اصول و مواضع کانون مغایر نباشد، در زمینه حقوق، اهداف و آرمانهای مندرج در این منشور همکاری می‌کند.

شماره ۵۷
دی ۱۳۷۷
ژانویه ۱۹۹۹

ETEHADE KAR
JANVIER. 1999
VOL 5. NO. 57

بها معادل :
۳ مارک آلمان
۱۰ فرانک فرانسه

نامه های خود را به آدرس های زیر از یکی از کشورهای خارج برای ما پست کنید

ادرس آلمان :
POSTFACH 150106
10663 BERLIN
GERMANY

ادرس اتریش :
POSTFACH 359
A 1060 WIEN
AUSTRIA

ادرس فرانسه :
HABIB K BP 162
94005 CRETEIL
CEDEX FRANCE

ادرس نروژ :
POST BOKS 6505
RODELO KKA
0501 OSLO 5
NORWAY

ادرس کانادا :
(E.F.K.I.)
P.O. BOX 38555
LOWER LANSDALE RPO
NORTH VANCOUVER B.C.
V7L 4T7
CANADA

شماره فاکس سازمان
۴۹-۲۲۴۱۳۱۰۲۱۷
شماره تلفن سازمان
(۳۳) ۰۸۶۰۱۳۵۶
آدرس پستی الکترونیکی
etehade.kar@wanadoo.fr

آدرس صفحه سازمان در اینترنت
WWW.etehadefedaian.org